

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 33. hét

Lezárult a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első szakasza

Meszes Boglárka (műsorvezető): - Hét tonnányi élelmiszert kellett kivonni a forgalomból, ez a nyári ellenőrzés első szakaszának mérlege. A legtöbb esetben lejárt ételeket találtak az ellenőrök, de gond volt például a jelöléssel is. A NÉBIH szakemberei a népszerű vendéglátóhelyeket keresik fel, de ott vannak a fesztiválokon is az akció, egészen augusztus huszadikáig tart.

Szerkesztő: - Ezt a tiszafüredi vendéglátóhelyet is ellenőrizték a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a megyei kormányhivatal munkatársai. Az elmúlt hetekben a tulajdonos azt mondta az ellenőrzés próbavásárlással zajlott, hiányosságot nem tapasztaltak a szakemberek, ez főként annak köszönhető, hogy itt mindig figyelnek a szükséges előírások betartására

Horváth Szabolcs (tulajdonos, Hellohal Halfalatozó): - Nagyon figyelünk a hűtők hőmérsékletére ez az elsődleges szempont. Hát korábban nagyon kellett figyelni a származására az eredetire, de most annyira gyorsan forog a friss áru, hogy tulajdonképpen már el is engedtem ezt a témát, mert ahogyan jön az áru, úgy megy.

Szerkesztő: - Július elsejével idén is elrendelte az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár a nyári élelmiszerlánc-ellenőrzést. Az augusztus huszadikáig tartó ellenőrzés alatt a szezonálisan üzemelő, illetve az idegenforgalmi szempontból népszerű helyeket keresik fel. A strandokon működő kereskedelmi és vendéglátó létesítmények mellett a fesztiválokon és a gyermektáborok étkezdében is szemléket tartanak az ellenőrök.

Sziebert Gergely (főosztályvezető, Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatal): - A nagy rendezvényeken, illetve szezonálisan működő strandokon oda odafigyelünk magára a higiéniai megfelelésre, a környezetre, a kiszolgálás megfelelésére, illetve a kiszolgált étel minőségére és biztonságára is.

Szerkesztő: - Fontos a vásárlói tudatosság. A tapasztalatok szerint egyre többen megválogatják, hogy hol fogyasztanak. Kívülről lehet látni, hogy nagyon koszos mondjuk a pult, vagy olyan eszközt adnak, ami eleve nem ránézésre nem szimpatikus, akkor soha nem eszik ott, nálam sajnos ez alapelv, mondja ez a nő. Az ellenőrzés első időszakában országsszerte már csaknem kétezer-háromszáz létesítményt vizsgáltak a szakemberek. Tavalyhoz képest az élelmiszerek tekintetében némileg rosszabb a kép, nőtt ugyanis a lejárt, és a, nem nyomon követhető termékek aránya.

Pleva György (élelmiszer és takarmánybiztonsági igazgató, Nébih): - Elsősorban még mindig a minőség-megőrzési fogyaszthatóság lejárt utáni értékesítés az, ami jellemző hiba és, illetőleg a nem nyomon követhető élelmiszert tételek forgalomba hozatala, ami ugye egy főbenjáró szabálytalanság, hiszen amiről nem tudjuk, hogy honnan származik, bármilyen veszélyt hordozhat magában.

Szerkesztő: - Eddig összesen csaknem hét tonna élelmiszert vontak ki a forgalomból, ennek értéke meghaladja az egy egész négy tized millió forintot.

(MTV - Híradó este, 2019. augusztus 10., szombat, 20 óra)

Elment az utalás, de okosóra helyett csak a gond jött

Támogatóinknak köszönhetően elindíthattuk Képbemutató című infovideós sorozatunkat. Támogass te is! 2019-re az online vásárlás már majdnem annyira természetes, hogy sokszor maradnak érezni magukat az, akik inkább elmegy egy boltba megvenni a könyvét, ruháját, elektronikai kiegészítőt. Viszont az online vásárlás csapdákat is rejt, ahogy arról az a legalább 70 vásárló be tudna számolni, akik akár több százezer forintot is utaltak egy webáruháznak, hogy aztán ne kapjanak érte semmit. A károsultak összeszerveződtek, lenyomozták az őket kizsebelő cég tulajdonosát és igyekeznek mindent megtenni, hogy visszakapják a pénzüket, de eddig nem nagyon találtak fogást a cégen. Pénz elment, cég eltűnt Sándor (nem ez az [...])

The post Elment az utalás, de okosóra helyett csak a gond jött appeared first on 12 óra.

Támogatóinknak köszönhetően elindíthattuk Képbemutató című infovideós sorozatunkat. Támogass te is! 2019-re az online vásárlás már majdnem annyira természetes, hogy sokszor maradnak érezni magukat az, akik inkább elmegy egy boltba megvenni a könyvét, ruháját, elektronikai kiegészítőt. Viszont az online vásárlás csapdákat is rejt, ahogy arról az a legalább 70 vásárló be tudna számolni, akik akár több százezer forintot is utaltak egy webáruháznak, hogy aztán ne kapjanak érte semmit. A károsultak összeszerveződtek, lenyomozták az őket kizsebelő cég tulajdonosát és igyekeznek mindent megtenni, hogy visszakapják a pénzüket, de eddig nem nagyon találtak fogást a cégen. Pénz elment, cég eltűnt Sándor (nem ez az igazi neve) még májusban vásárolt egy okosórát az interneten, egy BestEmobile nevű webshopban. Nagyon örült, hogy talált egy webáruházat, ahol jóval olcsóbban árulták az órát, mint amennyiért egy elektronikai szaküzletben meg tudta volna venni, úgyhogy el is utalta a pénzt. Az utalás után jött is a visszaigazoló email, hogy a rendelése megérkezett, hamarosan küldik az árut. Aztán várt, várt, várt még egy kicsit, várt annyit, amennyit az órárt áruló cég a szerződési feltételeiben írt. Amikor ez lejárt, írt egy emailt a webshopnak, hogy mégis mi van az áruval, ahonnan vissza is írtak, hogy elnézést kérnek, lesz pár nap csúszás, de érkezik majd a megrendelt termék. Kis keresés után viszont rájött, hogy nem ő az egyetlen ügyfél, aki hiába vár a megrendelt telefonra, okosórára, számítógépre. A BestEmobile aztán még egyszer jelentkezett, hogy 48 órán belül utalja a terméket vagy visszaküldi a pénzt, de azóta sem történt semmi. Az azóta zárt csoportokban közösséggé formálódott károsultak le is nyomozták a cég tulajdonosát, egy tatabányai férfit, aki idővel még a saját nevével működő email címről még levelezgetett pár ügyféllel, leginkább visszafizetést ígérve, de egy idő után ez a kommunikációs csatorna is elapadt. A Bestemobile eddig legalább 7 millió forinttal tartozik a károsultaknak, legalábbis ennyit számolt össze az a 70 károsult, akik csoportba szerveződve igyekeznek visszakapni a pénzüket. A webshopot egy szlovák bejegyzésű cég üzemeltette, amely viszont Szegedről postázta az árut, a pénzt pedig egy OTP-s számlára kellett utalni. A saját oldalán kívül a BestEmobile a Jófogás.hu-n is árult, itt viszont már egy másik cég logóját lehetett látni az oldalon, a megadott telefonszám pedig egy szegedi cégé, amely szintén telefonok és egyéb eszközök árusításával foglalkozik. Ezt a telefonszámot is elkezdtek hívogatni a károsultak, és volt, aki azt állítja, miután a számot fölvevő hölgynek megemlítette, hogy feljelentést tett a rendőrségen, utána a BestEmobile-t üzemeltető szlovák cég vissza is utalta neki az összeget. A hölgy viszont azt írta a károsultaknak, hogy bár üzleti

kapcsolatban áll a cége a kérdéses webáruházzal, más köze nincs a céghez, ezért ne is hívogassák őt a pórus járt ügyfelek. Hogy valójában mi történt a webshoppal, azt nem tudni. Kerestük a szlovák céget vezető tatabányai urat azon az email címen, amin keresztül pár ügyféllel kommunikált, de nem kaptunk választ. Egy kommentelő, aki a károsultak által használt több fórumra is írt, azt állítja, hogy tudja mi történt a céggel, bár több magyarázattal is előállt, hogy miért omlott össze a kiszállítás: egyszerre nagyon sok megrendelést kapott a cég, átalakulás alatt van a cég, történt valami haláleset a cég körül. Ebből valamelyik akár lehet igaz is. Mit lehet ilyenkor csinálni? A pórus járt ügyfelek közül van, aki már visszakapta a pénzét, de ők vannak kisebbségben, a legtöbb vásárló még várja, hogy hogyan rendeződik a helyzet. Viszont sokan már tettek feljelentést az ország több rendőrségén. Igaz, volt, ahol azt a választ kapták, hogy nem biztos, hogy történt bűncselekmény, amit talán úgy értelmeztek a vásárlók, hogy a hatóság nem veszi komolyan a panaszukat. Valójában tényleg meg kell vizsgálni, hogy azért nem érkezett meg az áru több mint 70 vásárlónak, mert a cég nem is tervezte azt elküldeni, csak a pénzt akarta beszédeni, ami bűncselekménynek számít, vagy valami más van az elmaradások mögött. Emellett több ügyfél jelezte, hogy az Európai Bizottságon keresztül indított vitarendezési eljárást. az ilyen eljárásokhoz viszont szükséges, hogy a másik fél, vagyis a webshop üzemeltetője önként részt vegyen a folyamatban, ha eltűnt, nem reagál, akkor nem lehet mit kezdeni. Az Index kérdésére Kiss-Benedek Damarisz, a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének jogásza, a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat koordinátora is azt javasolta, hogy a hasonló helyzetbe került vásárlók forduljanak valamilyen békéltető testülethez vagy, ha Magyarországon kívül, de az EU-n belül rendeltek árut, ahogy ebben az esetben is történt, akkor forduljanak a Budapesti Békéltető Testülethez vagy az Európai Fogyasztói Központhoz. Ezek mind peren kívüli rendezése adnak lehetőséget, és feltételezik azt, hogy az adott webshop üzemeltetője is részt vesz a folyamatban. Ha viszont erre nem hajlandó, akkor még mindig lehet polgári pert indítani, vagy büntető feljelentést tenni. A szakértő szerint elég gyakoriak a hasonló panaszok, de ha azonosítani lehet azt a vállalkozást, akitől vásárolni akart az ügyfél, és ez a vállalkozás még létezik, nem törölték, akkor kisebb-nagyobb kellemetlenség árán, de az esetek többségében rendezni lehet az ügyet. Fontos viszont, hogy vásárlás előtt megnézzük, hogy tudjuk-e azonosítani az eladót, illetve hogy tudjuk, honnan rendelünk. Hasonló lépéseket javasolt az Index kérdésére a Tudatos Vásárlók Egyesülete is, amely szintén kiemelte, hogy a legfontosabb, hogy vásárlás előtt ellenőrizzük, hogy megállapítható-e a webshop üzemeltetője, annak címe, elérhetősége. A szervezet szakértői azt javasolják, hogy ha biztosra akarunk menni, vásároljunk nagyobb aggregátor oldalakon keresztül, mint amilyen az Amazon, az Ebay vagy az Alibaba. Ezek az oldalakon is lehetnek problémák, de az ilyen oldalakon viszonylag egyszerű a reklamáció, a visszaküldés és a visszafizetés. A fizetési mód sem mindegy: a legbiztosabb, ha utánvétellel rendelünk, de ha Paypal-on vagy hasonló platformon keresztül fizetünk, akkor bizonyos esetekben a fogyasztó visszahívhatja a pénzét, mert az eladónak igazolnia kell, hogy teljesítette a rendelést, mielőtt megkaphatja a pénzt. A Bestemobile ügyfelei a hatóságok mellett a bankjuknak is jelezték a problémát, amit nagyon helyesen tettek. Megkerestük az ügyfelek bankjait, és mindenhol azt a választ kaptuk, hogy hasonló esetben a legfontosabb, amit az ügyfél tehet, az az, hogy érdemes minél hamarabb szólni a banknak. Persze nem teljesen mindegy, hogy hogyan is történt az utalás: ha bankkártyával vásároltunk, akkor a banknak a a kártyatársasági szabályok szerint a szállítási határidőtől számított 120 napig van lehetősége kivizsgálni az esetet. Ha bankkártyával fizetett az ügyfél, akkor ilyen esetben chargeback (visszaterhelés) eljárás keretében a vásárló bankjának lehetősége van reklamációt kezdeményezni a kereskedővel szerződésben álló elfogadó banknál. Ha banki átutalással fizették ki az árut, akkor a bankok el tudják indítani az összeg visszahívását, viszont a visszautalást a kedvezményezett nélkül

elintézni nem lehet. Úgyhogy ha a webshopot üzemeltető cég eltűnik, nem reagál se a bank, se az ügyfél megkeresésére, a bank kiadhatja a kedvezményezett nevét és címét, hogy az ügyfél beperelhesse. Az ügyben megkerestük a fogyasztóvédelemért is felelős Innovációs és Technológiai Minisztériumot, hogy ott tudnak-e az esetről, illetve hogy mit javasolnak hasonló esetben. A minisztérium válaszából kiderült, hogy mivel a kérdéses webshop már nem üzemel, így azt jelenleg nem tudja vizsgálni a hatóság. Viszont a már említett Európai Fogyasztási Központba már érkezett három panasz a webshoppal kapcsolatban, ezek kezelése a szlovák társközponton keresztül folyamatban van. A minisztérium összeszedett pár dolgot, amire általánosságban érdemes odafigyelni az online vásárlásnál, hogy ne kerüljön a fent leírthoz hasonló helyzetbe a vásárló: Érdemes kerülni az olyan webáruházakat, amelyek feltűnően nagy árengedménnyel csábítanak vásárlásra, miközben nem található információ az eladóról, és közvetlen kapcsolat sincs feltüntetve (pl. csak egy űrlapon lehet kommunikálni, és a vállalkozásnak nincs fizikai címe); Érdemes minden online vásárlás előtt utánanézni, hogy ki is az eladó, aki amúgy köteles feltüntetni a nevét vagy cégnevét, címét, székhelyét és elérhetőségeit. Arra is érdemes figyelni, hogy honnan jön az áru, mert önmagában az, hogy .hu végződésű a webshop címe, nem jelenti feltétlen, hogy magyar cégről van szó. Vásárlás előtt jó ötlet megnézni, hogy az adott webshop szerepel-e az ITM jogsértő webáruházakat összesítő listáján. A legbiztonságosabb fizetési mód az utánvétel, azzal járhatunk a legkevesbé pórul. Ha viszont nem így, akkor bankkártyával érdemes vásárolni, mert ilyen esetben visszaterhelésre (chargeback) is van lehetőség, ha a kifizetett termék nem érkezik meg. A vásárlónak a termék átvételétől számított 14 napon belül indokolás nélküli elállási joga van, amelyet a termék megrendelése és az átvétel közötti időszakban is gyakorolhat. Ha a fogyasztó eláll a szerződéstől, vissza kell juttatnia a terméket a kereskedőhöz, a vállalkozás pedig haladéktalanul, de legkésőbb 14 napon belül köteles visszatéríteni a fizetéssel azonos módon a vételárként megfizetett teljes összeget, ideértve a szállítási díjat is. Az elállási jog nem korlátlan, a kereskedőnek egyes termékkörökre nem kell elállási jogot biztosítania. Ilyenek például a gyorsan romló élelmiszerek, kibontott csomagolású CD/DVD/szoftver, letöltött programok, vagy a fogyasztó egyedi utasításai alapján gyártott termékek. Fontos szabály, hogy elállásra nem csak a termék átvételét követően van lehetőség, hanem a megrendelés és a termék kézhezvétele közötti időszakban is. Ez azt jelenti, hogy ha a termék nem érkezik meg, és a vásárló jelzi elállási szándékát a webáruház felé, a vállalkozásnak 14 napon belül vissza kell téríteni a befizetett összeget. (Borítókép: Huawei kínai vállalat okosórái a Nemzetközi Szórakoztatóelektronikai Kiállításon (CES) Las Vegasban 2016. január 6-án. Fotó: Paul Buck / MTI / EPA) 12 óra / lapszemle / a legfrissebb hírek cikkek a nagyvilágból The post Elment az utalás, de okosóra helyett csak a gond jött appeared first on 12 óra. - 12 Óra

[Eredeti](#)

(12ora.hu, 2019. augusztus 11., vasárnap)

"A kerékpárosok vagy nem ismerik, vagy nem tartják be a rájuk vonatkozó szabályokat"

Kerékpárosoknak írt közleményt a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság a biztonságos közlekedés érdekében. Ennek lényege az, hogy szerintük a kerékpárosok vagy nem ismerik,

vagy nem tartják be a rájuk vonatkozó szabályokat, például a zebrán vagy a járdán. A Magyar Kerékpáros Klub szóvivője szerint viszont a kérdés inkább az, hogy hogy kerül a kerékpáros a járdára. További részletek [...]

Kerékpárosoknak írt közleményt a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság a biztonságos közlekedés érdekében. Ennek lényege az, hogy szerintük a kerékpárosok vagy nem ismerik, vagy nem tartják be a rájuk vonatkozó szabályokat, például a zebrán vagy a járdán. A Magyar Kerékpáros Klub szóvivője szerint viszont a kérdés inkább az, hogy hogy kerül a kerékpáros a járdára. További részletek a videóban. fecsego.eu atv.hu :Vasárnap fokozott ellenőrzés lesz az utakon Pest megyében Országos rendőri akció kezdődik hétfőtől, négy hónapig tarthat ...azok nem ismerik Közlekedés Két új híd épül a magyar-szlovák határszakaszon A közös államhatáron Órhalom és Ipolyvarbó között közúti, Dunakiliti és Doborgaz között pedig kerékpárosok és gyalogosok közlekedésére szolgáló híd létesül. Fogyasztóvédelem Szigorúbb fogyasztóvédelmi szabályokat fogadott el az EP - Oláh-István László

[Eredeti](#)

(fecsego.eu, 2019. augusztus 11., vasárnap)

Így kerülhetjük el a szolgáltatás kikapcsolását

ÚJ FOGYASZTÓVÉDELMI FÜZETEK A KÖZMŰSZOLGÁLTATÁSOKRÓL

Fizetési nehézség esetén mindenképpen kezdeményezzen párbeszédet a szolgáltatóval az érintett, kérjen könnyítést, és próbálja elkerülni a plusz költséggel járó ki- és visszakapcsolást.

CSONGRÁD MEGYE

Fogyasztóvédelmi füzeteket adtak ki a közmű-szolgáltatás ki- és visszakapcsolásának szabályairól és a társasházakra vonatkozó legfontosabb tudnivalókról, részeként a "Panasza van? Segítünk!" sorozatnak. A 7-es füzet segít megismerni a tartozás miatti ki- és visszakapcsolás alapvető szabályait és a lehetőségeket, a 8-as pedig a társasházak legfontosabb tudnivalóit foglalja össze.

Magyarországon még mindig több ezer fogyasztót érint a tartozás miatti kikapcsolás - a kiadvány üzenete az, hogy a felhasználók időben fizessék be számláikat, előzzék meg a szolgáltatás költséggel járó ki-, illetve visszakapcsolását. Aki késik, haladéktalanul jelezze a szolgáltatónak, és kezdeményezzen könnyítést.

Aki kikapcsolási értesítőt kap - azon kívül, hogy minél hamarabb befizeti a tartozást -, vegye fel a kapcsolatot a szolgáltatójával, és haladéktalanul igazolja, hogy megtörtént a befizetés. Ha a kikapcsolás után nem rendezik a tartozást és nem kérik a visszakapcsolást, az áram szolgáltató 30 nap

után felmondja a szerződést,

a földgáznál pedig jogossá

válik a felmondás. Amennyiben a fogyasztó rendezi minden tartozását, a szolgáltató 24 órán belül kezdeményezi a visszakapcsolást az elosztónál, az pedig újabb 24 órán belül köteles annak eleget tenni. Víznél erre három nap van.

Ha a felhasználó jogszerűtlennek véli a szolgáltató eljárását, panaszával először hozzá forduljon. Fontos, hogy a kikapcsolást végző munkatársak a helyszínen nem fogadhatnak el a

befizetési igazolást, nem állíthatják le a folyamatot. Ha nem "békülünk", a fogyasztóvédelmi hatósági eljárást a területileg illetékes járási hivatalánál lehet kezdeményezni.

JÁRT MÁR PÓRUL A TANÉVKEZDÉSSEL?

Előfordult már Önnel, hogy a hibás iskolatáska, sportcipő javítását vagy cseréjét arra hivatkozva tagadták meg, hogy akciósan, kedvezményesen vásárolta? Járt már úgy, hogy az erős gyerekekre fogták a gyenge minőséget, és megtagadták a vételár visszafizetését? Előfordult, hogy a boltban nem boldogult, és hivatalos szervekhez kellett fordulnia? Ossa meg velünk panaszt, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

Mérőóra. A számlát mindig ki kell fizetni.

K. A.

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2019. augusztus 12., hétfő, 3. oldal)

Jár-e a borralaló, ha van szervizdíj?

Nyaralásunk alatt Budapesten több olyan étteremben is jártunk, ahol szervizdíjat számoltak fel a kiszolgálásért. Eddig általában borralalót adtunk, ha elégedettek voltunk a hellyel, és most zavarba jöttünk, kell-e borralalót is adnunk, vagy azt pótolja a szervizdíj. Kérem, segítsenek eligazodni ebben a kérdésben!

A vendéglátóiparban bevett gyakorlat, hogy a vendégek borralalóval fejezik ki elégedettségüket. Ennek mértéke egyéni, nincs kötelező szabály, bár elterjedt, hogy a számla 10 százalékát illik adni. A borralalót hazánkban több száz évvel ezelőtt is ismerték, eredetileg az adásvételi szerződéseknél a 15. századtól szerepelt. A sikeres szerződéskötéskor állni kellett egy liter bor árát is, amit aztán később az eladó és a vevő közösen elfogyasztott. Az Egyesült Királyságban a forró tea felszolgálásánál volt olyan gyakorlat, hogy aki gyors kiszolgálást kért, érmét dobott egy kis fadobozba, ezzel jelezve, hogy siet.

A borralalót azonban érdemes megkülönböztetni a szervizdíjtól - figyelmeztet Hamvas Zoltán, a Magyar Bocuse d'Or Akadémia elnöke. A borralalót a vendég adja a felszolgálónak, ahhoz a munkaadónak alapvetően nincs köze. Ha azonban valaki bankkártyával fizet, akkor a borralaló a cég bevételeinek számít, és aszerint kell adózni utána. Egyébként az adószabályok szerint a felszolgálónak külön kellene kezelnie azt az összeget, amelyet a vendég a fogyasztásért fizetett, és külön azt, amelyet a személyzetnek adott borralalóként. Utóbbi után ugyanis más adózási szabályok érvényesek, az abból jövedelemhez jutó magánszemélyeknek külön kell bevallaniuk is és leadózniuk. A Magyar Bocuse d'Or Akadémia elnöke szerint a szervizdíj sokkal korrektebb, 21. századi megoldás. Magyarországon 2005-ben vezették be, hogy kifehéritsék, legalizálják a borralalót. A felszolgálási díj a fogyasztás mértéke szerint 0-15 százalék lehet, és ez a cég bevétele, ami után áfát és járulékot is fizet. Tévedés, hogy ezt az összeget megtartja a vendéglátós - mutatott rá a szakember. A borralalóval ellentétben megvan rá a hivatalos lehetősége, hogy a munkavállalók megállapodása révén ezt az összeget szétosszák, beleértve a szakácsokat vagy a konyhai kisegítő dolgozókat is. Egyes vendéglátóhelyeken a pincér mellett lehetnek fizetőpincérek, akiknél a számla rendezhető, a vendég azonban dönthet úgy, hogy az őt

kiszolgáló pincéernél rendezi a számlát, és így neki adja a borraivalót. Hamvas Zoltán azonban megjegyezte, hogy nincs értelme ehhez ragaszkodni, mivel a felszolgálók általában megosztják egymást között a borraivalót, nagyon ritka, amikor nem.

Kiemelte, hogy a vendég a szervizdíjon felül még adhat borraivalót is. Amennyiben azonban valamilyen hiba csúszik a szolgáltatásba, akkor a vendég reklamálhat, és a vendéglátó ilyenkor köteles a szervizdíjat levonni a számla végösszegéből - emelte ki a szakértő.

Nyugat-Európában szinte mindenhol számolni kell a szervizdíjjal. Olaszországban úgynevezett terítési díjat számolnak fel, a koperta mértéke 2 eurótól 10 euróig terjedhet, és szintén a cég bevétele, a dolgozókat fizetik ki belőle. A borraivaló vagy szervizdíj régóta bevett gyakorlat az Egyesült Államokban is, és ragaszkodnak hozzá. Mértéke ott a számla összegének 20 százalékát is elérheti. MW (Forrás: Fogyasztóvédők Országos Egyesülete, Infostart)

Egyre több vendéglátó helyen tapasztalható, hogy a borraivaló összegét eleve beépítik a végösszegbe Fotó: Shutterstock

[Eredeti](#)

(Petőfi Népe, 2019. augusztus 12., hétfő, 12. oldal)

Csak okosan

ÁLLÁSPONT

Volt egy kis összetűzése a Szegedi Vízművekkel két közös képviselőnek, akik egymást váltották az egyik társasházban. A lényeg nagyjából annyi, hogy egy éve csőtörés volt, amit megcsináltattak, most pedig februártól valahogy elkezdett többet mérni a központi vízóra. A közös képviselők kártérítést szerettek volna egy, az ügyfélszolgálattal való telefonbeszélgetésre hivatkozva, de azt a vállalat elutasította. Ezt nem részletezem tovább, kicsit odébb a teljes cikket is elolvashatja, akit érdekel. Nem tettünk igazságot benne, ezt azért elárulom. De most akkor nézzünk még egy példát a fogyasztó-szolgáltató csatában. Sok, legalább 25 évvel ezelőtt vettem egy zöld edzőcipőt az egyik sportboltban. Nyugalom, nem Szegeden történt. Néhány hét hordás után aztán kilyukadt a dorkó a jobb nagylábujjnál. Persze visszavittem, és kértem a pénzt, amit nem adtak vissza. Azt mondták, hogy visszaküldik, megvizsgálják, azt" majd lesz valami. Lett is. A zöld cipőm orrát megvarrták, lila cérnával. Lilával, igen. Amikor kiakadtam, tintottak, hogy javították, kotródjak haza. Szerintem hiba volt, de hagytam a fenébe az egészet. Vissza kicsit a vízórához: nem állítom, hogy a közös képviselőknak van igazuk, se azt, hogy a vízműveknek. Valószínűleg néhány félreértés vezetett idáig, de itt legalább elindult egy folyamat, ami a cipőmnél nem. Az biztos, hogy ha most történne velem ilyen, jobban hepciáskodnék. Sokkal jobban. Bár manapság a fogyasztóvédelem is normálisabban működik, lehet, hogy nem próbálkoznának most a lila cérnával.

SUKI ZOLTÁN ÚJSÁGÍRÓ

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2019. augusztus 12., hétfő, 3. oldal)

A fogyasztók többsége el sem jut a pereskedésig

Az idei év eddigi tapasztalatai alapján elmondható, hogy a fogyasztók bátran és bizalommal fordulnak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Budapesti Békéltető Testülethez (BBT), ha fogyasztóvédelmi vitájuk van egy vállalkozással szemben. A vállalkozások pedig együttműködők, fontos számukra a fogyasztóbarát magatartás, a fogyasztók bizalma - közölte lapunkkal Baranovszky György. A Budapesti Békéltető Testület elnöke hangsúlyozta: legyen szó tönkrement laptopról vagy hibás műszaki termékről, megghiúsult vagy rémálommá vált több százezer forintos körutazásokról, a békéltető eljárás ingyenes és gyors, amit ha igénybe vesznek a felek, elkerülik a pereskedést, a kereskedők esetleges elutasító szemlélete pedig megváltozik.

A BBT egyenleget vont az első hét hónap alapján. Eszerint az idén már közel háromezer fogyasztóvédelmi jogvita rendezésében segítettek, illetve segítenek, amivel tehermentesítik a bíróságokat. 2014 és 2018 között pedig közel 25 ezer vitás ügyben jártak el a békéltető, amelynek testülete a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működik. Azonban érdemes tudni, hogy nem csupán a fővárosban, hanem minden megyeszékhelyen elérhetők a békéltető testületek a területi kamarák mellett, és például a közüzemi szolgáltatásokkal vagy a mobiltelefoncégekkel kapcsolatos vitás ügyekben is segítséget nyújtanak a lakosságnak.

Fontos szempont, hogy semmilyen illetéket, díjat nem kell befizessenek a fogyasztók, ráadásul az ügyben érintett vállalkozások kötelesek együttműködni a békéltető testületekkel, ellenkező esetben fogyasztóvédelmi bírsággal számolhatnak - húzta alá az elnök. A fogyasztó természetesen dönthet úgy, hogy a jogvitájával azonnal a bírósághoz fordul, illetve nem muszáj elfogadni a békéltető testület döntését az ügyében. Ilyen esetben a magyar bíróságok professzionális eljárás keretében vizsgálják a kérdést és hoznak szakszerű döntést. Erre ugyanakkor ritkábban kerül sor, mert alternatív vitarendezési módszerként a békéltetés sikeresnek bizonyul, legalábbis ezt mutatják az első hét hónap eredményei. A gyakorlatban ez úgy néz ki, hogy a fogyasztó néhány soros levélben kezdeményezheti az eljárást a békéltetőknél, és a tapasztalatok szerint további bizonyítékok beküldésére nincs is szükség, mert a kereskedők általában eleget tesznek a kérésnek a vita rendezéséért.

A testület ingyenes fogyasztóvédelmi tanácsadási szolgáltatást is nyújt, amelynek szintén permegelőző hatása van. Sok esetben már akkor eltekintenek a pereskedéstől a károsultak, amikor tudomást szereznek a fogyasztókat megillető jogokról és kötelezettségekről. A vállalkozások részéről azért fontos az együttműködés, mert ha a reklamációkat kezelő ügyintéző vagy munkatárs nincs tisztában a jogokkal, úgy a fogyasztó maga hiába jár el tudatosan és tesz panaszt, nem fogják orvosolni a problémáját.

Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 12., hétfő, 16. oldal)

Kémek vagy segítők a lakásunkban?

Egyre több eszközünkön jelennek meg szenzorok, akár kamerák is. Az így begyűjtött adatok kezelésének mikéntje aggodalommal töltheti el a felhasználót, ám a kutyuk máglyára vetése helyett érdemesebb abba energiát fektetni, hogy tudatos felhasználóvá váljunk - szögezték le a Magyar Nemzetnek nyilatkozó szakértők. Ebben segítségünkre van az Európában a világ más tájaihoz képest igencsak előremutató fogyasztóvédelem, amivel élni kell, hiszen az ingyenes informatikai szolgáltatásokért a legtöbb esetben saját adatainkkal fizetünk. Ám ezeknek az információknak a hasznosítása meglepő irányba is fordulhat: rövidesen akár a robotporszívó vagy a fürdőszobai hőmérő is szólhat a tulajdonosának, ha illetéktelen járkál a lakásban. Vagyis egyetlen eszköz több funkciót is elláthat egyszerre a hatékonyságnövelés jegyében, csakúgy, mint az okostelefonjaink.

Kémeket engedünk a lakásunkba?

A felhasználók jogi védelme Európában jóval előrébb jár, mint a világ más tájain

Ahelyett, hogy kémkedés gyanújával máglyára vetnénk az érzékelőkkel felszerelt háztartási eszközöket, érdemesebb megismerni azt, hogyan válhatunk tudatos felhasználóvá - vélik a Magyar Nemzetnek nyilatkozó informatikai szakértők. Egyetértettek abban is, hogy mind több berendezésre kerülnek szenzorok, az ezek által gyűjtött adatok elemzése pedig az ipar és a magánélet hatékonyságát is növeli.

Egyre több háztartási terméken és kisebb kutyün jelenik meg kamera: a telefonokon és laptopokon lévőket már megszoktuk, az okostévét és a laptopokét sokan leragasztják, biztos, ami biztos. Kevésbé elterjedtek a hűtőbe épített optikai eszközök, nem is olyan régen pedig megjelentek a kamerával is felszerelt robotporszívók. Óhatatlanul is felmerül a kérdés: mit akarnak látni ezek a gépek?

- Az első generációs robotporszívók taláalomra haladnak a lakásban, és a takarítással eltöltött idő alapján becsülhető, hogy nagy valószínűséggel minden felületen átmennek. Mégis, ezek a gépek kihagynak területeket, másokat pedig többször is érintenek, feleslegesen. Ezért kaptak a második generációs robotporszívók különféle érzékelőket, és minél többfélével rendelkezik az eszköz, annál hatékonyabban képes működni: szisztematikusan haladhat végig a lakáson. Ám szükséges az is, hogy a beérkező adatokat algoritmus elemezze - magyarázta Varga Zsigmond, az SAP Hungary Kft. üzletfejlesztési igazgatója.

IPARI VÍVMÁNY A HÁZTARTÁSBAN

Példaként elmondta, hogy az ultrahangos, lézeres szenzorok mellett kamerával is felszerelt robotporszívó a vizuális információk elemzésével tanulja meg, hogy ha valaminek négy lába, farka, két füle van és a talajszinten mozog a lakásban, az nagy valószínűséggel kutya vagy macska. Egy idő után különbséget is tud tenni a két állat között, ez pedig attól függ, hogy mennyi képet látott és hogy milyen hatékonyságú a mesterséges intelligencia algoritmus. Minél hatékonyabb, annál gyorsabban tanul és annál kisebb minta, vagyis kevesebb képanyag elegendő - persze még így is több száz ezres, milliós számról van szó.

Varga Zsigmond hangsúlyozta: az ipar számára egyre fontosabbá válik a mesterséges intelligencia alkalmazása, tekintettel a hatékonyságnövelésre. Ehhez pedig a különféle szenzorok alkalmazása elengedhetetlen, legyen szó gyártásról vagy a logisztika területéről. Az pedig, hogy a technológia a háztartási cikkekben is megjelenik, természetes velejárója a fejlődésnek.

Az SAP üzletfejlesztési igazgatója arról is beszélt, hogyan változik generációról generációra, ahogyan interakcióba lépünk a gépekkel. Mivel a gépi tanulás és a beszédfelismerés is fejlődik, az a működési modell is, ahogyan kommunikálunk a számítógépeinkkel. Ennek a kifutása Varga Zsigmond szerint pedig az, hogy a most felnövő generáció számára már az a természetes, hogy élő szóval, gesztikulációval kommunikál a

gépekkel. Vagyis rendkívüli változást hoz, ahogyan az emberek a digitális környezetre hatnak.

ADATOKKAL FIZETÜNK

- A kényelmünk érdekében hajlamosak vagyunk beszolgáltatni az adatainkat. Régen az emberek kis falvakban éltek, ami megvédte őket a külvilág veszélyeitől, de egy normális értelemben vett faluközösségben sem voltak titkok, és minden tag elfogadta azt, hogy ez a biztonság ára - emlékeztetett Varga Zsigmond. Hangsúlyozta: ma mindenki annyit áldoz fel a privát szférájából, amennyit a kényelme érdekében szeretne. A Google ingyenes szolgáltatásai jó példák erre, hiszen felmerül a kérdés, hogy miért éri meg a vállalatnak a modell. A válasz pedig az, hogy a felhasználók személyes adatai jelentik azt az értéket, amelyet a Google értékesít. Ha valaki nem akar élni ezzel a konstrukcióval, az fizethet is más cégnél a kívánt szolgáltatásokért - szögezte le az SAP üzletfejlesztési igazgatója.

Érdeemes hozzászólni ahhoz, hogy egyre több eszközünkön megjelenik a kamera és más szenzorok - véli Keleti Arthur, a T-Systems Magyarország IT- biztonsági stratégája. A szakértő hozzátette: érdekes, hogy a lakásunkban lévő hőmérsékletet kevésbé tartjuk személyes információnak, de akár ebből is lehet következtetni arra, hogy mondjuk a fürdőszobában éppen fürdik valaki. Tehát a szenzorok adatai metainformációkkal kiegészítve deríthetnek fényt személyes tartalmakra. Elképzelhető, hogy a későbbiekben a porszívó megtanulja a családtagok kinézetét, így jelezhet a tulajdonosnak, ha a távollétében idegen jut be a lakásba.

Az okosvárosokban, okosotthonokban nagyon sok, szenzorokkal felszerelt eszköz van és lesz, ezért felmerül, hogy az ezek által begyűjtött adatokat ki és mire használja fel. Elsődleges, hogy milyen cég gyártja az adott eszközt és még inkább, hogy hogyan kezeli az adatainkat. A berendezésekhez tartozik általában egy alkalmazás, egy weboldal, ahol meg lehet nézni, hogy a felhasználó mely adatok milyen célú használatára jogosítja fel a gyártót. Ez vezet el Keleti Arthur szerint a tudatos felhasználó kulcsfogalmához, vagyis ezeket az eszközöket felelősen indokolt használni, nem pedig máglyára vetni a kémkedés gyanújával.

ELLENŐRIZHETŐ SZOLGÁLTATÓK

Ettől függetlenül nincsen garancia arra, hogy egy társaság ne élne vissza a begyűjtött adatokkal, ezért is jött létre a felhasználókat védő jogszabályi háttér, az európai általános adatvédelmi rendelet, a GDPR.

- Minden elektronikus háztartási eszközre vonatkoznak előírások, mint például az energetikai besorolás vagy a zajkibocsátás jelölése. Az adatfelhasználás terén is haladunk ebbe az irányba, már ellenőrizhető például, hogy az adott kütyü gyártója milyen adatokat rögzít, letörli-e azokat a meghatározott időben. Visszaélés esetén pedig a felhasználó Európá-szerte bármelyik adatvédelmi hatósághoz fordulhat, amely vizsgálatot indíthat, és ha bebizonyosodik a jogsértés, bírságot szabhat ki. Azt remélik a törvényhozók, hogy ez a jogszabályi háttér előbb-utóbb megteremti annak a kultúráját, amelyben például a robotporszívóra is rá lesz írva, hogy teszem azt A++ osztályú adatbiztonsági kategóriába tartozik, így a vásárló megalapozottan sejtetheti, hogy a termék nem fog fecsegni róla - magyarázta az IT-biztonsági stratégia.

Am nem zárható ki a véletlen hiba vagy szándékos visszaélés. A kiberbiztonságban is előfordulhat, hogy egy egyébként jól megírt alkalmazáshoz hozzáfér egy hekker vagy az idő előrehaladtával valami már dekódolhatóvá válik, ami korábban nem volt az. Keleti Arthur szerint mindenesetre a felhasználóknak elsősorban azzal kell tisztában lenniük, hogyan kell tudatosan használni ezeket az eszközöket és miként élhetnek a jog adta lehetőségekkel. A felhasználók jogi védelme Európában lényegesen előrébb jár, mint a világ más területein - szögezte le, hozzátéve: a jó arányt mindig meg kell találnunk a biztonság és a használhatóság között, mert ha valami túl biztonságos, de nem elég rugalmas, az gátolhatja is a haladást.

Somogyi Orsolya

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 12., hétfő, 1+15. oldal)

Számúzi a pálmaolajat év végéig a Spar

Korábbi számunkban már beszámoltunk arról, hogy nyílt levelet írt a Tudatos Vásárlók Egyesülete a magyar vásárlók körében legnépszerűbb Aldi, Spar és Lidl áruházak üzemeltetőinek, amelyben azt kérik, hogy a kereskedők az üzletekben árulják külön polcokon a pálmaolajmentes termékeiket, így állva ki az esőerdők irtása ellen. A fogyasztóvédők szándéka az, hogy az említett áruházláncok magyarországi üzleteiben ne kelljen a vásárlóknak órákat tölteniük minden egyes árucikk összetevőinek böngészésével, hogy -van-e benne pálmaolaj vagy sem.

A Magyar Nemzetet a hírre reagálva a Spar Magyarország Kft. arról tájékoztatta, hogy az egyesület lényegében nyitott kapukat döngöt. Sőt, az áruházlánc szeretné a felhasznált pálmaolaj mennyiségét is jelentősen visszafogni, mivel az alapanyag iránt világszerte fokozódó igénynek esőerdők - és így számos növény- és állatfaj - esik áldozatául.

Ezért vállalatunk azt tűzte ki célul, hogy már 2019 végére a többletértéket hordozó, mintegy 300 élelmiszert jelölő prémium minőségű, bio és mentes saját márkás termékek esetében elérje a teljes pálmaolaj-mentességet. - A pálmaolaj kiváltása az érintett kategóriákban már csak minimális számú terméknél nem valósult meg - közölte Maczelka Márk kommunikációs igazgató, hozzátéve, a teljes folyamatot az év végéig szeretnék lezárni.

Emellett a pálmaolajmentes termékek könnyebb azonosíthatósága miatt a csomagoláson külön logóval jelzik a pálmaolajat nélkülöző receptúrát.

Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 12., hétfő, 16. oldal)

Új alelnöke lesz az MNB-nek

Hatéves mandátumának lejártával, október elsején távozik a Magyar Nemzeti Bank (MNB) felügyeleti területéért felelős alelnöki posztjáról Windisch László. A piacon régóta lehetett hallani azt a hírt, hogy az alelnök nem folytatja a tevékenységét, bár ennek okát hol abban láttatták, hogy a jegybanki vezetés nem maradéktalanul elégedett a felügyeleti terület tevékenységével, hol pedig arról szóltak a pletykák, hogy az alelnök nem szeretné folytatni a munkáját.

A felügyeleti munkában Windisch László mandátuma alatt nem volt kilengés. Erősebb kritika csak 2015-ben érte a felügyeletet a Quaestor-, Buda-Cash-botrányok idején, akkor a

jegybank saját vizsgálati módszereinek megváltoztatásával indokolta, hogy egyáltalán kiderülhetett az akkor már hosszú évek óta zajló visszaélés-sorozat. Ezenkívül a közelmúltban fogalmaztak meg többet bírálatot azzal kapcsolatban, hogy a kötelező banki azonosítás idején a jegybank egyértelműsíthette volna, mely ügyfeleknek milyen adatait miként kell azonosítani, ennek híján a bankok, biztosítók, pénztárak egymástól teljesen eltérő megoldást alkalmaztak, s emiatt nőtt a bizonytalanság a piacon.

A potenciális utódlással kapcsolatban is gyorsan szárnyra keltek a találgatások. A legtöbben Kandrács Csaba befutására számítanak, aki 2016 júniusa óta az MNB pénzügyi szervezetek felügyeletéért felelős ügyvezető igazgatója, a Pénzügyi Stabilitási Tanács tagja. Számára alelnökként a monetáris tanács feladatai sem lennének ismeretlenek, hiszen 2013 és 2015 között már külső tagja volt a testületnek (ráadásul Kandrács helyettesíti a szabadságon lévő Windisch Lászlót). Rajta kívül Szeniczey Gergőt, a fogyasztóvédelemért és piacfelügyeletért felelős ügyvezető igazgatót is esélyesnek tartják, de számos kívülről érkező személy neve is pörög már a szakmai háttérbeszélgetésekben.

N. L. N. |

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. augusztus 12., hétfő, 3. oldal)

Megbüntették az orvost is

Horvátországban pénzbírsággal sújtották azt az orvost, akinek egyik páciense drogok hatása alatt júliusban súlyos balesetet okozott egy autópálya fizetőkapujánál. Az orvost azért büntették ötezer kúnára, mert nem jelentette a rendőrségnek, hogy a férfi drogproblémákkal küzd. A harmincöt éves horvát sofőr amfetamin, diazepán és gvh hatása alatt állt, amikor nagy sebességgel belerohant az A4-es autópálya egyik fizetőkapujánál álló autóba. A vétlen kocsiiban ülő magyar származású apa és horvát származású anya hét éves gyermekével Ausztriából érkezett Magyarországra, ahonnan a horvát tengerpartra szerettek volna odautazni. A család mindhárom tagja válságos állapotba került kórházba, de már jól vannak és visszatértek Ausztráliába. A balesetet okozó sofőr vizsgálati fogságban van.

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2019. augusztus 12., hétfő, 13 óra)

Három hét és elkezdődik az iskola

Műsorvezető: - Három hét és elkezdődik az iskola, egészen pontosan szeptember 2-án, hétfőn indul majd az új tanév, így biztos vagyok benne, hogy sok család ezekben a napokban és hetekben szerzi be az iskolakezdéshez szükséges tanszereket. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint tavaly augusztusban egy-egy család átlagosan 15 300 forintot költött egy gyerekre. A költségek legnagyobb részét a ruhák és a cipők tették ki és csak ezután jöttek a tanszerek. Sokan hitelt vettek vagy vesznek fel a kiadások miatt, mások pedig inkább az akciós termékeket keresik és sokan vásárolnak az interneten is. De hogy mire érdemes odafigyelni az akciókkal kapcsolatban, hogy hogyan, kinél reklamálhatunk, hogyha rossz, hibás vagy nem tetszik a termék, arról dr. Kóóródy Dávidot, a Budapesti Békéltető Testület hivatalvezetőjét kérdezem. Na hát ugye azt láttam, hogy az elmúlt napokban több közleményt is kiadott a Budapesti Békéltető Testület az iskolakezdéssel kapcsolatban. Tényleg az a tapasztalat, hogy szükség van a szülőknek ilyenkor a hasznos jó tanácsokra? Dr. Kóóródy Dávid (hivatalvezető, Budapesti Békéltető Testület): - Mindenképpen, hiszen nem is hogyha most a mi közleményeinket nézzük, hanem elég csak a médiát megnézni, az összes úgymond vezető látogatottsággal bíró hírportálon szinte szalagcím, hogy a különböző ügye egyes szülőket az iskolakezdés hogyan és miben érint, van aki ilyen jó tanácsokat ad, valaki olyan jó tanácsokat ad, valaki a kettő ötvözetét. Tehát mi is próbáltunk azért így segíteni persze, elsősorban fogyasztóvédelmi szempontból, de ugyanakkor azt sem elfelejtve, hogy az, hogy fogyasztóvédelem azt látjuk, hogy manapság már eléggé kiteljesedett. Címkék: 1-9. osztály, tankönyvek, ingyenes tankönyvhasználat, internetes honlapok, szülők tájékoztatása, tanszerlista, termék visszavásárlása, biztosítása, 7-14-30 nap.

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2019. augusztus 12., hétfő, 11 óra)

Ha ezeket betartja, elkerülheti a gyomorrontást a kánikulában

Fokozott figyelmet igényelnek az élelmiszerek a nyári melegben. Nyáron fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az élelmiszer eredetű megbetegedések is gyakoribbak - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hétfőn az MTI-vel.

A Nébih javaslatai a következők:

Az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, üzletben, piacon szerezzük be.

Mindig érdemes ellenőrizni a csomagalást, mivel azon fel van tüntetve - magyar nyelven - a termék neve, gyártója vagy forgalmazója, a minőség-megőrzési vagy fogyaszthatósági ideje, összetétele, tömege és a tároláshoz javasolt körülmények is.

Hűtendő terméket csak akkor vásároljunk, ha azt tényleg hűtőtérben tárolják. Mélyhűtött termékek csomagolását is árulkodó lehet. Ha belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott benne, inkább ne vegyük meg.

A hazavitt termékek mielőbb kerüljenek a megfelelő tárolóhelyre.

Érdemes ellenőrizni a hűtőszekrény hőfokát: a hűtés akkor hatásos, ha a húsokat, tejet 5 Celsius-fok alatt tárolják, míg a zöldségek, gyümölcsök számára ennél magasabb, 10-15 Celsius-fok előnyösebb. A hűtőbe a termékeket úgy kell betenni, hogy azok egymást ne szennyezhessek.

A Nébih kiemelte, hogy a legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból -edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész élelmiszerre átvitt láthatatlan baktériumok okozzák. Ezért javasolják, hogy:

a nyers darált húst még aznap készítsük el, mivel minél tovább tároljuk annál veszélyesebb lehet.

A nyers húson bármikor előfordulhat egészségre ártalmas baktérium, ezért azt az összes többi élelmiszertől elkülönítve készítsük elő főzéshez vagy sütéshez, annak szeleteléséhez tartsunk külön vágódeszkát és kést, amelyeket azonnal mossunk el meleg, mosogatószeres vízben.

A hivatal szerint javasolt két percig tiszta vízben áztatni, aztán szűrőedényben erős vízszugárral átmosni a gyümölcsöket és zöldségeket, mivel azokon rovarok, földes szennyeződés, növényvédőszer maradvány is előfordulhat.

Felhívják a figyelmet arra is, hogy az ételeket, főleg ha húst, tojást tartalmaznak, mindig jól süssük-főzzük át, mivel az elpusztítja a baktériumokat, vírusokat. A megmaradt ételt pedig minél hamarabb hűtsük le, mert néhány órányi szobahőmérsékleten való tárolás már veszélyes lehet. Felhasználás előtt nem elég csak megmelegíteni az ételt, azok forrosítása szükséges a biztonságos fogyasztás érdekében.

(via MTI)

Fokozott figyelmet igényelnek az élelmiszerek a nyári melegben. Nyáron fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az élelmiszer eredetű megbetegedések is gyakoribbak -közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hétfőn az MTI-vel.

A Nébih javaslatai a következők:

Az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, üzletben, piacon szerezzük be.

Mindig érdemes ellenőrizni a csomagolást, mivel azon fel van tüntetve - magyar nyelven - a termék neve, gyártója vagy forgalmazója, a minőség-megőrzési vagy fogyaszthatósági ideje, összetétele, tömege és a tároláshoz javasolt körülmények is.

Hűtendő terméket csak akkor vásároljunk, ha azt tényleg hűtőtérben tárolják. Mélyhűtött termékek csomagolását is árulkodó lehet. Ha belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott benne, inkább ne vegyük meg.

A hazavitt termékek mielőbb kerüljenek a megfelelő tárolóhelyre.

Érdemes ellenőrizni a hűtőszekrény hőfokát: a hűtés akkor hatásos, ha a húsokat, tejet 5 Celsius-fok alatt tárolják, míg a zöldségek, gyümölcsök számára ennél magasabb, 10-15 Celsius-fok előnyösebb. A hűtőbe a termékeket úgy kell betenni, hogy azok egymást ne szennyezhessek.

A Nébih kiemelte, hogy a legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból -edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész élelmiszerre átvitt láthatatlan baktériumok okozzák. Ezért javasolják, hogy:

a nyers darált húst még aznap készítsük el, mivel minél tovább tároljuk annál veszélyesebb lehet.

A nyers húson bármikor előfordulhat egészségre ártalmas baktérium, ezért azt az összes többi élelmiszertől elkülönítve készítjük elő főzéshez vagy sütéshez, annak szeleteléséhez tartunk külön vágódeszkát és kést, amelyeket azonnal mossunk el meleg, mosogatószeres vízben.

A hivatal szerint javasolt két percig tiszta vízben áztatni, aztán szűrőedényben erős vízszugárral átmosni a gyümölcsöket és zöldségeket, mivel azokon rovarok, földes szennyeződés, növényvédőszer maradék is előfordulhat.

Felhívják a figyelmet arra is, hogy az ételeket, főleg ha húst, tojást tartalmaznak, mindig jól süssük-főzzük át, mivel az elpusztítja a baktériumokat, vírusokat. A megmaradt ételt pedig minél hamarabb hűtsük le, mert néhány órányi szobahőmérsékleten való tárolás már veszélyes lehet. Felhasználás előtt nem elég csak megmelegíteni az ételt, azok forrosítása szükséges a biztonságos fogyasztás érdekében.

(via MTI) -

Eredeti

(magyarnarancs.hu, 2019. augusztus 12., hétfő)

Tomboló hőség: agresszív autósok, megromló ételek és egészségügyi kockázat

Az idei év legmelegebb napja lehet augusztus 12-e. A hőség nem marad sokáig, szerdára akár 20 fokra is visszahúlhet az idő. A hőségben jellemzően több a baleset is, emiatt a rendőrség is felhívást tett közzé a honlapján. Ilyenkor nem csak a közlekedésben, hanem az ételeknél is fokozottan figyelni kell, sőt, a nagy meleg egészségügyi kockázatot is jelent.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat már vasárnap figyelmeztetett, hogy augusztus 12-e lehet 2019 legmelegebb napja. Előrejelzésében az írta a szolgálat, hogy a maximumok általában 33 és 37 fok között alakulhatnak, a déli megyékben a magasabb értékekkel. Ugyanakkor délen egy-két helyen a hőmérséklet elérheti a 38 fokot is, így akár az idei szezoncsúcs is megdőlhét. Az Origo információ szerint több településen is 38-39 fokot mértek, de a hivatalos adatok megérkezéséig nem jelenthető ki, hogy megdőlt az idei rekord. Az idei korábbi rekordot július 1-én Tiszaalpäron regisztrálta a mérőműszer, akkor ott 37,5 fokig emelkedett a hőmérséklet. Fontos megemlíteni, hogy a napi csúcs messze volt, ugyanis 40,8 fokot mértek 1921-ben Szerepen. Ritkán látott piros riasztás 2019-ben először adott ki piros riasztást az Országos Meteorológia Szolgálat. Ez azt jelenti, hogy a hétfőn a minimumok 16 és 22, a maximumok pedig általában 33 és 37 fok között alakulnak országszerte. A szolgálat Facebook-oldalán azt írta, hogy a Dél-Dunántúlon alakulhat 29 fok fölött a napi középhőmérséklet, de a nagyobb városok belső területein is hasonló értékekre lehet számítani. Magyarországon utoljára 2018. március 18-án volt piros kategóriájú figyelmeztetés hófúvásra az északkeleti megyékben. Jön a lehülés Bár hétfőn megdőlt a melegrekord, nem sokáig marad a hőség. Ennek oka, hogy kedd-szerda környékén hidegfront érkezik, ami lehüléssel, kiadós csapadékkal, és megerősödő széllel jár. Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése szerint kedden az ország nyugati felében/kétharmadában már 30 fok alatti, másutt azonban még továbbra is afölötti maximumokra számíthatunk. Szerdán már a Tiszántúlon is megszűnik a kánikula, egyrészt a beáramló hideg levegő, másrészt pedig a csapadék hűtő hatása miatt országszerte jobbra 20

és 26 fokot mérhetünk csupán. Így tehát elmondható, hogy 1-2 nap leforgása alatt mindenütt kb. 10 fokot, néhol akár többet is csökken a csúcshőmérséklet. Figyelmeztet a rendőrség is. Fontos megemlíteni, hogy nem csak az OMSZ, hanem az országos tisztifőorvos is adhat ki riasztást. Ez megtörtént, az országos tisztifőorvos II. fokú hőségriasztást adott ki 2019. augusztus 10-én 0 órától 2019. augusztus 12-én 24 óráig a tartósan magas hőmérséklet miatt az ország egész területére. Emiatt figyelmeztetést adott ki a rendőrség, ugyanis a járművezetők a hőségben jellemzően kevésbé tudnak koncentrálni, a megszokottnál figyelmetlenebbek, nem veszik észre a közúti jelzéseket, vagy későn reagálnak a kialakult közlekedési szituációra, esetleg veszélyhelyzetre. A koncentráció hiányosságai miatt a reakcióidő hosszabbá válik, a reflexek tompulnak, a mozdulatok kapkodóvá válnak, s megnő a vezetéstechnikai hiba lehetősége. A melegben a közlekedők többnyire türelmetlenebbek, hamarabb elveszítik önkontrolljukat, így hajlamosabbak az agresszív és durva szabályszegésekre. A gyalogosokról ugyancsak elmondható a bágyadság. Ilyenkor probléma, hogy a gyalogosok kevésbé néznek körül az úttestre lépésüket megelőzően, és gyakran helytelenül mérik fel a veszélyforrásokat. Öt közlekedési tanács hőség idejére. A police.hu öt közlekedési tanácsot is megosztott a hőség idejére: Aki nehezen viseli a meleget, ebben az időszakban - ha teheti - lehetőleg ne induljon útnak! Ha erre nincs lehetőség, akkor kerülje a hosszabb autózást, és előre tervezze meg az útvonalat! Mindig kipihentően üljenek a kormány mögé, és soha ne vezessenek fáradtan, vagy szeszes ital fogyasztását követően! Fogyasszanak az átlagosnál nagyobb mennyiségű folyadékot, és mindig legyen ásványvíz, vagy üdítőital önöknél, akkor is, ha gyalogosan közlekednek! Legyenek türelmesek, vezessenek kissé lassabban, óvatosabban, számítva az ilyenkor természetes koncentráció- és reflexcsökkenésre. Haladásuk során tartsanak nagyobb követési távolságot, és legyenek türelmesebbek, ha az utak zsúfolttá válnak! Ha megállnak a gépkocsival, lehetőleg ne napos helyen tegyék azt! Ha az álló gépjárműben gyermek, vagy házi kedvenc marad, véletlenül se hagyják őket bezárva, felhúzott ablak mellett, mert a felforrósodott utastérben ennek akár életveszélyes következményei is lehetnek. Az ételre is figyelni kell. Nyáron fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az ételmező eredetű megbetegedések is gyakoribbak - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hétfőn az MTI-vel. A Nébih mindenekelőtt javasolja, hogy a lakosság az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, üzletben, piacon szerezze be. Mindig ellenőrizze a csomagolást, mivel azon fel van tüntetve - magyar nyelven - a termék neve, gyártója vagy forgalmazója, a minőség-megőrzési vagy fogyaszthatósági ideje, összetétele, tömege és a tároláshoz javasolt körülmények is. Hűtendő terméket csak akkor vásároljanak, ha azt tényleg hűtőtérben tárolják. Mélyhűtött termékek csomagolását is figyeljék, ha belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott benne, inkább ne vegyék meg - jegyezték meg. A hivatal tanácsolja továbbá azt is, hogy a hazavitt termékek mielőbb kerüljenek a megfelelő tárolóhelyre. Érdemes ellenőrizni a hűtőszekrény hőfokát: a hűtés akkor hatásos, ha a húsokat, tejet 5 Celsius-fok alatt tárolják, míg a zöldségek, gyümölcsök számára ennél magasabb, 10-15 Celsius-fok előnyösebb. A hűtőbe a termékeket úgy kell betenni, hogy azok egymást ne szennyezhessek. A Nébih kiemelte, hogy a legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból - edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész ételmezőre átvitt láthatatlan baktériumok okozzák. Ezért javasolják, hogy a nyers darált húst még aznap készítsék el, mivel minél tovább tárolják, annál veszélyesebb lehet. A nyers húson bármikor előfordulhat egészségre ártalmas baktérium, ezért azt az összes többi ételmezőztől elkülönítve készítsék elő főzéshez vagy sütéshez, annak szeleteléséhez tartsanak külön vágódeszkát és kést, amelyeket azonnal mossanak el meleg, mosogatószeres vízben. A hivatal szerint javasolt két percig tiszta vízben áztatni, aztán

szűrőedényben erős vízszugárral átmosni a gyümölcsöket és a zöldségeket, mivel azokon rovarok, földes szennyeződés, növényvédőszer-maradék is előfordulhat. Felhívják a figyelmet arra is, hogy az ételeket, főleg ha húst, tojást tartalmaznak, mindig jól süssék-főzzék át, mivel az elpusztítja a baktériumokat, vírusokat. A megmaradt ételt pedig minél hamarabb hűtsék le, mert néhány órányi szobahőmérsékleten való tárolás már veszélyes lehet. Felhasználás előtt nem elég csak megmelegíteni az ételt, azok forrosítása szükséges a biztonságos fogyasztás érdekében. Mentőt kellett hívni Az elmúlt napokban a mentőket több emberhez is riasztották, mert rosszul lettek a hőség miatt. Geller Éva, az Országos Mentőszolgálat kommunikációs munkatársa az M1 csatornán hétfőn azt mondta, az elmúlt napok mindegyikén előfordult, hogy olyan idős emberekhez kellett kimenniük, akik kevés folyadékot fogyasztottak, és emiatt rosszul lettek. A mentőszolgálat dolgozója azt kérte, hogy mindenki fokozottan figyeljen az idősekre, a krónikus betegekre, a gyerekekre. - Origo

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2019. augusztus 12., hétfő)

Aratnak a hazai webshopok

Kirobbanó erőben van a magyarországi csomagküldő és internetes kiskereskedelem.

Az adományok segítségével több mint 24 órányi podcastet gyártottunk idén. Támogass te is! Kirobbanó erőben van a magyarországi csomagküldő és internetes kiskereskedelem, júniusban 38 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, igaz, a teljes forgalomból még így is csak 5,4 százalékkal részesedik - írja a Világgazdaság. A lap szerint a dinamikus bővüléshez hozzájárul, hogy az eMAG április óta magyar bejegyzésű portál, ami nyomot hagy a negyedéves statisztikán is: az első negyedévben 25 százalékkal bővült a magyarországi online kiskereskedelmi forgalom, a második negyedévben pedig 35 százalékot. A hazai e-kereskedők erőviszonyait jelentősen átrajzolja majd a piac két legjelentősebb szereplője, az eMAG és az Extreme Digital küszöbönálló fúziója, az összeolvadást augusztus végén, szeptember elején hagyhatja jóvá a Gazdasági Versenyhivatal - jelezték a cikkben. Az eNET szerint a magyarországi online kiskereskedelmi forgalom tavaly megközelítette az ezermilliárd forintot, de ennek csak alig több mint a felét adták a magyar érdekltségű e-kereskedők. Az elmúlt 4-5 évben a virtuális térben a műszaki cikkek kategóriája után a divatruházat kereskedelme erősödött a leginkább, a szakértők úgy vélik, a következő 2-3 év viszont az élelmiszerről szól majd a weben. Az online rendelések kosárértéke jelenleg nemritkán három-ötszöröse a hagyományos bevásárlókocsikénak. A lap idézi a GKI Digital és az Árukereső közös felmérését, amely szerint a magyarországi online kiskereskedelem forgalma tavaly 425 milliárd forint volt, 17 százalékkal több, mint 2017-ben. Az év elején 3,2 millió aktív online vásárló volt, ez egy év alatt 6,5 százalékos növekedés. A hazai online vásárlók tavaly átlagosan tizenkétszer rendeltek, alkalmanként 11 ezer forintért. - -da-

[Eredeti](#)

(index.hu, 2019. augusztus 12., hétfő)

Négyszeres-tizenhatszoros sugárzást mértek a balsikerű orosz fegyverkísérlet után

Négy-tizenhatszorosára nőtt a gammasugárzás az Arhangelszk megyében augusztus 8-án fegyverkísérlet közben bekövetkezett baleset idején - közölte az orosz hidrometeorológiai szolgálat (Roszgidromet) kedden a honlapján. A Roszgidromet szerint a sugárzási helyzetet ellenőrző arhangelszki automatizált rendszer (ASZKRO) nyolc ellenőrző pontjából hat csütörtökön Szeverodvinszknél azt rögzítette, hogy a gammasugárzás ereje elérte az arra a területre jellemző környezeti dózissnak megfelelő ráta (ADER) 4-16 szorosát. Az augusztus 8-án mért maximális érték óránként 1,78 mikrosievert volt, az óránként 0,11 mikrosievertes átlagos normál háttérsugárzás mellett. A háttérsugárzás a városban két óra alatt tért vissza a normához. Az incidens napján Valentyin Magomedov, a szeverodvinszki önkormányzat polgári védelmének vezetője kijelentette, hogy a városban a háttérsugárzás szintje fél órán át a megengedett háromszorosa volt, és elérte az óránkénti 2 mikrosievertet. A maximálisan megengedett szint az óránkénti 0,6 mikrosievert. Az orosz fogyasztóvédelmi hatóság, a Roszpotrebnadzor szerint a belső szervek röntgenvizsgálatánál a páciens az eljárás alatt 3,3 millisievertig terjedő sugárdózist kap. Leonyid Bolsov akadémikus, az atomenergia biztonságos fejlesztésével foglalkozó intézet vezetője a TASZSZ-nak nyilatkozva azt mondta, hogy Arhangelszk megye lakosságának egészségét semmi sem fenyegeti a katonai kísérleti terepen bekövetkezett baleset után. Az esetet vizsgáló rendkívüli bizottság megállapította, hogy nem történt a közegészség szempontjából jelentős esemény, és hogy a háttérsugárzás másfél órán belül visszatért a normához. Az orosz védelmi minisztérium a csütörtöki incidenst követően azt közölte, hogy káros anyag nem került a légkörbe, és a sugárzás normális. A katonai tárca akkor arról adott ki tájékoztatást, hogy két ember életét vesztette, amikor baleset történt egy folyékony üzemanyagú hajtóműszerkezet tesztelésekor. A Roszatom vasárnapra virradóra azt közölte, hogy egy tengeri platformon végzett rakétakísérlet során öt munkatársa meghalt, három pedig megsérült. A Roszatom vasárnap kiadott tájékoztatása szerint az elhalálozott szakemberek a "rakéta részét képező radioizotópos energiaforrással kapcsolatos tevékenységet folytattak" a detonáció idején, amely a Fehér-tengerbe vetette őket. A védelmi minisztérium a TASZSZ hírügynökségnek azt az információt adta, hogy a Roszatom szakemberei egy folyékony üzemanyagú reaktív hajtóművön dolgoztak, és a gyulladás pillanatában az izotópos energiaforrásokat ellenőrizték. Alekszej Lihacsov a Roszatom vezérigazgatója hétfőn, azt mondta, hogy a nukleáris szakemberek egy "új, különleges készítményen dolgoztak", de nem pontosította, hogy mi volt az. A Szarovban működő Oroszországi Szövetségi Nukleáris Központ - Kísérleti Fizikai Összoroszországi Tudományos Kutatóintézet (RFJaC-VNIIEF) vezetőinek nyilatkozataiból az derült ki, hogy az öt tudós egy "kisméretű, radioaktív hasadóanyagokat használó energiaforrás" tesztelésekor halt meg. -

[Eredeti](#)

(168ora.hu, 2019. augusztus 13., kedd)

Az Egyenlítő Alapítvány a CBA reklámfilmjének leállítását kéri

A női esélyegyenlőségért küzdő alapítvány egyben a MAKSZ-hoz, az ÖRT-höz és a Fogyasztóvédelmi Hatósághoz fordulnak, ha a CBA magától nem állítja le a szpot sugárzását.

A női esélyegyenlőség, és a minél több női vezető kinevezésének előmozdításáért létrehozott Egyenlítő Alapítvány nyílt levelet tett közzé a CBA legutóbbi, "Piros" című reklámszpotja miatt, amelyben többek között az is látható, hogy bikinis lányok tejfölt nyalogatnak a szájukról, a végén pedig egyikükről a fürdőruhafelső is lekerül. A reklámról a Kreatív is beszámolt, a CBA marketingigazgatója, Dárdai Adrienn azonban nem kívánt a Kreatív kérdéseire válaszolni, mert a szpot általunk észlelt szexizmusára vonatkozó kérdés szerinte "prejudikált". Megkerestük az alkotó ügynökséget, a Douplát is, de ők szintén nem kommentálták cikkünket, azt a szaksajtóban nem is kívánták közzétenni, kizárólag bulvárlapoknak küldték el.

(youtube-id=tx0M-Veg-8g)

Az Egyenlítő Alapítvány nyílt levelében viszont szintén a céltalan szexizmus miatt kéri a CBA-tól a reklám leállítását. Az alábbiakban a levelet változatlan formában közöljük.

"Mi, az Egyenlítő Alapítvány tagjai tiltakozunk a CBA 2019 nyarán közzétett CBA Piros című reklámja ellen, és annak leállítását kérjük.

Meggyőződésünk, hogy a közösségi médiában megjelenő reklámfilm sértő, szexista és ízléstelen. A CBA Piros a Reklámetikai kódexben lefektetett elveket semmibe véve a nőket megalázó, és sértő módon ábrázolja. A filmben szereplő nők egyrészt indokolatlanul, a reklám témájához nem illően vetkőznek, másrészt a szájukba adott "pirossal", gesztusaikkal és mozdulataikkal szexuális aktust imitálnak.

Az ilyen fajta kommunikáció káros, rossz hatással van társadalmunkra, a társadalom által elvárt nemi szerepekre. A filmben megjelenő meztelenség öncélú a reklám témája nem indokolja, hogy szexuális tartalommal, meztelen vagy alig öltözött nők ábrázolásával érje el a célját. Tisztünk felhívni a figyelmet arra, hogy ez a reklám sokakat sérthet, összezavarhatja a fiatalokat és káros hatással lehet a befogadók mentális egészségére.

A reklámtörvény értelmében tilos az olyan reklám, amely a gyermekek és a fiatalkorúak szellemi, vagy erkölcsi fejlődését károsíthatja, különösen többek között, ha szexualitásra utal.

A reklámalkotóknak nagy felelőssége van abban, hogy társadalmunk tagjai milyen viselkedési normákat látnak és fogadnak el. A reklámok formálják a közízlést és befolyásolják a normákat. Fontos tehát, hogy ne konzerváljanak egyenlőtlen állapotokat, hanem igyekezzenek olyan megoldásokat találni, amelyek a reklámozó gazdasági céljainak is megfelelnek és társadalmilag is felelősek, előremutatóak.

Tisztelettel kérjük a CBA vezetőségétől a fentiek megfontolását és a reklámfilm leállítását, vagy komoly módosítását.

Felkérjük továbbá az MRSZ-t, a MAKSZ-ot és a Fogyasztóvédelmi Hatóságot, hogy tegyék meg a lépéseket a reklám leállítására, amennyiben a reklámozó nem állítaná le a reklámot a következő napokban.

Heal Edina, Egyenlítő Alapítvány tagjainak nevében" - Kreatív Online

[Eredeti](#)

(kreativ.hu, 2019. augusztus 13., kedd)

Most már nemcsak amiatt tiltakoznak a CBA reklámja ellen, mert szekunder szégyent vált ki az emberben

Ugyanis az Egyenlítő Alapítvány szerint az Icukás borzalom "sértő, szexista és ízléstelen". Ez az eredeti spot Szerintük a filmben szereplő nők egyrészt indokolatlanul, a reklám témájához nem illően vetkőznek, másrészt a szájukba adott pirossal, gesztusaikkal és mozdulataikkal szexuális aktust imitálnak. "Az ilyen fajta kommunikáció káros, rossz hatással van társadalmunkra, a társadalom által elvárt nemi szerepekre. A filmben megjelenő meztelenség öncélú a reklám témája nem indokolja, hogy szexuális tartalommal, meztelen vagy alig öltözött nők ábrázolásával érje el a célját. Tisztünk felhívni a figyelmet arra, hogy ez a reklám sokakat sérthet, összezavarhatja a fiatalokat és káros hatással lehet a befogadók mentális egészségére" - írták a hvg.hu-nak küldött közleményben. Ennek kapcsán nemcsak a CBA-t, hanem a Magyar Reklámszövetséget, a Magyarországi Kommunikációs Ügynökségek Szövetségét és a Fogyasztóvédelmi Hatóságot is arra kéri, hogy állítsák le a reklámot. Egyetértek. - Sarkadi-Illyés Csaba

[Eredeti](#)

(alfahir.hu, 2019. augusztus 13., kedd)

Microsoft-gate: vizsgálóbizottság felállítását kezdeményezik

Parlamenti vizsgálóbizottság felállítását kezdeményezi a magyar kormány és a Microsoft közötti korrupciós ügy kivizsgálásának érdekében az egykor szebb napokat látott ellenzéki párt frakcióvezető-helyettese. Harangozó Tamás emlékeztetett: egy amerikai vizsgálat derítette ki, hogy 2013 és 2015 között a Microsoft indokolatlanul nagy kedvezményekkel adott el licenceket és szervizszerződéseket olyan közvetítő cégeknek Magyarországon, amelyek ezeket már piaci áron értékesítették [...]

Parlamenti vizsgálóbizottság felállítását kezdeményezi a magyar kormány és a Microsoft közötti korrupciós ügy kivizsgálásának érdekében az egykor szebb napokat látott ellenzéki párt frakcióvezető-helyettese.

Harangozó Tamás emlékeztetett: egy amerikai vizsgálat derítette ki, hogy 2013 és 2015 között a Microsoft indokolatlanul nagy kedvezményekkel adott el licenceket és szervizszerződéseket olyan közvetítő cégeknek Magyarországon, amelyek ezeket már piaci áron értékesítették tovább kormányzati intézményeknek, többek között a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak és az Országos Rendőr-főkapitányságnak. E-mailek is előkerültek, amelyek szerint a cég magyar vezetői és a kormány tagjai egyeztettek ezekről az üzletekről, így a kormányzati összefonódás és háttér egyértelmű ebben az ügyben - mondta az ellenzéki politikus. Az ellenzék parlamenti vizsgálóbizottság felállítását kezdeményezi, valamint tíz kormányzati szerv, hivatal, hatóság és minisztérium vezetőjéhez is fordult közérdekű bejelentéssel annak érdekében, hogy a közbeszerzési döntőbizottság vizsgálja felül a "nyilvánvalóan elcsalt" közbeszerzést - jelentette be Harangozó. Közölte, a megkeresést elküldték az Állami Számvevőszék elnökének, az Európai Támogatásokat Auditáló

Főigazgatóság vezetőjének, a Gazdasági Versenyhivatal elnökének, az innovációs miniszternek, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökének, a Közbeszerzési Hatóság elnökének, az Ügyészség vezetőjének, a Magyar Államkincstár elnökének, a Miniszterelnökséget vezető miniszternek és a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszternek. Harangozó mindemellett felszólította Orbán Viktort is, hogy szólaljon meg az ügyben, ha már "felmerült a neve egy nemzetközi korrupciós botrányban". - szerk-

[Eredeti](#)

(minuszos.hu, 2019. augusztus 13., kedd)

Idén 19 esetben állapítottak meg veszettséget állatoknál Kárpátalján

Kárpátalján 2019 első félévében 12 esetben állapítottak meg veszettséget rókánál, két esetben szarvasmarhánál, négyben kutyánál, egyben pedig macskánál - jelentette a Zakarpattya Online. Julij Simon, az Állami Élelmiszerbiztonsági és Fogyasztóvédelmi Szolgálat Kárpátaljai Megyei Főosztályának vezetője a megyei állategészségügyi helyzetről szólva elmondta, azokban a régiókban, ahol megjelent a veszettség, 1261 kutyát, 490 macskát, 90 szarvasmarhát, 11 lovat és 30 kisebb jószágot oltottak be. A fertőzési góccokban fogatosított intézkedésekkel (veszettségre fogékony állatok vakcinázása, fertőtlenítés, rágszálóirtás a veszélyeztetett területeken) az első félévben 11 települést sikerült mentesíteni a róka által terjesztett veszettségtől, egyet-egyet a macska és szarvasmarha, kettőt a kutyák által terjesztett kórtól. Ezzel párhuzamosan az afrikai sertéspestis terjedésének megelőzésére gyérítették a vaddisznóállományt. Összesen 117 egyed lőttek ki. Szerencsére a laboratóriumi vizsgálatok nem mutatták ki a kórokozó jelenlétét- írja a Kárpátaljalap.net. - Tünde

[Eredeti](#)

(karpatinfo.net, 2019. augusztus 13., kedd)

Kevesebb a közmű kikapcsolások száma

Az elmúlt években jelentősen csökkent a közmű kikapcsolások száma - hangzott el a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal sajtótájékoztatóján.

Míg 2013-ban az országban 34 ezer fogyasztási helyet kapcsoltak ki az áramszolgáltatók, addig 2018-ban 16 ezret. Földgázszolgáltatásban a 2013-as 72 ezer helyett 2018-ban 28 ezer kikapcsolás történt különböző okokból, többnyire rendezetlen közműtartozás miatt. Távhőszolgáltatásban a több mint 7 ezer kikapcsolás tavaly 4500-ra csökkent. A tendencia részben a hivatal fogyasztóvédelmi tájékoztató tevékenységének köszönhető. A fogyasztók tudatosságának növelése érdekében Panasza van? Segítünk! címmel három éve kiadványokat juttatnak el a kormányhivatalokon keresztül a lakossághoz. Tegnap a kikapcsolásokról és a

társasházak közműszolgáltatási szabályairól szóló új kiadványaikat is bemutatták. Rendszeres és eredményes a fogyasztóvédelmi hatóság és a közmű-szabályozási hivatal közötti együttműködés, segítik egymást, hisz közös ügyük a fogyasztói tudatosság fokozása - hangsúlyozta a hivatal sajtótájékoztatóján dr. Molnár Sándor, a Zala Megyei Kormányhivatal fogyasztóvédelmi osztályvezetője. Ennek az együttműködésnek az eredménye két új tájékoztató kiadvány, a sorozat hetedik füzeteként megjelent *Kerülje a kikapcsolást!* című, valamint a 8-as számú, amely a *Társasházban él? Erről tudnia kell!* címet viseli - tájékoztatót Scherer Zsolt, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal szóvivője. A két témáról dr. Nemeshegyi Benjámin, a hivatal szakmai tanácsadója adott részletesebb tájékoztatást. Többek között elmondta, hogy a földgáz, villamosenergia vagy vízi-közmű szolgáltatók több feltétel együttes teljesülése esetén kezdeményezhetik csak a szolgáltatás felfüggesztését vagy korlátozását. Ezek egyike, ha a felhasználó 60 napon túl nem tett eleget fizetési kötelezettségének, nem vezetett eredményre a fogyasztó részéről kezdeményezett egyeztetés a fizetési haladékról vagy a részletfizetési lehetőségről, a szolgáltatónak viszont a tartozásról és a kikapcsolás lehetőségéről legalább kétszer írásban kell értesítenie a fogyasztót. A szakember részletesen ismertette a visszakapcsolások szabályait és menetét is. A társasházak közmű-szolgáltatási tájékoztatója pedig - mint elmondta - ismerteti a fogyasztásmérők típusait, a csatlakozási pontok és a szolgáltatás felelősségi határainak összefüggését, és az elszámolási szabályokat. - Hajdu Péter

[Eredeti](#)

(zaol.hu, 2019. augusztus 13., kedd)

Színes, édes, jeges: de melyik az igazán jó

HEVES MEGYE Hol vannak már azok az idők, amikor Danubia oldalkocsis motorkerékpárjával járta a falvakat a fagyaltos, ötven fillérért mérve egy gombócot. De az sem ma történt, hogy a kapualjban álltunk sort az egri Sárvarinál fagyíért a megyeszékhelyen.

Ma már egy-egy városban szinte minden utcasarkon mérnek jeges nyalánságot, kirándulásra pedig - ha úgy gondoljuk - jégkrémet viszünk. Egy dolog azonban mégsem mindegy: tudjuk-e, mit nyalunk, és valóban olyat akartunk-e? Az ellenőrizni hivatott hatóság szerint minimális elvárás, hogy az árusnak fel kell tüntetni, ha az eperfagyi nem eperből, csak porból és mindenféle adalékból készült.

A régi, nagy múltú fagyisok persze ma is kínálják termékeiket, s a titkot is elárulták olvasóinknak, mitől lehet jó a fagyi.

Tudjuk-e, mit is nyalunk valójában?

Minden sarkon kapni, de az igazit nem könnyű meglelni

Nem kell ahhoz a Bikini együttes régi slágerét, a Fagyit hallgatnunk, hogy a kánikulában megkívánjunk néhány gombócot. De mit is nyalunk valójában? A termék előállítását és forgalmazását egyébként a járási hivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és fogyasztóvédelmi szakemberei ellenőrzik.

HEVES MEGYE Arról, hogy milyen is a jó fagylat, sokat lehet tanakodni és vitatkozni, különösen a jégkrémek korában. Az augusztus eleji kánikulában a Hírlap is megpróbálta kideríteni, hogy mi a titka a nyalakodnivaló minőségének. Segítségül Eger egyik legrégebbi

cukrászata, a Sárvári üzletvezetőjét kérdeztük. Detkovics Edit szerint nemcsak a fagylalt, de a sütemények esetében is az alapanyag a legfontosabb.

- Magára valamit is adó fagylaltos csak a legjobb minőségű alapanyagokat használja fel. Elég megtévesztő a főzött fagylalt kifejezés, mert maga a főzési eljárás többféle módon zajlik. Főzöttnek neveznek sok olyan fagylaltot is, ami por alapú és a tejbe belekeverik és felfőzik. Ez megtévesztő. Mi a hagyományos eljárás alapján a hagyományos alapanyagokból (tej, tojás, cukor, tejszín) főzünk, semmiképp se porból - mondta a szakember.

Ahol nem használnak adalék anyagokat, látni is a készterméken. Ezeket a fagyikat nem lehet púposra felhalmozni a szelencében, mint ahogy a legtöbb helyen látni, mert nincsenek térfogatnövelő és egyéb olyan szerek bennük, amelyek lehetővé tennék, hogy így megálljon. Ebből fakadóan a szavatossági ideje is rövidebb, és a kezelhetősége is nehezebb. Ezért is van, hogy a cukrászdák általában nem bajlódnak azzal, hogy olyan minőségű legyen, mint az övék.

- Hogy miből lehet tudni, mi a jó fagyi? Ahol nem használnak aromákat, festéket, ott az az első, hogy magát a gyümölcs ízét érzi a fogyasztó. Továbbá jelentős a különbség a termék színében a természetes alapanyagokból, igazi gyümölcsből készült fagylalt és az aromával, festékkel, tartósítószerrel készült között. Gyerekeknek feltétlenül a gyümölcsből készültet ajánlanám inkább: nem kap olyan adalékanyagokat, amire allergiás lehet. A Sárvári cukrászda 92 éves fennállása alatt generációkon át tartja azt a hitvallását, hogy mi tényleg a legjobb minőséget szeretnénk adni - mondta az üzletvezető.

A Hírlap kérdésére a Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal közölte: az országos szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés célterületei között idén is szerepelnek az idegenforgalmi szempontból frekvenciát helyeken működő vendéglátó-létesítmények, a nagy tömegeket megmozgató rendezvényeken értékesített élelmiszerek, valamint az ifjúsági és gyermektáborok étkeztetése. A fagylaltelőállítás és -forgalmazás, valamint az utcai vendéglátás ugyancsak kiemelt figyelmet kap a nyári mustra során, amit a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak szakemberei és a Nemzeti Élelmiszerláncbiztonsági Hivatal munkatársai végeznek.

A hatósági ellenőrzések az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának feltételeire, az élelmiszer-biztonságra ható tevékenységekre, a forgalomba hozott élelmiszerek minőségére, a termékek nyomon követhetőségére egyaránt kiterjednek. Heves megyében a korábbi években főként higiéniai hiányosságokat tártak fel a hatóságok, de tavaly és idén nyáron jellemzően inkább a jelölésre, a vevők korrekt tájékoztatására vonatkozó szabályok megszegése miatt kellett eljárniuk.

Gyerekekre veszélyes lehet a színezék

A Nébih-vizsgálatok megállapításai szerint visszatérő probléma, hogy a fagylaltot nem a valós összetételének megfelelően jelölik: Például "málnás"-nak vagy "epres"-nek neveznek - gyümölcsöt nem tartalmazó - csak aromával és színezékekkel készült terméket, ezzel félrevezetve a fogyasztókat. A helyes megnevezés "málna ízű" és "eper ízű" lenne. A színezékek használata az egyik legproblémásabb terület, mert a vevői figyelem felkeltése miatt a fagylaltozók igyekeznek intenzív színű, látványos terméket készíteni, amit legkönnyebben mesterséges színezékekkel tudnak elérni.

Ezek között azonban több olyan van, ami a gyermekek figyelmére káros hatást gyakorolhat. A jogszabály éppen ezért külön figyelmeztető szöveg kiírását teszi kötelezővé, a fogyasztók számára jól látható módon, amit a forgalmazók az esetek többségében nem tesznek meg.

A fagylalt mára a kánikulával terhelő nyarak elengedhetetlen kelléke lett. A kínálatra nem lehet panaszunk

Hogy miből lehet tudni, milyen a jó fagyi? Ha nagyon élénk a színe, fogjunk gyanút!

Sike Sándor szerkesztoseg@hevesmegyeihirlap.hu

[Eredeti](#)

(Heves megyei Hírlap, 2019. augusztus 14., szerda, 1+2. oldal)

Fémдарab lehet a Kaiser márkájú Aranypulyka párizsiban

Fémдарab lehet a Kaiser márkájú Aranypulyka párizsiban - hívja fel a figyelmet Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) honlapján. A tegnapi tájékoztatás szerint az érintett Kaiser márkájú Aranypulyka párizsi termék ötszáz gramm kiszerezésű, felhasználási ideje 2019. augusztus 24., gyártója a Mecom Group s.r.o. (SK 63 ES, Szlovákia). A fémdarabot egy Tescóban vásárolt párizsiban találták, az áruházlánc levette a terméket a polcairól.

(VG)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2019. augusztus 14., szerda, 9. oldal)

Megbüntették a Csíki Sört

Panaszra reagálva tartott ellenőrzést a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a csíkszentsimoni Csíki Sör Manufaktúrában, amelynek eredményeként tízezer lejes bírsággal sújtották a gyárat működtető céget. A fogyasztóvédelem jegyzőkönyvben megfogalmazott indoka: a legújabb nyereményjátékukat a címkéken csak "idegen nyelven" tüntették fel, és nem fordították le románra.

[Eredeti](#)

(Demokrata, 2019. augusztus 14., szerda, 9. oldal)

Drágul az őszi kalászos-vetőmag

A piaci szereplők az árak mellett a termelési költségek emelkedésével is számolnak. Magasabb költségekkel kell számolniuk az idén a szántóföldi növények termesztőinek. A szakmaközi szervezet előrejelzése szerint a gyengébb termés és a minőségi gondok, valamint az emelkedő munkaerőköltségek miatt drágulhatnak az őszi kalászos-vetőmagok.

Drágábban vethetnek őszi kalászosokat idén a gazdálkodók. A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács előrejelzése szerint az előállítási költségek növekedése miatt enyhén emelkedhet a vetőmagok ára. Takács Géza, a szervezet elnöke jelezte: a szakmai bizottság az őszi vetési szezon előtt ebben az évben is felmérte a piaci helyzetet. A tagoktól kapott információk alapján az előző évhez képest jelentős mértékben csökkent a tavalyról megmaradt vetőmag mennyisége, ez azonban érdemi hatást nem gyakorol majd az új készletekre. Vetőmagnak szánt őszi búzából az idén hektáronként 5,5-6,4 tonna átlaghozamot takaríthatnak be a termelők. Őszi árpából ennél magasabb, 5,5 tonna és 7,5 tonna közötti termésről számoltak be a szövetség tagjai. A tritikálé azonban a múlt évhez képest alacsonyabb, hektáronként 4-5,4 tonnás termést hozott.

A vetőmagszövetség előrejelzése szerint a mennyiség mellett a minőség is országrészenként eltérően alakul. Az őszi búzánál a dél-alföldi régióban csirázóképességi és vetőmagtisztasági problémák jelentkezhetnek. A szövetség szerint egyes fajták esetén előfordulhat vetőmaghiány, ellátási problémára azonban nem kell számítani. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a szaporítóterületekkel és a várható fémzárolási lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatóját is figyelembe véve, őszi búzából, őszi árpából és a tritikáléból is lesz annyi vetőmag, amennyi szakmailag is elfogadható, 40 százalék feletti felújítási lehetőséget biztosít.

A vetőmagszövetség előrejelzése szerint a piaci szereplők összességében a kalászosterményárak és a termelési költségek emelkedésével számolnak. Emellett az inflációs hatás, valamint a termeléshez és a feldolgozáshoz kapcsolódó munkaerő költségeinek emelkedése is a drágulás irányába hat. A szervezet az idén is közzétette az őszi kalászos-vetőmagokra vonatkozó tájékoztató árat, amely tonnánként nettó 101 ezer forint. A konkrét szerződéses árat ugyanakkor a felek maguk határozzák meg. A szövetség prognózisában szereplő érték csupán tájékoztató jellegű, ettől a kereskedők eltérhetnek, a gazdák számára viszont irányadó a költségeik tervezésekor. Az elmúlt években lassú emelkedés ment végbe: 2015- ben 96 ezer, 2016-ban 93 ezer, 2017-ben 94 ezer, 2018-ban pedig 99 ezer forintért kelt el a vetőmagpiacon egy tonna őszi búza-vetőmag. Az Agrárgazdasági Kutatóintézet korábbi jelentése szerint a hazai vetőmag-kereskedelem éves szinten mintegy százmilliárd forintos forgalmat bonyolít. Az értékesítés felét a kukorica, a napraforgó és az őszi káposztarepce forgalma adja.

A szakma szerint idén a termés mennyisége mellett a minőség is országrészenként eltérő
Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 14., szerda, 12. oldal)

Gyomorrontás ellen

Nyáron fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az élelmiszer-eredetű megbetegedések is gyakoribbak - tájékoztattott a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal.

Az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, üzletben, piacon szerezzük be, ellenőrizzük a csomagolást. Mélyhűtött termékek csomagolását is figyeljük, ha belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott, inkább ne vegyük

meg. A legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból - edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész élelmiszerre átvitt, szabad szemmel láthatatlan, egészségre ártalmas baktériumok okozzák, ezért a nyers húst az összes többi élelmiszertől elkülönítve kell előkészíteni főzéshez, sütéshez. Szeleteléséhez külön vágódeszkát és kést érdemes tartani, amelyeket használat után azonnal meleg, mosogatószeres vízben kell elmosni. Az ételeket - főleg, ha húst, tojást tartalmaznak - mindig jól süssük-főzzük át, mivel a hőkezelés elpusztítja a baktériumokat, vírusokat.

A tojás és a sonka jól átsütve nyáron sem veszélyes
(MTI)

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2019. augusztus 14., szerda, 16. oldal)

Az Erstéhez kerül az Aegon Lakástakarék

Engedélyezte a Magyar Nemzeti Bank és a Gazdasági Versenyhivatal is, hogy az Erste Lakástakarék átvegye az Aegon Lakástakarék lakás-előtakarékossági szerződésállományát - írja közleményében az Erste Bank. A felek május 9-én állapodtak meg az átruházásról, mely az engedélyek alapján két lépésben, 2019. október 25-én és 2020. január 17-én valósul meg. A tranzakcióval 50 ezer ügyfél 64 ezer szerződése kerül az Erste Lakástakarékhoz, amelynek piaci részesedése az eddigi 10 százalékról így mintegy 14 százalékra nő.

NÉPSZAVA

[Eredeti](#)

(Népszava, 2019. augusztus 14., szerda, 6. oldal)

Cenzúrát követel egy feminista magyar szervezet egy magyar reklám ellen

A Coca-Cola politikai indíttatású melegkampányával nem volt bajuk, egy üzletlánc nyári reklámját viszont betiltanák.

Többségében piros színű bikinikbe öltözött fiatal lányok reklámoznak egy magyar üzletláncot. Az erről készült videofelvételeket a közösségi médiában is megosztották, ami miatt egy szélsőségesen feminista, a genderideológiát terjesztő Egyenlítő Alapítvány máris elkezdett hisztizni. Konkrétan azt követelik a magyar üzletlánctól, hogy állítsa le a reklámfilm terjesztését, vagy úgy módosítsa azt, hogy a hazai feministáknak megfeleljen. De nem elégszenek meg ennyivel, hanem - igazi balliberális módjára - cenzúráért kiáltanak: felszólítják az MRSZ-t, a MAKSZ-ot és a Fogyasztóvédelmi Hatóságot, hogy ha a reklámozó nem vonja vissza a reklámfilmét, akkor ők tegyék meg azt. A közleményt a szervezet nevében Heal Edina, a feminista szervezet egyik alapítója, egy amerikai multi, a

Google Magyarország volt vezetője írta. Az Egyenlítő Alapítványhoz kapcsolódik Nagy Beáta egyetemi oktató, aki az Indexen védte a gendertudományokat és reklámozta, hogy milyen kaposak a Soros-egyetem genderszakon végzett hallgatói. De megtaláljuk ott Dederik Yvonne-t is, a Viasat valóságshow-jának luxusfeleség-szereplőjét és a honlapjukon található fotó tanúsága szerint kötődik hozzájuk Azurák Csaba is, aki azután került ki a médiából, hogy sikertelen, éjszakai műsora után a TV2 - finoman szólva - nem tartott rá igényt. A szélsőségesen feminista alapítvány, élén az amerikai multitól érkezett vezetővel, persze nem emelt kifogást a másik amerikai multi, a Coca-Cola #loveislove nevű kampánya miatt. Úgy tűnik, a külföldi multik politikai propagandája nem zavarja őket, csak a magyar cégek hagyományos értelemben vett reklámja. Egyébként a balliberális feministák éppen azzal (a hazugsággal) támadják a magyar üzletlanc imázsfilmjét, amit a Coca-Cola viszont tényleg megtett: szexualitásra való utalás, tárgyiasítás, közszemérem sértés, ami őket idézve: összezavarhatja a fiatalokat és káros hatással lehet a befogadók mentális egészségére, illetve szellemi fejlődésére. -

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2019. augusztus 14., szerda)

Célegyenesben a Digitális Agrár Stratégia

A kormány elfogadta a Digitális Agrár Stratégiát (DAS), aminek a magyar agrárium digitalizációjának előmozdítása a célja. Az erről szóló kormányhatározat augusztus elején jelent meg a Magyar Közlönyben. A határozat részletesen szabályozza az egyes miniszterek feladatait, továbbá a kormány hangsúlyozza benne, hogy várja a magyar polgárok, valamint a szakmai, társadalmi és tudományos szervezetek, illetve a piaci szereplők stratégiával kapcsolatos javaslatait. A DAS keretében az Állatorvostudományi Egyetemen létrehozzák a Digitális Élelmiszerlánc-kutatási, -fejlesztési és -innovációs Központot, azonkívül fejlesztik és megújítják az Országos Meteorológiai Szolgálat földfelszíni mérőhálózatát, valamint digitális agrár-mintagazdasággá válik a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság.

A kormányhatározat szerint az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak közzé kell tennie a Digitális Jólét Program részeként bemutatott Digitális Agrár Stratégiát. A korszerű mezőgazdasági technológiák alkalmazásának elősegítése érdekében fejleszteni kell a mezőgazdasági termelők digitális kompetenciáit és ismereteit, aminek érdekében szakképzési és kapcsolódó felnőttképzési, úgynevezett "Okos Gazda" programokat indítanak, és létrejöhet a digitális ismeretek megszerzésének, fejlesztésének szakmai megalapozását és a mezőgazdaság digitális átalakulásához szükséges tudásbázis működtetését szolgáló Digitális Agrárakadémia. Az illetékes minisztereknek idén október 31-éig át kell tekinteniük az agrár-felsőoktatási intézmények rendelkezésére álló lehetőségeket a mezőgazdaság digitális átalakulásának elősegítése érdekében.

Az agrár-, a pénzügy-, valamint az innovációs és technológiai miniszternek 2021. december 31-éig intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy a termelők térítésmentesen hozzáférhessenek az Országos Meteorológiai Szolgálat mezőgazdasági termelésben hasznosítható meteorológiai adataihoz. Cél az OMSZ földfelszíni mérőhálózatának megújítása és fejlesztése is.

A Mezőgazdasági Parcellaazonosító Rendszer adataihoz szintén ingyenesen hozzáférhetnek a termelők, az erre vonatkozó előterjesztést 2020. január 31-éig kell benyújtani a kormánynak. A kormányhatározat szerint a Nemzeti Agrárkutató és Innovációs Központban 2021 végére kialakítják az "Okos Tesztüzemi Rendszert", amely digitális eszközökkel követi térben és időben a mezőgazdasági üzemi folyamatokat, csökkenti az adminisztratív terheket, illetve megvizsgálja a digitális átállás versenyképességre gyakorolt hatását. A Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatalra alapozva létrejön a Nemzeti Élelmiszerlánc-adatszolgáltatási Központ az agráriumban keletkező adatállomány társadalmi hasznosítására, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek digitális nyomon követhetőségének támogatására, valamint a kapcsolódó adatok gyűjtésére és feldolgozására.

A kormány támogatja a Digitális Élelmiszerlánc- kutatási, -fejlesztési és -innovációs Központ létrehozását az Állatorvostudományi Egyetemen, ami élelmiszerlánc- vizsgáló, adatelemző, oktató, kutató, fejlesztő és innovációs központként nyújt gyakorlati támogatást az agrár- és élelmiszergazdaság szereplőinek a digitalizációs lehetőségek fejlesztésével, és biztosítja a komplex, digitális technológián alapuló állatorvosképzést.

A kormány szerint fejleszteni kell a hazai mezőgazdasági termékek értékesítését és az agráriumban keletkező hulladék újrahasznosítását lehetővé tevő, digitális alapú elosztási és értékesítési sharing economy-módszereket. Annak érdekében, hogy a termelők minél szélesebb körben alkalmazzanak precíziós technológiákat, korszerűsíteni és bővíteni kell a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által működtetett műholdas helymeghatározási szolgáltatást és referenciaállomás- hálózatot (GNSS). Létrehozzák a Digitális Agrárinnovációs Központot, amibe két intézményt vonnak be: a Szent István Egyetemen az Irinyi Terv alapján tervezett agrárgépgyártási, -kutatási és -fejlesztési központot, valamint az Agrárinformatikai Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központot. A határozat szerint a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságot mezőgazdasági gépek és technológiák, megoldások fejlesztésére, kipróbálására alkalmas tesztkörnyezetet is magába foglaló digitális agrármintagazdasággá fejlesztik.

Az agrárminiszternek az innovációért és technológiáért felelős miniszterrel együttműködve, az élelmiszeripari érdekképviseltek bevonásával ki kell dolgoznia a DAS-hoz szorosan kapcsolódó Digitális Élelmiszeripari Stratégiát, aminek 2020. március 31-éig kell elkészülnie. A DAS részletes intézkedési tervét idén szeptember 30-áig kell a kormány elé terjeszteni.

A Digitális Agrár Stratégia szakmai tervezete 2018. márciusában készült el. Az agrárdigitalizációt a jelenlegi agrárkormányzat is prioritásként kezeli: Nagy István agrárminiszter többször hangsúlyozta, hogy az agrárdigitalizáció elősegíti az élelmiszertermelés stabilitását és kiszámíthatóságát, növeli a hatékonyságot, ezáltal a versenyképességet, és nagyobb jövedelmek elérését teszi lehetővé.

Fejleszteni kell a termelők digitális kompetenciáit

K.J.

[Eredeti](#)

(Magyar Mezőgazdaság, 2019. augusztus 14., szerda, 13. oldal)

Magyar gazda magazin - Országos és Nemzetközi Burgonya Tanácskozás

Riporter: - Országos és Nemzetközi Burgonya Tanácskozást tartottak a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Gyulatanyai Fajtakísérleti Állomásán. A harmincadik alkalommal megrendezett konferencia mellett fajtabemutató is várta a résztvevőket.

Zsigmond Richárd (igazgató, Nébih MGEI): - A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal fajtakísérleti tevékenységének továbbra is fő feladata, hogy objektív, megbízható és elsődlegesen tudományos vonalon olyan új fajtakat ajánljon a köztermesztésbe, amelyek mind gazdaságossági, mind használati szempontból újat jelentenek.

Riporter: - Az állomáson idén több mint 50 burgonyafajtával kísérleteznek a szakemberek, az ország legjelentősebb nemesítő intézményeivel és vetőgumó forgalmazóival együttműködve.

Augusztynyi András (állomásvezető, Nébih MGEI): - Az a nem titkolt célunk, hogy egy kicsit fellendítsük a burgonyatermesztést, mivel sajnos, az utóbbi időben elég mostoha körülmények között van.

Lukács József (osztályvezető, Nébih MGEI): - Hogy ha visszanezünk 20-30 évvel ezelőtre, akkor Magyarországon 80-100 ezer hektáron, vagy azelőtt még nagyobb hektáron folyt burgonyatermesztés. Még a 2000-es években is megvolt azért a 20-30 ezer hektár. Jelenleg most egy 8-10 ezer hektár az a terület, ahol Magyarországon burgonyatermesztés folyik, és ez a kevés terület is néhány megyére korlátozódik. Csongrád megye, Bács-Kiskun megye, Pest megye, illetve itt Szabolcs-Szatmár-Bereg megye.

Riporter: - A növény termesztése jelenleg kis családi gazdaságokban zajlik, egybefüggő, hatalmas krumpliföldek nincsenek az országban. Hazánkban az éghajlatváltozás miatt viszonylag nehezen és drágán lehet burgonyát termeszteni, a növény ugyanis nagyon rosszul tűri a meleget és a szárazságot.

Augusztynyi András: - A környéken viszont, akik termesztenek burgonyát, egyre jobban a korai burgonyatermesztésre fókuszálnak. Tudniillik már ilyenkor júliusra lemegy a burgonya, tehát nem kell annyi növényvédőszer, tehát az önköltsége is jóval kevesebb. A burgonyának az előállítására egy hektárra, hogyha mindent beleadunk, olyan 1 millió - 1 millió 500 ezer forint/hektár.

Riporter: - A korai fajták másik nagy előnye, hogy még a júliusi kánikulák előtt be lehet takarítani, tehát kevésbé van kitéve a hőstressznek, illetve öntözni is kevesebbet kell, márpedig a szakemberek szerint krumplit termeszteni a mi éghajlatunkon, öntözés nélkül lehetetlen.

Augusztynyi András: - Erre mindig azt szoktam mondani képletesen, hogy a burgonya öntözés nélkül olyan, mint a töltött káposzta hús nélkül. Tehát abszolút nem lehet, a burgonya elképzelhetetlen, és mivel Magyarországon olyan 1,5-2 százalék az öntözött terület, szemben az EU-val, ahol 8-10 százalék, tehát már ebből is adódik, hogy nem vagyunk sajnos versenyképesek.

Riporter: - A termésbiztonság eléréséhez megfelelő, a helyi viszonyokhoz jól alkalmazkodó fajtakra van szükség.

Lukács József: - 29 fajta jelenleg, ami a nemzeti fajtajegyzéken helyet foglal, és ezek a fajták kiváló minőségű, kiváló tulajdonságokkal rendelkező fajták, amelyek nagy biztonsággal termeszthetők Magyarországon, hiszen Magyarországon lettek nemesítve. Tehát vagy magyar fajták, vagy nem magyar fajták, de olyan külföldi fajták, amelyeket Magyarországon, a Nébih kísérleteiben tesztelték, vizsgálták magyar körülmények között.

Riporter: - A kormány különböző támogatásokkal segíti a burgonyatermesztőket.

Juhász Anikó (helyettes államtitkár, Agrárminisztérium): - 2010 és 2018 között közel megduplázódott a rendelkezésre álló források nagysága, és 2019-re 98,7 milliárd forint fog

nemzeti támogatásban rendelkezésre állni, ezen belül a burgonya ágazatra az ipari zöldség termeléshez kötött támogatását tudják igénybe venni a termelők.

Riporter: - A pénzbeli támogatások mellett a szaktárca a kutatások és a technológiai fejlesztések ösztönzésével is segíteni kívánja az ágazatot.

Juhász Anikó: - Egy kormányzati öntözésfejlesztési programot indítottunk. A kutatóintézet hálózatunk szorosabban fog együttműködni a Pannon Egyetem burgonyakutató intézményével, és azt gondolom, hogy a Digitális Agrár Stratégiának is lesznek olyan precíziós gazdálkodást elősegítő elemei, ami szintén segíthet abban, hogy jobban átvészeljük, amikor tudásra van szükség a természet ellen.

Riporter: - Precíziós eszközök és modern technológiák alkalmazásával a gazdák csökkenthetik költségeiket, így versenyképesebben, nagyobb haszonnal termelhetnek. A gyakorlaton rendezvényen ezekkel a lehetőségekkel is megismerkedhettek az érdeklődők.

Riporter: - Nemsokára Magyarország legeredményesebb borászatába látogatunk el.

Eredeti

(MTV, 2019. augusztus 14., szerda, 10 óra)

Ezekre figyeljen, ha kajálni akar!

NEM AKAR GYOMORRONTÁST KAPNI?

Nyáron fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az élelmiszer- eredetű megbetegedések is gyakoribbak - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az MTI-vel.

Megbízható helyről, jó szavatosságút

Az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, üzletben, piacon szerezzük be. Mindig ellenőrizzük a csomagolást, mivel azon fel van tüntetve - magyar nyelven - a termék neve, gyártója vagy forgalmazója, a minőség-megőrzési vagy fogyaszthatósági ideje, összetétele, tömege és a tároláshoz javasolt körülmények is. Hűtendő terméket csak akkor vásároljunk, ha azt tényleg hűtőtérben tárolják. Mélyhűtött termékek csomagolását is figyeljük, ha belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott benne, inkább ne vegyük meg.

Állítsuk be a hűtőnköt

A hazavitt termékeket mielőbb tegyük a megfelelő tárolóhelyre. Ellenőrizzük a hűtőszekrény hőfokát: a hűtés akkor hatásos, ha a húsokat, tejet 5 Celsius-fok alatt tároljuk, míg a zöldségek, gyümölcsök számára ennél magasabb, 10-15 Celsius-fok előnyösebb. A hűtőbe a termékeket úgy kell betenni, hogy azok egymást ne szennyezhessek

Szalmonella, mint főellenség

A legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból - edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész élelmiszerekre átvitt, szabad szemmel láthatatlan, egészségre ártalmas baktériumok okozzák (az egyik leggyakoribb a szalmonella például). A Nébih ezzel kapcsolatban is megfogalmaz javaslatokat.

Legveszélyesebb a nyers hús

A nyers húst az összes többi élelmiszertől elkülönítve kell előkészíteni főzéshez vagy sütéshez, szeleteléséhez külön vágódeszkát és kést érdemes tartani, amelyeket használat után

azonnal meleg, mosogatószeres vízben kell elmosni. A nyers darált húsról külön oda kell figyelni: még a vásárlás napján érdemes elkészíteni, mivel minél tovább tároljuk, annál veszélyesebb lehet. A megmaradt ételt újbóli felhasználás előtt pedig nem elég csak megmelegíteni, a biztonságos fogyasztás érdekében forrosítani kell.

[Eredeti](#)

(Színes Ász, 2019. augusztus 15., csütörtök, 11. oldal)

REKORDBÍRSÁG

Első fokon összesen 300 millió forint bírságot szabott ki a Wizz Air ellen a fővárosi kormányhivatal. Az elmúlt két hónapban összesen hét esetben folytattak fogyasztóvédelmi vizsgálatot a fapados légitársasággal szemben, ezekből öt esetben állapítottak meg szabálysértést. Ismétlődő jogsértés esetén a lehető legszigorúbb büntetésre számíthatnak a fogyasztókat megkárosító légitársaságok.

[Eredeti](#)

(168 óra, 2019. augusztus 15., csütörtök, 4. oldal)

Útjukat veszve

FAPADOS CÉGEK TÖRÖLT JÁRATOK JOGVITÁK

Egyre több utazó szenved kárt a légi közlekedésben szaporodó fennakadások miatt. A légitársaságok gyakran sem a kellő tájékoztatást, sem a jogszerű ügyintézkedést nem biztosítják.

"Kínzó fejfájással vonatoztam haza Pozsonyból, a délután 3-ra tervezett leszállás helyett este fél 10-re értem a Nyugatiba. A vonatjegy 17,5 euró volt, plusz 11 ezer forint a taxi. A Ryanair elutasította a kártérítési igényemet, de küzdök tovább" - mesélte egy felháborodott utas a HVG-nek, hogyan járt július végén, amikor a Ryanair Pisából Budapestre tartó járata vihar miatt Pozsonyban landolt.

Egyre szaporodnak az ehhez hasonló vagy még durvább esetek. Az utasok megbízásából kárigényeket intéző Flight Refund cég ügyfelei között akadt 90 éves hölgy, aki a saját születésnapjára késte le járatának törlése miatt. Volt olyan keresztapa-, illetve esküvőtanú-jelölt, aki nem ért oda a szertartásra. Az egyik utasnak pedig a csomagja az életmentő gyógyszerével együtt repült el, miközben ő maga nem fért fel a gépre. Fogas jogi kérdés, hogy a késés, a járat törlése vagy az utas lemaradása a gépről mikor vis maior helyzet, és mikor a légitársaság hibája - az előbbi esetben csak például étkezést, szállást, telefonálási lehetőséget magába foglaló kárenyhítés jár, az utóbbiban kártérítés is.

Ha a cég uniós illetőségű, vagy a gép uniós repülőtérrel indul, egy 2004-es közösségi szabály rendelkezik a 250-600 eurós kártérítésről. Egyébiránt viszont nemzetközi egyezményekből derül csak ki, mikor, milyen ellentételezés illeti meg az utasokat. Június

végén például több száz magyar rekedt Tunéziában az ottani légitársaság gépének műszaki hibája miatt. Hiába sietett oda az utat szervező Kartago Tours embere, se tájékoztatást nem kapott, se be nem engedték a kétségbeesett utasokhoz a tranzitba. A kárigényléseket most az utazási iroda intézi, de meglehetősen, bírósági procedúra lesz a vége. Ebből a szempontból szerencsésebbek voltak, akik Budapesten várakoztak ugyanezekre a gépekre, mivel nekik az uniós szabály alapján megítélték a fejenként 250 eurós kártérítést - mondja Fűri Mihályné, a Kartago vezetője.

A történetek után Tuzson Bence közszolgálatért felelős államtitkár utasította a Fővárosi Kormányhivatalt, hogy vizsgálja meg a Kartago Tours tájékoztatási gyakorlatát. Ugyanígy járt a Wizz Air légitársaság is, amelynek utasai májusban és júniusban hét repülőtér vendégszeretetét élvezhették hosszasan, Londonban például egy teljes napig. A Kartago jogszerűen járt el, a Wizz Air viszont - még nem jogerősen - visszaesőként 300 milliós büntetést kapott. Hasonló ügyek miatt többször szankcionálták már a Ryanairt is.

A szankciók azonban nem érik el a kívánt hatást. A légitársaságok látványosan tiltakoznak, majd csendben fizetnek, és ugyanúgy hártják a felelősséget, mint addig. S bár a legtöbb panasz a fapadosokra érkezik, ez a hozzáállás a többiekre is jellemző - mondják az utazásszervezők. A látványosan keménykedő magyar kormány érdemben nem segít az utasoknak, pedig a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ) és a Magyar Utazási Irodák Szövetsége (MUISZ) még tavaly közös levélben kérte Palkovics László innovációs miniszter közreműködését. A levélírók szerint a légitársaságok ügyfélszolgálatai "súlyosan sértik a fogyasztók széles körének érdekeit és jogait", ezért szigorúbban kellene szabályozni őket. A tárcától azonban nemleges válasz érkezett - tájékoztat Baranovszky György, a fogyasztóvédelmi egyesületek szövetségének elnöke.

"Nem az a csoda, ha nem indul el egy járat, hanem az, ha elindul" - jelzi Molnár Judit, a MUISZ elnöke, hogy alapjaiban változtak meg a légi közlekedés körülményei. Az európai légtérben már-már krízishelyzetet okoz a zsúfoltság, mindennaposak a sorozatos fennakadások, nem beszélve a légitársaságoknak felmentést adó viharokról, terrorakciókról vagy sztrájkokról. Tévedtek a hagyományos légitársaságok, amikor azt hitték, hogy a repülőjegyet olcsó tömegcikké tevő fapadosok csak az addig vonattal utazókat csábítják el: a háromezer forintos Budapest-Brüsszel jegy és a hasonló ajánlatok gyökeresen átrendezték a preferenciákat. Csakhogy valahol az olcsó jegyért is fizetni kell: megszűnt például a korábbi színvonalas, részben ingyenes fedélzeti kiszolgálás. "Legutóbb egy olyan Ryanair-járaton utaztam, ahol nem adtak hányózacskót" - említett egy bosszantó esetet a HVG-nek az egyik utazási iroda vezetője.

Az viszont már húsba vágó, hogy a fapados társaságok nem alkalmaznak kellő számú személyzetet a reptereken, és nem gondoskodnak az anyanyelvi panaszkezelésről. Az utasok a legegyszerűbb információkhoz sem jutnak hozzá, miközben egy-egy járat késése vagy törlése akár milliós veszteséget okozhat nekik, ha bukják az előre kifizetett szállást, ellátást és programokat. Az ügyintézésre szolgáló telefonvonalak - amellett, hogy ha egy repülőgépnyi tömeg hívogatja őket, nem működnek - emelt díjasak. Volt olyan ügyfél, aki többet fizetett a - ráadásul eredménytelen - beszélgetésért, mint amennyibe a repülőjegye került. "A laikus utas jogilag körbebástyázott ellenféllel áll szemben" - szögezték le a levélírók, akiknek a tapasztalatai szerint a bajba került magyarok tizede sem jut hozzá a jogos kártalanításhoz. Hogy állják a versenyt, a hagyományos légitársaságok is trükköznek, az egyik nagy európai cég például feltűnően gyakran hivatkozik madárrajjal ütközésre a gépek meghibásodásakor, amiért - például egy terrorcselekményhez, rendkívüli időjáráshoz vagy sztrájkhoz hasonlóan - nem ő a felelős. De az is előfordult, hogy az időjárásra mutogatva töröltek egy járatot, ám egy gyanakvó utas meteorológiai jelentést kért, s kiderült, minden további nélkül le lehetett volna szállni, azaz valószínűleg járna nekik a kártérítés.

Ha baj van, a károsultaknak első körben a légitársasághoz kell fordulniuk, általában egy, a panasztételre rendszeresített, az interneten is elküldhető nyomtatványon. Könnyebb annak, aki szervezett útra indul, mert érte az utazási iroda is felel - igaz, az erről szóló tavaly nyári kormányrendelet alapján nem világos, hogy mennyiben. Ebben ugyanis az áll, hogy a szerződés hibás teljesítéséért kártérítéssel tartozik az iroda, ám annak - hiába árul repülőjegyet is - semmilyen befolyása nincs a légi járatokra. Szerencséjükre eddig még egyetlen vitás ügyükből sem lett per - sóhajt Molnár. Az irodák nagyjából azt a gyakorlatot követik, hogy ha az ügyfél utazási csomagot vásárol, akkor ők intézkednek a kártérítés ügyében, ha viszont csak repülőjegyet vesz, akkor csupán információkkal segítenek neki.

Aki sehogyan sem boldogul, a békéltetőtestülethez fordulhat, ám az csak akkor léphet, ha a bepanaszolt légitársaság aláveti magát az eljárásnak. Sokszor kiderül, hogy az elutasítás vagy a hallgatás oka banális: az ügyfél nem dokumentálta a követelését, nem csatolta például a rendkívüli kiadásait igazoló számlákat, vagy nem bizonyította, hogy nem az ő késése, hanem túlfoglaltság miatt maradt le a járatról. Még olyan is akad, aki nem adja meg a bankszámlaszámát, amire a kártérítést várja. A társaságok gyakran próbálkoznak azzal, hogy nem készpénzben, hanem utazásra jogosító utalvánnyal helyettesítsék a kártérítést, ami sokaknak megfelel.

Aki bankkártyával vette a repülőjegyet, és igazolja, hogy a légitársaság elutasította a kárigényét, az a kártyát kibocsátó bankhoz is elmehet, és kezdeményezheti a kártyatársaságok által szabályozott úgynevezett charge back eljárást. Ezt a kártyás vásárlás meghiúsulására találták ki. A kibocsátó bank begyűjti a dokumentumokat, majd a kártyát elfogadó (azaz a terminált vagy az online fizetési felületet működtető) bankhoz fordul, amely ha jogosnak tartja az igényt, visszafizeti a vásárlás összegét. Ez a szisztéma működött például a Malév 2012-es csődjénél is. Az eljárás azonban hosszú, bonyolult és bürokratikus, a menete bankról bankra változhat.

Előfordul, hogy a társaságoknak kártalanítási kötelezettségük ugyan nincs, de méltányossági alapon visszafizetik a jegy árát. Sokan azt hiszik például, ha repülőjegyet vesznek az interneten, azt 14 napon belül visszamondhatják, de ez nem így van. Van esély a jegy árát visszakapni akkor, ha valakinek betegség, baleset vagy haláleset miatt hiúsul meg az útja, de csak ha mindent dokumentumokkal igazol.

Sztrájkoló belga pilóta. A változás igénye

Grafikon

A tíz legpontosabb légitársaság Európában

Forrás: Official Aviation Guide, Punctuality League 2019

Gyenis Ágnes a.gyenis@hvg.hu

[Eredeti](#)

(HVG, 2019. augusztus 15., csütörtök, 54+55. oldal)

Módosítják a tescós szerződéseket

A munkaerőhiány orvoslására terjed a diszkontokra jellemző foglalkoztatási modell

A kereskedelembe továbbra sem enyhülő munkaerőhiány hatékonyabb kezelésére munkaszerződéseket módosítanak a Tesco áruházláncnál -- tudta meg lapunk. Az alkalmazottaknak felajánlják az új típusú megállapodást, amely az idejé második,

szeptembertől esedékes fizetésemelés mértékét is rögzíti, míg az új jelentkezőket már csak az összevont feladatkört jelentő "áruházi munkatárs" pozícióba veszik fel. A diszkontoknál jellemző foglalkoztatási modell bevezetése a fogyasztói szokások tartós átalakulását igazolja.

Újabb lépés mutatja, hogy átalakul a piacvezető Tesco hipermarketlánc hazánkban évtizedek óta megszokott működése, a racionalizálásról a Tesco közép-európai igazgatója, Matt Simister júliusban már beszélt a lapunknak adott exkluzív interjújában. Mint a Magyar Nemzet most megtudta, az eladóterek szűkítésével, a termékkínálat egyszerűsítésével, minőségi fejlesztésével járó változások részeként a diszkontosodó áruházláncnál a bolti foglalkoztatottak feladatköre is átalakul, ennek részeként pedig jelentősen módosítják az áruházi munkatársakkal korábban kötött munkaszerződéseket.

Úgy értesültünk, a munkaerőhiányból fakadó működési kihívások kezelésére már csak olyan szerződést kötnek a lánchoz jelentkező új dolgozókkal, amely nem az egyes feladatkörökre szabottan, hanem általánosan határozza meg a munkavégzés jellegét. Eszerint az új tescósok "áruházi munkatársként" kerülnek a cég kötelékébe, ami a korábbi beosztásoknál általánosabb, egyébként a piacon más - főként diszkont jellegű - áruházláncoknál már régebb óta jellemző modellt jelent. A gyakorlat szerint a Tesco árufeltöltői a jövőben bármely termékkörben, az áruházak bármely területén megbízhatók a polcrendezés, árupakolás, kommissiózás feladataival a raktár és a teljes eladóterületen. Korábban erre áruajtánként külön csoportok működtek. Az egy munkanap során többféle megbízás ellátása során így például előfordulhat, hogy a műszakban lévő alkalmazottnak ügyelnie kell a pékáruészlegben működő sütőkre is, majd néhány órára be kell ülnie a pénztárba. A korábbiaknál összetettebb és a munkaidő kitöltése szempontjából feszesebb, rugalmas munkakör ellátásáért cserébe viszont jellemzően magasabb bért biztosít a Tesco is.

- A meglévő munkatársakkal a szerződésmódosítások elsődleges oka a 2019-re rögzített béremelés második hulláma. A szakszervezetekkel kötött év eleji megállapodás szerint szeptembertől februárig az eddiginél nyolcezer forinttal magasabb, bruttó 215 ezer forint lesz a legalacsonyabb alapláték a Tescónál - közölte a Magyar Nemzettel az áruházlánc sajtóosztálya. Mint írták, az "áruházi munkatárs" munkakör létrehozásával követik a már meglévő kiskereskedelmi irányokat, jobban alkalmazkodva a munkaerőpiaci kihívásokhoz. - Az új munkatársakat tavaly év vége óta ebbe a rugalmasabb munkakörbe léptetjük be, jelenlegi munkatársainknak pedig az átállás opcionális - jelezték. A Tesco szerint a rugalmas feladatmegosztással a vásárlók kiszolgálása és az áruházi működés is hatékonyabban szervezhető.

Arra a kérdésre, hogy a bolti feladtvégzés egységesítése, az egyes munkaterületek közötti átjárhatóság nem jelent-e a foglalkoztatás szempontjából bármiféle kockázatot, közölték: a munkatársak egészsége elsődleges fontosságú. Az új munkakörbe lépés feltétele például az orvosi vizsgálat, a dolgozók biztonságát pedig az adott munkakörre fejlesztett kötelező munkavédelmi oktatások és folyamatos tréningek szavatolják.

Megerősítette ezt lapunknak a Kereskedelmi Dolgozók Független Szakszervezetének (KDFSZ) elnöke is. Bubenkó Csaba szerint a munkaköri átsorolások miatt fel sem merülnek munkavédelmi aggályok, jogszerű az átállás, legfeljebb minőségbiztosítási, fogyasztóvédelmi szempontok merülhetnek fel. Többek között az, hogy a szakképzettséget is igénylő munkakörökben, például húspultos kiszolgálóként a jövőben megfelelő hozzáértéssel történik-e az áru kiválasztása, csomagolása, ha bármely dolgozó beállítható a pult mögé. - A kereskedőknek nem érdeke a kiszolgálás színvonalának csökkenése, az előírások kikerülése, emiatt nem kell fogyasztóvédelmi problémáktól tartani - mondta Bubenkó Csaba, hozzátéve, hogy e lépések nélkül a Tesco nem tudta volna megoldani a munkaerő-ellátást az átalakuló üzleteiben. - Mi ezt nem ítéljük el, akkor sem, ha adott esetben ez új helyzetet jelent a

munkavállalóknak, mert alapvetően a családok számára kiszámítható körülményeket tartjuk optimálisnak az erkölcsi és anyagi elismerés mellett - fogalmazott.

Áruházi munkatárs. Előfordulhat, hogy a zöldség-gyümölcs részleg alkalmazottja pár órára beül egy kasszához

Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 15., csütörtök, 12. oldal)

Minden tizedik fagyaltossal baj van

Javult a helyzet a nagy rendezvényeken, de a higiéniai feltételek nem mindig megfelelők

Nem árt az óvatosság, ha valaki fagyaltot szeretne enni, a nyári szezonális ellenőrzések alkalmával ugyanis minden tizedik fagyaltkészítő, illetve -forgalmazó helyen találtak valamilyen hiányosságot a szakemberek, tíz esetben ráadásul fogyasztásra alkalmatlannak ítélték a kínált árut. Az élelmiszer-biztonsági hatóság lapunkat arról tájékoztatta, hogy összességében javult a helyzet, a különböző fesztiválokra kitelepült vendéglátósok, mozgóboltok többsége szakszerűen üzemelt, ezért ritkábban és kisebb összegben kellett büntetést kiróniuk.

A 2019. évi nyári szezonális ellenőrzés első időszakában 119 esetben szabott ki valamilyen bírságot a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), összesen 9,3 millió forint értékben. Ez mind az esetek számát, mind a bírság összegét tekintve javulást jelent az előző évekhez viszonyítva - tájékoztatta a Magyar Nemzetet a hatóság. A Magyarország-szerte gombamód szaporodó fesztiválok, kulturális és zenei programokat nyújtó rendezvények mellett egyre több eseményt szerveznek egy-egy jellegzetes étel köré. Ezeket a rendezvényeket kiemelten figyeli a Nébih, s noha ezek az elmúlt években szerencsére élelmiszer-biztonsági szempontból is sokat javultak, az óvatosság továbbra sem árt. A hatóság összegzése szerint az eddig lezajlott nagy fesztiválokon a vendéglátók többsége megfelelő higiénés körülmények között üzemelt. Néhány helyszínen azonban hiányos volt a dolgozók személyi higiénés és egészségügyi alkalmassága, az ivóvízellátás biztosításában és a készétel kezelésében problémák adódtak. Ez utóbbi a fesztiválokon jelen lévő vendéglátósok mintegy négy százalékánál jelentett gondot.

Az ellenőrök csupán egyetlen esetben találtak súlyos higiéniai problémával. Egy nagyobb fesztiválra kitelepülő vendéglátónál a létesítmény környezete nem volt rendezett és tisztán tartott, a mozgóbolt padozata és a munkafelületek is erősen szennyezettek voltak, ráadásul a keletkezett hulladék kezelése veszélyt jelentett az elkészült ételekre. A szóban forgó büfének megtiltották a további működést. Ettől az esettől eltekintve azonban a Nébih szerint a vállalkozások általában felkészültek, az ételkészítő és kiszolgáló helyek felszereltsége összhangban van az ételkínálattal.

A fesztiválok mellett a fagyaltozók is kiemelt forgalmat bonyolítanak nyaranta. A nem megfelelő higiénia és az étel tárolása esetükben komoly probléma forrása lehet. Megbetegedésekhez vezethet, ha lejárt alapanyagot használnak fel, ha visszafagyasztják a megolvadt fagyaltot vagy túltárolják azt. A fagyalt árusítás közben is szennyeződhet, ezért is fontos a személyi tisztaság betartása. A Nébih az idén eddig mintegy 147 fagyaltkészítő és -forgalmazó helyen vizsgálódott. A nyári kiemelt ellenőrzés első szakaszának tapasztalatai

szerint a vizsgált fagyaltozók csaknem tíz százalékánál tártak fel valamilyen hibát a szakemberek. Tíz alkalommal fogyasztásra alkalmatlan édességet találtak az ellenőrök, a szóban forgó tételeket azonnal kivonták a forgalomból. Emellett nyolcszor figyelmeztettek, öt alkalommal bírságot szabtak ki a hatóság munkatársai a nem megfelelő készítési és forgalmazási körülmények miatt, egy esetben pedig a tevékenységet is korlátozniuk kellett. A kirótt szankciók összértéke 290 ezer forint.

A Nébih tájékoztatása szerint a nyári szezonális ellenőrzés eddigi tapasztalatai alapján elmondható, hogy az előző évekkkel összehasonlítva gyakrabban volt gond a higiéniai feltételekkel és a dolgozók egészségügyi alkalmasságával, illetve képzettségével. A hűtési lánc fenntartásával viszont idén eddig kevesebb probléma adódott. Az élelmiszerek ellenőrzésének eredménye alapján idén az első időszakban emelkedett a lejárt és a nem nyomon követhető tételek aránya a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva. A nem megfelelő jelölésű és a fogyasztásra alkalmatlan tételek előfordulási aránya az előző évekhez hasonló volt.

Kiemelt figyelemben részesülnek az édességárusok nyáron
Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 15., csütörtök, 13. oldal)

Mozgóboltokat ellenőriztek, Tolnában jók a tapasztalatok

A mozgóboltokat is ellenőrizték az élelmiszer-biztonsági hivatal munkatársai és kedvezőek voltak a tapasztalataik. Tolna megyében ezen a területen az egyik legnagyobb vállalkozás a dombóvári székhelyű Picipó Kft.-é, náluk az üzemben volt egy átfogó ellenőrzés, és mindent rendben találtak. A mozgóboltok ma már számtalan kisebb település lakóinak napi szinten biztosítják az alapvető élelmiszereket.

TOLNA MEGYE Lezárult a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első szakasza, amelyben 1,4 millió forint értékben, mintegy hét tonna élelmiszert vontak ki a forgalomból. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal adatai szerint az előállító és forgalmazó létesítményekben a hűtési lánc fenntartásával kevesebb, a higiéniai feltételekkel és a dolgozók egészségi alkalmasságával, képzettségével viszont több probléma adódott, mint az előző évben. A szakemberek az ellenőrzés első időszakában 2322 létesítményt ellenőriztek, az élelmiszer-kereskedelemben 755 ellenőrzés volt.

Az idén kiemelt figyelmet fordítanak a mozgóboltokra is, amelyekről eddig kedvezőek a tapasztalatok. Megállapították: a járművek felépítményei megfelelő kialakításúak, műszaki, higiéniai állapotuk jó, a polcok kialakítása megfelelő.

Börcsök Izabella, a dombóvári székhelyű Picipó Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, a járműveiket nem ellenőrizték eddig, de az üzemben jártak a revizorok, szerencsére nem találtak kifogásolható dolgot. Jelenleg három mozgóbolttal járják a megyét, a korábbi öt jármű helyett. Betegség és felmondás miatt két sofőr kiesett a munkából, szerencsére két betanuló máris van, így hamarosan négy mozgóbolt indulhat útra. Sajnos hat kisebb falut le kellett mondani, tette hozzá az ügyvezető.

A Picipó Kft. járműveit szinte mindenhol ismerik a megyében. A mozgóboltok Dombóvárról indulnak minden nap különböző irányba, összesen 52 kisebb települést járnak

végig. A cég vezetői az elsők között voltak az országban, akik felismerték, hogy nagy igény van a kis falvakban arra, hogy helybe vigyék az alapvető élelmiszereket. Tolna megyében Mucsfától Mágocsig, Kistormástól Csikóstóttósig, Nagyvejkétől Kalaznóig bejárják a vidéket.

Az ügyvezető elmondta azt is, szinte nincs olyan hónap, amikor egy újabb településről ne jelentkezne a polgármester, hogy ott is megszűnt a bolt, menjenek ki, lássák el élelmiszerekkel a helyieket. Ilyen volt legutóbb Murga, ahol főleg idősebbek laknak. A távolsági buszok többsége nem megy be a faluba, amelyik meg a főúton áll meg, az három kilométerre van a településtől, tehát sokat kellene gyalogolni, ami az idősebb embereket megterheli.

Murgán öt éve zárt be a helyi kisbolt, azóta különböző módon próbálják megoldani a napi bevásárlást, mondta Felkl Márton polgármester. Ezen a településen mindössze ötvennyolcan élnek, így nem meglepő, hogy egyetlen vállalkozónak sem érne meg, hogy boltot üzemeltessen, még úgy sem, ha ingyen kapná az épületet. Aki megteheti, bejár autóval bevásárolni valamelyik közeli bevásárlóközpontba, de az önkormányzat sem hagyja magára a helyieket, hiszen a falugondnok igény szerint beviszi a település buszával az embereket Hőgyészre bevásárolni vagy gyógyszerrel kiváltani.

A mozgóboltok alapvető élelmiszereket, friss pékárut, tésztát, sót, cukrot, lisztet, rizst, tejtermékeket, felvágottat, üdítőt szállítanak zömében. Igyekeznek mindig ugyanabban az időben menni, és az emberek már várják őket. Nyáron kicsit módosulnak a vásárlók igényei, több pékárú, túrórudi, csokis termék fogy, mivel az unokák gyakran a nagyszülőknél nyaralnak vidéken.

Országosan háromezerrel csökkent a boltok száma tavaly a statisztika szerint. A vesztesek a kisboltok és a kistelepülések. Tolna megyében is számtalan kistelepülés érintett, nekik nagy segítséget jelentenek a mozgóboltok. Ahol még vannak kis boltok, ott is panaszkodnak az eladók, hogy kevesebb a vásárlójuk, kevesebb a bevételük. Ráadásul mivel kisebb mennyiségben vásárolnak a szállítóiktól, mint a nagy láncok, nekik drágább a beszerzés. A privátbankár.hu szerint költségesebb a napi működésük is, például drágább egy kiló kenyérré vagy liter tejre vetítve a szállítás. Több megyei településen elmondták azt is, bár nem szabályos, de gyakran rákényszerülnek arra, hogy hitelbe adják a kenyeret, tejet, amíg a segély vagy a nyugdíj meg nem érkezik. Ha pénzhez jut a család, akkor viszont a bevásárlóközpontban intézik a nagyobb bevásárlást. Így nem csoda, ha egyre többen döntenek a bezárás mellett.

Nyáron több pékárú, túrórudi, csokis termék fogy, mivel sok gyerek tölti vidéken, a nagyszülőknél a nyarat

Az alapvető élelmiszereket viszik el a falvakba

A mozgóárusok igyekeznek mindig ugyanabban az időpontban menni

Mauthner Ilona ilona.mauthner@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Tolnai Népújság, 2019. augusztus 15., csütörtök, 12. oldal)

Pénzügyi tudatosságot tanultak az idősek

MEGYEI INFORMÁCIÓ Nagy érdeklődés kísérte a nyugdíjasok pénzügyi tudatosságát erősítő, a Pénzügyminisztérium által támogatott előadássorozatot, amelyben a megyénkben élő idősök is részt vettek.

Több mint hatszáz nyugdíjas korú vett részt azon a 23 előadáson, amelyet a Nimbusz Fogyasztóvédelmi Egyesület (NIFE) szervezett a nyugdíjas korú fogyasztók pénzügyi tudatosságának fejlesztése céljából. A Pénzügyminisztérium pályázati támogatásával megvalósított előadássorozat fókuszában az állt, hogy csökkenjenek a programokon részt vevő szépkorúak technológiával szemben fennálló félelmei, illetve hogy sikerüljön elmozdítani őket a korszerű pénzügyi megoldások alkalmazása felé. A 23 előadás közül 21-et megyénkben tartottak az itt működő nyugdíjasklubokkal (Tata, Komárom, Dorog, Tatabánya) történő együttműködés keretében.

A szervezők tájékoztató füzetet is készítettek

Megtudtuk azt is: a tematika négy fő részből állt: a pénzügyi, illetve biztosítási termékek megismertetése mellett részletesen kitért az internetes pénzügyi tranzakciók előnyeire és lehetséges problémáira, valamint bemutatta a panaszkezelés legfontosabb online és offline fórumait is. A projekt keretében a szervezők tájékoztató füzetet is készítettek.

A NIFE a program sikeres lebonyolítása érdekében csaknem félszáz nyugdíjasklubot vont be a szervezésbe. A rendezvények hallgatósága a tapasztalatok alapján igen vegyes volt: egyaránt részt vettek rajtuk olyanok, akik saját vagy hozzátartozóik hitelszerződése miatt kerültek az elmúlt években nehéz helyzetbe, csakúgy, mint olyanok, akik megfelelő anyagi hátterük miatt személyesen érdeklődtek különféle befektetési, illetve befektetésekkel kombinált biztosítási lehetőségek iránt.

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2019. augusztus 15., csütörtök, 2. oldal)

Több százezren perlik a Volkswagent

A csoportos keresethez csatlakozók nagy száma miatt a hivatalnál külön munkacsoportot állítottak fel.

Több mint 430 ezren csatlakoztak Németországban a Volkswagen (VW) konszern ellen az autógyártó társaság dízelbotránya miatt szervezett csoportos keresethez - közölte csütörtökön a szövetségi igazságügyi hivatal. A közlemény szerint a szeptember 30-án kezdődő eljárás előkészítésének részeként a keresethez csatlakozók nyilvántartásának kivonatát megküldték a braunschweigi tartományi felsőbbíróságnak. A dokumentumot digitális formátumban juttatták el a bíróságra, mert kinyomtatva csaknem 67 ezer oldal lett volna. A csoportos keresethez csatlakozók nagy száma miatt a hivatalnál külön munkacsoportot állítottak fel és meghosszabbított munkaidőben dolgoztak, hogy a bíróság által kitűzött határidőre elkészüljön a nyilvántartás. A VW ellen a fogyasztóvédelmi szervezetek országos szövetsége (vzbv) és a legnagyobb autótulajdonosi érdekvédelmi szervezet, az ADAC autókлуб

szervezésében indul per. A keresethez EA189 típusú dízelmotorral szerelt, és a dízelbotrány miatt szervizre visszarendelt Audi, Seat, Skoda és Volkswagen gépkocsik németországi tulajdonosai csatlakozhattak. Az úgynevezett csoportos megállapítási kereset (Musterfeststellungsklage) új elem a kollektív jogorvoslat németországi szabályozásában, tavaly novemberben vezették be, éppen a VW dízelbotránya miatt. Fotó: AFP A cél a fogyasztók jogainak erősítése a túlerőben lévő nagyvállalatokkal szemben. A pereket nem az egyes fogyasztók, hanem fogyasztói szövetségek folytatják, a költségeket és a pénzügyi kockázatot is ezek a szervezetek viselik, a fogyasztók számára kedvező bírósági döntés viszont mindenkire érvényes, aki csatlakozott a keresethez. A vzbv és az ADAC kezdeményezése az első eset az új jogintézmény történetében. Az eljárás a számukra legjobb esetben azzal végződik, hogy a bíróság megállapítja, a VW szándékosan méltánytalanul járt el, és ezzel kárt okozott gyártmányai vásárlóinak. A következő lépésben a keresethez csatlakozott fogyasztóknak már egyénileg kell kártérítést kérniük a gyártótól. A VW dízelbotránya úgy került nyilvánosságra, hogy az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) 2015 szeptemberében megvádolta a gyártót, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. Az autó így a teszteken a valóságos nitrogén-oxid-kibocsátás töredékét produkálja, vagyis csal a vizsgán. A VW elismerte a csalást. Az ügy világszerte a VW mintegy 11 millió gépjárművét érinti, ezek közül 8,5 milliót az EU-ban adtak el. A botrány miatt indított vizsgálatokon más gyártóknál is kimutattak hasonló szabálytalanságot. A VW az autóiipar legnagyobb szereplője, a csoporthoz tartozik a névadó Volkswagen mellett az Audi, a Bentley, a Bugatti, a Lamborghini, a Porsche, a Seat és a Skoda, valamint a Ducati sportmotorkerékpár, és saját márkájú haszonjárművei mellett a Scania és a MAN tehergépjárműveket is a VW gyártja. - MTI

[Eredeti](#)

(vg.hu, 2019. augusztus 15., csütörtök)

Mindenes lesz a Tesco-alkalmazottakból - Index

Módosítja a Tesco a munkaszerződéseit, írja a Magyar Nemzet, a cég alkalmazottai ezentúl a tágabb áruházi munkatárs pozícióban lesznek foglalkoztatva. A diszkontoknál jellemző modellt a munkaerőhiány és a fogyasztói szokások változása indokolja az áruház szerint. Matt Simister, a Tesco közép-európai igazgatója a lapnak nyilatkozva elmondta, hogy emellett sort kerítenek az eladótérek szűkítésére, a termékkínálat egyszerűsítésére [...]

Módosítja a Tesco a munkaszerződéseit, írja a Magyar Nemzet, a cég alkalmazottai ezentúl a tágabb áruházi munkatárs pozícióban lesznek foglalkoztatva. A diszkontoknál jellemző modellt a munkaerőhiány és a fogyasztói szokások változása indokolja az áruház szerint. Matt Simister, a Tesco közép-európai igazgatója a lapnak nyilatkozva elmondta, hogy emellett sort kerítenek az eladótérek szűkítésére, a termékkínálat egyszerűsítésére és a minőségi fejlesztésére is. Eddig külön csoportok voltak megbízva a polcrendezés, árupakolás, kommissiózás feladataival a raktár és a teljes eladótér területén, most minden alkalmazott ott fog dolgozni, ahol szükség van rá - ez a modell a Lidl és az Aldi áruházakból lehet ismerős. Az összetettebb munkakör magasabb fizetéssel fog jární, mondta el a Tesco közép-európai igazgatója a Magyar Nemzetnek. Szeptembertől februárig az eddiginél

nyolcezer forinttal magasabb, bruttó 215 ezer forint lesz a legalacsonyabb alaphír a Tescónál. A Kereskedelmi Dolgozók Független Szakszervezetének (KDFSZ) elnöke, Bubenkó Csaba szerint jogszerű az átállítás, legfeljebb minőségbiztosítási, fogyasztóvédelmi szempontok merülhetnek fel. - RollPress

[Eredeti](#)

(rollpress.hu, 2019. augusztus 15., csütörtök)

Nívó

Ki a hibás, amikor elromlik a fűnyíró, pontosabban annak a lelke, vagyis elferdül a kés? A kérdés továbbra is az tehát, hogy ki a hibás? Az, aki póruul járt, vagy az a cég, akitől vásárolta, aki nem mellesleg azt állítja, hogy a használatban benne van, hogy terepnek és fűmagasságnak megfelelően kell állítani a magasságot, ami a vásárló nem tett meg. Megfejtjük ma ezt a kérdést, mint ahogy azt is, mi történik, ha kárt okoz a kertész munkavégzés közben, konkrétan a kivágott fa rádől a házra? Ki felel ilyen esetben a kárért, illetve hogyan lehet behajtani, mert hogy azt gondolom egy ilyen történetben nem két forint a kár. Aztán, mostanában mint észrevehették elég gyakran lecsap a vihar, akár jég, akár szél, nagyon-nagyon nagy károkat tud okozni. De, milyen biztosítást kössünk, ezeket is szem előtt tartva, a tapasztalat ugyanis az, hogy sajnos sokaknak van ugyan biztosítása, de pont nem terjed ki ezekre az olykor hatalmas összegű elemi károokra. És végül, de nem utolsó sorban, hogyan tudom bizonyítani, egyáltalán lehet-e, hogy nem volt az autómon az a bizonyos mikulás csomag és csak akkor szembesültem a büntetéssel, amikor már a többszöröséről küldte ki a fizetési felszólítást a parkolási társaság. Mit tegyünk ilyenkor, fizessünk vagy vitázzunk, illetve azt is föltehetném, hogy egyáltalán van értelme velük szembeszállni? Szakértő vendégeim a stúdióban Németh Péter, a CLB kommunikációs igazgatója, Kecskés András parkolási szakértő és Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: fűnyíró, elferdült kés, fogyasztói szerződés, jogvita, szavatosság, jótállás, büntetés, mikuláscsomag, parkolójegy.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2019. augusztus 15., csütörtök, 14 óra)

Ugyan, kedves Airbnb, miért loptam volna tévét a nyaralásomról?

Sűrűsödnek a botrányok az Airbnb-n: elég egy postaládába dobott kulcs vagy egy család szállásadó, máris lopási ügybe keveredhetünk. Életszerű-e, hogy bicajtura közben tévét lopunk, a szállás része-e a kanapé

Támogatóink lehetővé tették, hogy az új irodánkban már kész a videóstúdiónk. Támogass te is! Egy Renata nevű amerikai nő európai körutazásra ment, a szállásait az Airbnb-n

keresztül foglalta. Nem is volt semmi gond, amíg észre nem vette, hogy az Airbnb egy nagyobb összeget vont le a számlájáról. Akkor derült ki, hogy a varsói szállásadója azzal vádolta meg, hogy ellopta a nagy méretű tévét a lakásból. Mivel Renata továbbra is Európában utazgatott, és azt állítja, viszonylag ritkán jutott internethez, na meg nem is akart a nyaralásán emaileket olvasgatni, csak néhány levélre tudott válaszolni azok közül, amiket az Airbnb küldött, azokra is meglehetősen ingerülten. Az Airbnb gyorsan lezárta az ügyet, elkönyvelték, hogy nem tudta bizonyítani az ártatlanságát, és nem együttműködő, így levontak a számlájáról 333 dollárt (98 ezer forint) annak ellenére, hogy teljesen életszerűtlennek tűnik, hogy egy 33 éves könyvelő Észak-Karolinából magával visz egy 45 colos használt tévét Varsóból úgy, hogy hazautazás előtt még elmegy egy-két helyre Európában. Végül visszakapta a pénzét, de ehhez fogyasztóvédelmi ügyvédek és a nyilvánosság bevonása kellett. De nem az övé az egyetlen ilyen kínos ügy mostanában. Az esetek többségében tévé ellopása a vád; volt olyan, akit biciklis túrán vádolt meg a szállásadója azzal, hogy elvitte magával a tévét és a szomszéd laptopját, de volt olyan is, akit azzal támadtak meg, hogy egy nagy méretű pávaszobrot vitt magával a világ másik felére. A bizonyítás nehéz, az Airbnb-közösség szerint sokszor a szállásadók mellé áll az oldal, mert ők legalább azt tudják bizonyítani, hogy valóban megvették azt a bizonyos tévét. Persze az is előfordulhat, hogy valóban eltűnt a tévé, vagy bármi, mire a szállásadó visszatér, hiszen elég egy nyitva felejtett ablak, a postaládába dobott kulcs (ami eléggé elterjedt módja a lakás elhagyásának Airbnb-n), máris illetéktelenek juthatnak be egyszerűen és nyom nélkül a lakásba. A szállásadók élete sem egyszerű Természetesen nemcsak a vendégeket, de a szállásadókat is érheti olyan hamis és nehezen bizonyítható vád, hogy például belopóznak napközben a szállásra, és a vendégek értékei között turkálnak, esetleg el is visznek némi készpénzt vagy ékszereket. Ahogyan az is előfordul, hogy valóban lopnak tőlük a vendégek. Az persze viszonylag ritka, hogy pont tévét, de törölközőt, ágyneműt vagy éppen tisztálkodószereket annál gyakrabban visznek haza, és a rongálás sem ritka. A legtöbbször a textíliákban, a konyhai felszerelésben és a berendezésben keletkezik kár. Az olyan nem szándékos rongálás, mint hogy valaki eltört egy poharat vagy kiöntötte az italát, bárhol előfordul, de nem is ezekkel van a gond - viszont amikor a szomszéd tavában találják meg a kerti bútorokat, vagy a széfet próbálják meg kibontani a falból, ott azért felmerül a gyanú, hogy nem csak megcsúszott a vendég keze véletlenül. Ciszjordániában található szállás nappalija, amit Airbnb-n keresztül is lehet foglalni 2016 óta. Fotó: The Washington Post / Getty Images Hungary Arról is elég sok cikk szól, hogyan raboltak ki vendégek szálláshelyeket. Egy férfi az amerikai Georgia államban adta ki a házat egy embernek, aki ugyan új volt az Airbnb-n, de azt gondolták, ettől még miért ne fogadnák. A bejáratot figyelő biztonsági kamera felvételei alapján egyértelműen látszódott, hogy gyakorlatilag az egész lakást kipakolta, még a nagyobb kiszerezésű tisztálkodószereket és takarítószereket is elvitte. A helyzet itt egyértelmű volt, a felvételeken tisztán látszik, ahogyan kiviszik a szajrét a felhajtón parkoló autóhoz. A szállásadó már áldja a napot, amikor biztosítást kötött az Airbnb-n, ami jobb esetben az ilyen dolgokat is fizeti - igaz, néhány esetben pont arról számolnak be, hogy a biztosítás nem fedezte például azt, amikor kiégették a kanapéját, vagy összetörték a tükröt, mert azt a bérbeadó saját tulajdonának tekinti a biztosító, nem a berendezés részének. Az Airbnb fórumain is sok beszélgetés folyik arról, hogy mit lehet tenni olyan vendégekkel, akik ugyan nem nagy értékű dolgokat, de mégiscsak magukkal visznek egy néhány ezer forintos asztali lámpát vagy pár törölközőt. De mit lehet ilyen esetekben tenni? Nyilvánvalóan első körben az a legjobb, ha senki nem lop el semmit, és akkor nincs gond, de a fenti helyzetek sem ennyire egyértelműek. Bár nyaraláskor mindenki kikapcsolódni és lazítani szeretne, azért néhány pillanatra érdemes ebből az állapotból kizökkenni, és néhány apró részletre odafigyelni. Például: Megnézni, hogy a bérelt lakás

bejárati ajtajánál vagy valahol a környéken van-e térfigyelő kamera, ami esetleg bizonyíthatja, hogy nem volt a hónunk alatt tévé, amikor kiléptünk a lakás ajtaján. Érdemes megbeszélni a tulajdonossal, hogy legyen ott távozásnál, ha nem is ő, akkor egy ismerőse, így elkerülhető, hogy valamilyen könnyen hozzáférhető helyre, például a postaládába vagy a lábtörlő alá kelljen rakni a kulcsokat, és ő is nyugtázhatja, hogy minden rendben volt a lakással, amikor visszaadtuk. Ha minden kötél szakad, és nem oldható meg máshogy a kulcsok átadása, érdemes telefonnal egy videót csinálni a lakás állapotáról, majd arról, ahogyan bezárjuk a bejárati ajtót, és a kulcsot bedobjuk a postaládába. Ez persze nem perdöntő bizonyíték, de mégis több van az ember kezében, mintha csak állítani tudná, hogy ő bizony nem vette le az eredeti Picassót a falról. Legyen bombabiztos alibink, például jegyezzük fel, melyik taxitársaság melyik autója vitt ki a reptérre, így igazolhatja a sofőr, hogy nem pakoltunk be a csomagtartóba egy dupla ajtós hűtőszekrényt. Itt is segíthet a reptér vagy pályaudvar biztonsági kamerája, amellyel közvetetten igazolható, hogy hajnal négykor nem nepperkedtünk kávéfőző géppel a szállás elhagyása után. Az Airbnb ilyen eseteknél úgy működik, hogy a szállásadónak ki kell töltenie egy formanyomtatványt, amelyben igazolnia kell, hogy valóban vett egy 500 dolláros tévét, és kell valamilyen bizonyítékot is küldenie, hogy eltűnt. Ez a legtöbb esetben nehéz, de lefotózhatja például a készülék hűlt helyét, és kéri a rendőrségi jegyzőkönyvet is. Az Airbnb első körben azt mondja, hogy ezt beszélje meg egymással a szállásadó és a vendég, aztán ha nem sikerül, akkor közbeavatkozik. Nem meglepő módon a vendégek kissé rosszul szoktak arra reagálni, ha alaptalanul vádolják meg őket, ezért a fórumokon különböző ötletek vannak arra vonatkozóan, hogyan lehet úgy felvezetni a lopás gyanúját, hogy abból ne legyen botrány. A taktika általában annyi, hogy jóhiszeműen kérdezik meg a vendégeket, hogy esetleg nem tették-e máshova a keresett dolgot, vagy nem csomagolták-e el, persze véletlenül. Néhányan azt írják, hogy bejött már ez a taktika, és többen válaszolták már azt, hogy valóban véletlenül vitték haza a késkészletet, vagy tizenhét szappant, esetleg hogy az anyósuk gondolta azt, hogy a fürdőköntös is hozzájuk tartozik, ezért csomagolta el. Ha az egyezkedés mégsem sikerül, akkor közbelép az Airbnb, és megpróbál igazságot tenni. Nyilvánvalóan itt azért több dolog is közrejátszik: ha egy évek óta jó értékeléseket kapó szállásadót vádol lopással egy új és értékelésekkel nem rendelkező vendég, nem biztos, hogy az ő javára döntenek. De ez a helyzet fordítva is igaz: egy új szállásadó és egy évek óta megbízható vendég vitájában valószínűleg a vendég igazát vélelmezik. Előfordulhat az is, hogy bizonyítékok hiányában nem tudnak megfelelően dönteni, így nem vonnak le pénzt senki számlájáról, hanem a rendőrségre bízzák a dolgot. Az Airbnb-n keresztül akár olyan különleges helyeken is megszállhatunk, mint a francia Petit Bé szigeten található 17. századi Saint-Maio erődcastély. Fotó: Charly Triballeau / AFP. Itthon a rendőrség az illetékes, és ez valószínűleg tényleg komolyabb eredményeket hoz, mintha a világ másik végén a számítógép előtt ülő Miss Marple próbálna kinyomozni a rejtélyes evőeszközlopást. Persze ez akkor működik a legjobban, ha belföldi vendégekről és szállásadókról beszélünk, de nagy értékű lopásoknál minden esetben az az első, ha rendőrségi feljelentést tesz az érintett. "A gyanúsítgatások alapvetően mindig a vendégértékelésekben szoktak kibukni, majd vagy az egyik vagy a másik fél szokta jelezni a gyanúsítás tényét. Amit tudunk ilyenkor tenni, hogy az értékelést minden esetben addig levesszük az oldalról amíg egyik vagy másik fél hivatalos dokumentumot nem nyújt be. A lopás tényét a rendőrség tudja kivizsgálni, így ha a szállásadó vagy a vendég részéről felmerül ilyen gyanú, akkor első körben a rendőrséget kell hívni, akik felveszik a jegyzőkönyvet vizsgálódnak" - írja a Szállás.hu, amely ha beigazolódik a lopás ténye, akkor többet nem dolgozik együtt a partnerrel. Ugyanakkor kiemelték, hogy még nem fordult elő, hogy bármelyik szállásadóval így kellett volna eljárni. Volt már olyan is, hogy a vendég azzal vádolta a partnert, hogy az részegen fogadta, viszont mivel toxikológia eredményt nem

tud benyújtani, és rágalmazás, személyi jogsértés, hitelrontás kategória hivatalos bizonyítékok hiányában, így ezeket az értékeléseket is törölni szoktuk. Ha a vendégről derül ki lopás vagy rongálás, abban szintén a rendőrség az illetékes, mi nem vagyunk alanya a szerződésnek ami a vendég és a szállásadó között jön létre - írta megkeresésünkre Keresztes Nóra marketingmenedzser. Nem kell azonnal a legrosszabbra gondolni, de nem árt megjedni Nem lehet azt mondani, hogy kifejezetten gyakori, hogy lopással vádol meg egy szállásadó egy vendéget anyagi hasznot remélve, de a fórumok tanúsága szerint azért szép számmal fordulnak elő ilyen esetek. Vagy csak olyanok, amikor a szállásadó nem biztos, hogy melyik vendége tulajdonított el valamit, ezért minden vendégének ír, akik a kérdéses időszakban nála laktak. És a beszámolók szerint szép számmal vannak olyanok is, akik megpróbálnak nyereszkeskedni, igaz, ezeket a szállásadókat keményen próbálja szankcionálni az összes szálláskereső oldal. A leggyakoribb, hogy a szállásadó a hivatalos procedúra indítása helyett, első körben privát üzenetben veszi fel a kapcsolatot, és megad egy számlaszámot, amire az összeget át kell utalni. Néhány esetben pedig megértően és már-már jó fej módon felajánlja, hogy elég az ár felét kifizetni, és ezzel mindenki jól jár, de leginkább a hamisan megvádolt vendég, aki így megússza a rendőrséget, és azt is, hogy egy életre kitiltsák a szállásfogláló oldalról. Ha ilyenbe akad, akkor kedvesen utasítsa el az ajánlatot, és ragaszkodjon a hivatalos procedúrához, mert valószínűleg a házigazda le akarja húzni. A legjobb, ha nagyon türelmesen és készségesen végigcsinálja a procedúrát, az esetek többségében ugyanis a szállásfogláló oldalak nem hasraütés-szerűen döntenek arról, kinek is van igaza. - Juhász Edina

[Eredeti](#)

(index.hu, 2019. augusztus 15., csütörtök)

Fagylaltszezon: tudjuk-e, mit is nyalunk valójában?

Nem kell ahhoz a Bikini együttes régi slágerét, a Fagyit hallgatnunk, hogy a kánikulában megkívánjunk néhány gombócot. De mit is nyalunk valójában? A termék előállítását és forgalmazását egyébként a járási hivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és fogyasztóvédelmi szakemberei ellenőrzik.

Arról, hogy milyen is a jó fagylat, sokat lehet tanakodni és vitatkozni, különösen a jégkrémek korában. Az augusztus eleji kánikulában a Heol is megpróbálta kideríteni, hogy mi a titka a nyalakodnivaló minőségének. Segítségül Eger egyik legrégebbi cukrászata, a Sárvári üzletvezetőjét kérdeztük. Detkovics Edit szerint nemcsak a fagylalt, de a sütemények esetében is az alapanyag a legfontosabb. - Magára valamit is adó fagylaltos csak a legjobb minőségű alapanyagokat használja fel. Elég megtévesztő a főzött fagylalt kifejezés, mert maga a főzési eljárás többféle módon zajlik. Főzöttnek neveznek sok olyan fagylaltot is, ami por alapú és a tejbe belekeverik és felfőzik. Ez megtévesztő. Mi a hagyományos eljárás alapján a hagyományos alapanyagokból (tej, tojás, cukor, tejszín) főzünk, semmiképp se porból - mondta a szakember. Ahol nem használnak adalék anyagokat, látni is a készterméken. Ezeket a fagyikat nem lehet púposra felhalmozni a szelencében, mint ahogy a legtöbb helyen látni, mert nincsenek térfogatnövelő és egyéb olyan szerek bennük, amelyek lehetővé tennék, hogy így megálljon. Ebből fakadóan a szavatossági ideje is rövidebb, és a kezelhetősége is nehezebb. Ezért is van, hogy a cukrászdák általában nem bajlódnak azzal,

hogyan olyan minőségű legyen, mint az övék. - Hogy miből lehet tudni, mi a jó fagyó? Ahol nem használnak aromákat, festéket, ott az az első, hogy magát a gyümölcs ízét érzi a fogyasztó. Továbbá jelentős a különbség a termék színében a természetes alapanyagokból, igazi gyümölcsből készült fagyalt és az aromával, festékkel, tartósítószerrel készült között. Gyerekeknek feltétlenül a gyümölcsből készültet ajánlanám inkább: nem kap olyan adalékanyagokat, amire allergiás lehet. A Sárvári cukrászda 92 éves fennállása alatt generációkon át tartja azt a hitvallását, hogy mi tényleg a legjobb minőséget szeretnénk adni - mondta az üzletvezető. A Heol kérdésére a Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal közölte: az országos szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés célterületei között idén is szerepelnek az idegenforgalmi szempontból frekvenciát helyeken működő vendéglátó-létesítmények, a nagy tömegeket megmozgató rendezvényeken értékesített élelmiszerek, valamint az ifjúsági és gyermektáborok étkeztetése. A fagyalt-előállítás és -forgalmazás, valamint az utcai vendéglátás ugyancsak kiemelt figyelmet kap a nyári mustra során, amit a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak szakemberei és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal munkatársai végeznek. A hatósági ellenőrzések az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának feltételeire, az élelmiszer-biztonságra ható tevékenységekre, a forgalomba hozott élelmiszerek minőségére, a termékek nyomon követhetőségére egyaránt kiterjednek. Heves megyében a korábbi években főként higiéniai hiányosságokat tártak fel a hatóságok, de tavaly és idén nyáron jellemzően inkább a jelölésre, a vevők korrekt tájékoztatására vonatkozó szabályok megszegése miatt kellett eljárniuk. - Sike Sándor

[Eredeti](#)

(heol.hu, 2019. augusztus 15., csütörtök)

Nem örülnek majd a tűzijátéknak az ebek

A tűzijáték miatti óvintézkedésekre figyelmeztette tegnap a kutyatartókat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. Tájékoztatójukban kiemelik: a tűzijáték fénye és a durranások megijeszítik a kutyákat, ezért fontos, hogy nyugalmuk biztosításáról és menekülésük megelőzéséről a gazdák időben gondoskodjanak. A félős állatok esetében már előzetesen érdemes állatorvoshoz fordulni, aki felírhat nyugtató hatású állatorvosi készítményt.

(MN)

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 16., péntek, 6. oldal)

Fagyos ellenőrzések

Minden tizedik fagyjárásnál találtak hiányosságot

Nem árt az óvatosság, ha valaki fagyaltot szeretne enni, a nyári szezonális ellenőrzések alkalmával ugyanis minden tizedik fagyaltkészítő, illetve -forgalmazó helyen találtak valamilyen hiányosságot a szakemberek, tíz esetben ráadásul fogyasztásra alkalmatlannak ítélték a kínált árut.

NÉBIH A 2019. évi nyári szezonális ellenőrzés első időszakában 119 esetben szabott ki valamilyen bírságot a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), összesen 9,3 millió forint értékben. Ez mind az esetek számát, mind a bírság összegét tekintve javulást jelent az előző évekhez viszonyítva - írja a Magyar Nemzet.

A fagyaltozók kiemelt forgalmat bonyolítanak nyaranta. A nem megfelelő higiénia és az alapanyagok tárolása megbetegedésekhez vezethet. Tilos lejárt alapanyagot használni, vagy visszafagyasztani a megolvadt fagyaltot, illetve túltárolni azt. A fagyalt árusítás közben is szennyeződhet, ezért is fontos a személyi tisztaság betartása. A Nébih az idén eddig mintegy 147 fagyaltkészítő és -forgalmazó helyen vizsgálódott. A nyári kiemelt ellenőrzés eddigi tapasztalatai szerint a vizsgált fagyaltozók csaknem tíz százalékánál tártak fel valamilyen hibát. Tíz alkalommal fogyasztásra alkalmatlan édességet találtak az ellenőrök, a szóban forgó tételeket azonnal kivonták a forgalomból. Emellett nyolcszor figyelmeztettek, öt alkalommal bírságot szabtak ki a hatóság munkatársai a nem megfelelő készítési és forgalmazási körülmények miatt, egy esetben pedig a tevékenységet is korlátozniuk kellett. A kirótt szankciók összértéke 290 ezer forint.

Tenyésztett tejtermékből is lehet, de milyen lesz az íze?

Megérkezett a laboratóriumban előállított fagyalt, ami nem a tehenekből származó, hanem genetikailag módosított élesztő által termelt tejsavófehérjéből készült, írta meg nemrég a Magyarmezogazdasag.hu. A "tenyésztett tejterméket" úgy hozták létre, hogy a tehénből származó DNS-t mikroorganizmusokba, például élesztőbe "építették be" tejfehérjék, tejsavó és kazein fermentációs termelése céljából. Ezeket a tejfehérjéket azután vízzel és növényi eredetű összetevőkkel kombinálva készítettek egy tejpótló anyagot, amit fagyalt, sajt, joghurt és sok más tejtermék előállításához lehet használni. A lap hozzáteszi, a hagyományos fagyaltokhoz képest ennek a fagyaltnak kissé más az íze, mint amit megszoktunk...

Fő a higiénia. Az idei nyáron valamelyest javult a helyzet az ellenőrök szerint

Mediaworks-összeállítás szerkesztoseg@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Heves megyei Hírlap, 2019. augusztus 16., péntek, 7. oldal)

Az ekhós nehezen kap babavárót

Több banknál sem fogadják el jövedelemként az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) szerint adózott munkabért – derül ki a Világgazdaság körképéből.

Lapunk az állami kezességvállalással futó, legfeljebb tízmillió forintos babaváró kölcsön kapcsán kérdezte meg az érintett tizenegy bankot, hogy milyen szabályozást alkalmaznak az ekhós bérekre. Előzőleg ugyanis több olyan visszajelzés érkezett szerkesztőségünkbe, amely szerint ez a közteherviselési forma fennakad a pénzügyetknél hitelbírálatkor, sőt, eleve kizáró ok lehet a babaváró kölcsön igényléséhez.

Információink szerint mások mellett a Budapest Bank is ilyen:

az ekhós munkabér a saját bank által alkalmazott szabályozás szerint nem minősül jövedelemnek, az így adózó személy anyagi helyzetét nem is vizsgálják, hanem automatikusan figyelmen kívül hagyják.

Ennek az az oka, hogy az így szerzett bevételt a pénzügyi intézet kockázatosnak minősítette, amely ezért nem felel meg a babaváróhoz kapcsolódó, náluk érvényes jövedelmi feltételeknek. Az értesülést a bank a szakértőjük távollétére hivatkozva nem kívánta kommentálni.

Úgy tudjuk, hogy a Gránit Banknál, a Sberbanknál és az UniCreditnél is hasonló a helyzet, az utóbbi kettő ezt írásban is megerősítette. Az orosz pénzügyi intézet nem tért ki a miértekre, az olasz háttérű bank igen: tájékoztatásuk szerint a babaváró kölcsön igénylésekor az ő gyakorlatukban elsődlegesen az alkalmazotti jogviszonyból származó rendszeres jövedelem, e mellé az állami családtámogatási rendszerből kiutalt rendszeres bevétel vehető figyelembe.

(VG 2019. augusztus 16., péntek)

A hazai e-kereskedelemre is hatással lesz a szigorított ügyfélazonosítás

A csaknem 500 milliárd forintos hazai online kereskedelmi piacon a közelgő ügyfél-hitelesítési szabályozás fékezheti a kártyás fizetések terjedését, pedig a részarányuk eleve húsz százalék alatti.

A hazai online kiskereskedelmi szektorban az első néhány hónapban akár 10-15 százalékos lemorzsolódást is hozhat az online bankkártyás fizetések terén az, hogy szeptember 14-én Magyarországon is életbe lép a pénzügyi szolgáltatók szigorúbb ügyfél-azonosításra vonatkozó szabályozása – közölte a Világgazdasággal Várkonyi Balázs, az Extreme Digital társalapító ügyvezető igazgatója.

A hazai webáruházak organikus növekedését azonban vélhetően nem töri meg a szabályozás, hiszen régiós szinten eleve alacsony belföldön a kártyás fizetések aránya, ami egyrészt a pénzügyi tudatosság alacsonyabb fokára, másrészt a webshopokkal szembeni általános bizalmatlanságra vezethető vissza. Arra lehet számítani, hogy

a hazai e-kereskedelmi piac mérete az idén megközelítheti az 500 milliárd forintot, ami azt jelenti, hogy a tavalyi 425 milliárdos forgalom után a magasabb bázison is fennmarad a 20 százalék körüli növekedési dinamika.

Ha nem is alakult át a piac a fizetési módok szempontjából az utóbbi két-három évben, némi előrelépést lehetett tapasztalni: egyes termékkörökben a korábbi 4-5 százalékról 16-18 százalékra futott fel a bankkártyás fizetések aránya az Extreme Digitalnál, a többség azonban maradt az utánvétnél és a megrendelések értékének készpénzes ellentételezésénél. Várkonyi Balázs szerint akár több hónapnak is el kell telnie, hogy a fogyasztók megértsék: a PSD2 (Revised Payment Services Directive – a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló módosított EU-irányelv) részeként bevezetendő ügyfél-hitelesítési szabályozás célja a stabilabb és biztonságosabb elektronikus fizetés.

(VG 2019. augusztus 16., péntek)

Tízezretet térít vissza a Raiffeisen

Mától kezd a Raiffeisen Bank ügyfeleinek jóváírni a tranzakciós illeték jogtalan áthárítása miatt megítélt pénzt. Semmi az egész, mindössze 5,5 évet kellett erre az örvendetes fejleményre várni.

Mint több olvasónk jelezte: a Raiffeisen tájékoztatta őket arról, hogy a Kúria kötelezte a bankot egyes díjmentesként meghatározott tranzakciók díjának emeléséből származó díjtöbblet visszatérítésére. A díjvisszatérítés azokat a lakossági és kiemelt magánügyfeleket érinti, akik 2013. január 1. és 2014. március 15. között meghatározott (például Díjnulázó elnevezésű) számlacsomaggal rendelkeztek, és persze végeztek „túlárzott” tranzakciókat.

A díjvisszatérítést a jogosult az értesítő levél postára adásától számított 5. napot követően 5 évig utaltathatja át tetszőleges belföldi bankszámlára, vagy veheti fel készpénzben.

A Raiffeisennél aktív bankkapcsolattal már nem rendelkező egykori ügyfeleket postai levélben, a jelenlegieket pedig bankszámlakivonatukon illetve értesítőlevélben tájékoztatják a díjvisszatérítésről. A pénz jóváírása máától egy héten át várható. Az érintettek már tudják az összeget is. Ez pedig (legalábbis azoknak, akik az Azénpénzem.hu-t tájékoztatták) minden esetben több tízezer forintra, emellett esetenként több tíz euróra rúg. A bank szerint egyébként az esetek nagy többségében csupán néhány száz forint nagyságrendű összegről van szó.

A Raiffeisen Banknál aktív bankkapcsolattal már nem rendelkező egykori ügyfelek az értesítő levélben leírt módokon (külön erre e célra létrehozott, ingyenesen hívható telefonos ügyfélszolgálaton keresztül díjmentes belföldi forintátutalással vagy pénztári kifizetéssel) juthatnak hozzá a visszatérítéshez. Az értesítő levél megléte – hangsúlyozza a bank – feltétlenül szükséges a telefonos ügyintézéshez. Úgy tudjuk, tízezer forint feletti összegekről a régebbi ügyfelek (az időközben megváltozott azonosítási szabályok miatt) csak személyesen, illetve meghatalmazott útján rendelkezhetnek. Ha valakinek lejárt tartozása van, a visszatérítéssel annak összegét csökkentik.

Hosszú út vezetett idáig

A jegybank 2014 tavaszán jelentette be: tízmilliárdos nagyságrendben kell visszafizetniük pénzt a bankoknak ügyfeleik részére április végéig, mert 2012-ben és 2013-ban nem jogszerűen emelték a díjaikat és költségeiket. A hitelintézetek az időközben bevezetett, majd megemelt tranzakciós illetéket próbálták így áthárítani (itt foglaltuk táblázatba, hogy hol pontosan mit kifogásolt a jegybank). Voltak bankok, amelyeknek az áthárítás sikerült, másoknak viszont nem teljesen (azt, hogy mire mennyi pénzt adtak vissza a bankok, itt szedtük csokorba). Még 2014 nyarán kiderült, hogy a visszatérítés valójában a jelzett összeg harmadára sem rúg. Ennek oka például az volt, hogy 26 bank pert indított.

A legérdekesebb eljárás éppen a Raiffeisen ügyfeleit érintette. Ebben az ügyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletével hatályon kívül helyezte az MNB határozatát. Az MNB fellebbezésének a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék részben helyt adott, és három termék esetében (saját ATM-ből két esetben, valamint más ATM-ből történő belföldi forint készpénzfelvételek díjára, a számlavezetés díjára, továbbá 2013. szeptember 16. napjától a kiemelt magánügyfelek forintszámláról történő pénztárkifizetés díjára) elutasította a keresetet, és a bírságot 20 millió forintra mérsékelte.

A jogerős ítélet alapján a bank – az MNB határozatában foglaltakhoz képest – csak részben köteles ügyfeleivel elszámolni. Az ítélettel szemben mind a Raiffeisen, mind az MNB felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriánál. Mostanra született meg az a döntés is.

(az én pénzem 2019. augusztus 16., péntek)

E-cigaretta miatt kerülhettek kórházba ötvenen Amerikában

Az Egyesült Államok hat államából mintegy 50 ember került kórházba a közelmúltban súlyos légúti megbetegedéssel, amelyet orvosok szerint az e-cigarettázás vagy más vaporizátor szívása okozhatott.

Egyelőre nem történt haláleset, de a betegek közül többen is nagyon súlyos állapotba kerültek. Egyes páciensek a betegség kezdetét egy szívrohamhoz, mások influenzához hasonlították. A tünetek között szerepelt légszomj, fáradtság, mellkasi fájdalom és hányás is. Az orvosok szerint a megbetegedések hasonlóak ahhoz, mint amikor a szervezet egy maró hatású anyag belélegzésére reagál.

A wisconsini egészségügyi illetékesek csütörtökön arról számoltak be, hogy a közelmúltban 15 ilyen esettel találkoztak, és 15 további megbetegedést vizsgálnak. New Yorkban 10 esetet vizsgálnak, Illinoisban hatot, Minnesotában pedig négyet, de Kaliforniában és Indianában is kutadják, hogy vannak-e hasonló megbetegedések.

[WHO: az elektromos cigi káros]

Az illetékesek kifejezetten olyan esetekkel foglalkoznak, amelyeknél a páciens az elmúlt három hónapban e-cigarettát vagy más vaporizálót lélegzett be. A megbetegedettek többsége tinédzser, de felnőttek is vannak az esetek között. Egyelőre nem tudták egyetlen vaporizálóeszközhöz vagy folyadékhoz kötni a megbetegedéseket.

Bár az e-cigarettákat a dohányzásnál kevésbé veszélyesként tüntették fel, szakemberek szerint a gyerekek egészségét, fejlődésben lévő agyát károsíthatja a nikotin belélegzése, és az e-cigarettázás után a gyerekek hajlamosabbak lesznek rászokni a hagyományos cigarettára is. Néhány vaporizált termékben más egészségre ártalmas anyag is lehet, egyebek mellett ízesített vegyületek és olajok, amelyeket a marihuána szívásához használnak.

Az orvosok arra is keresik a választ, hogy miért most kerülnek elő ezek a súlyos megbetegedések, amikor az e-cigaretta már évek óta elterjedt, és több mint tízmillió amerikai használja. Mint mondák, ennek egyik magyarázata az lehet, hogy korábban az ilyen megbetegedéseket nem hozták összefüggésbe a vaporizált folyadékok belélegzésével.

(HVG 2019. augusztus 16., péntek)

Netes véleményvezérektől értesülnek a hírekről a tinik

Inkább a közösségi médiát és a YouTube-ot választják a tizenévesek hírforrásként mint a hagyományos médiát. A forrásokon belül is főleg az online véleményvezérektől értesülnek a hírekről. A kutatás az amerikai tinik körében készült, de itthon sem lenne meglepő hasonló eredmény.

Sokkal gyakrabban értesülnek a tizenévesek a hírekről a közösségi médiából vagy a YouTube-os videókból, mint a hagyományos médiából - mutat rá a Common Sense és a Survey Monkey közös felmérése több mint ezer amerikai 13-17 éves megkérdezése alapján. Míg a fiatalok 54 százaléka értesül a hírekről Facebookról vagy Twiterről, a megkérdezettek fele pedig YouTube-ról, addig a szerkesztőségek által (online vagy offline) összeállított cikkeket csak 41 százalék olvassa, továbbá 37 százalék nézi meg a híreket a tévében pár alkalommal egy héten.

A napi szintű hírfogyasztásnál nagyjából hasonló arányokat lehet látni, a fiatalok 29 százaléka értesül a hírekről a közösségi médiából, 23 százalék a YouTube-ról, 15 százalék az online vagy nyomtatott cikkekből és 13 százalék a televízióból. A kutatási jelentés nem tér ki külön a hírreggátorok szerepére (például Apple News, Google News), de az összefoglaló táblázatból látható, hogy ezeket is csaknem a fiatalok negyede nézi meg napi szinten (23%). Ehhez képest a podcasthallgatók elenyésző kisebbséget alkot, mindössze 4 százalék hallgatja meg a híreket napi szinten ebből a forrásból - 60 százalék pedig egyáltalán nem hallgat podcastokat a 13-17 éves amerikai tinik közül a reprezentatív minta szerint.

A fiatalok szerint nagyjából egyenlő arányban értesülnek a főbb hírekről az online követett véleményvezérektől és hírességektől (31%), mint a hírekből (31%), valamint a családjuktól, barátaiktól és tanáraiktól (31%). Azonban az amerikai tizenévesek 70 százaléka úgy látja, hogy a szerkesztőségek által összeállított tartalmak szavahihetőbbek, pontosabban közlik a tényeket mint a hírességek és influencerek, de azért utóbbiaknak is sokan bizalmat szavaznak (38%). A válaszadók 19 százalékát pedig kifejezetten összezavarják a közösségi médiában olvasott hírek a konkrét történetekről.

A többség kifejezetten a vizuális médiumokat részesíti előnyben (64%) az írottakkal szemben, mivel szerintük a képek és a videók jobban bemutatják az eseményeket. Ezért is lehet népszerű a YouTube-os hírfogyasztás, ahol a fiatalok szintén inkább a hírességektől és netes véleményvezérektől értesülnek a hírekről (60%) mint a szerkesztőségektől (39%). A napi YouTube fogyasztók körében pedig még nagyobb az arány az influencer-videók javára (71%).

További elég nagy probléma, hogy a tizenévesek fele a videós csatorna ajánlórendszere alapján találja meg a tartalmakat. A cég ajánlásai pedig sokszor egy fekete lyukba vezetik a nézőket, egyre inkább a népszerű (és sok bevételt hozó), csak éppen álhíreket és félrevezető információkat tartalmazó videók felé. Mindössze a 13-17 évesek negyede mondta, hogy a híreket a feliratkozásaik alapján követik, 10 százalékuk szokott rákeresni YouTube-on, és 7 százalék az ismerősei videós megosztásai alapján tájékozódik.

Az eredmények jól mutatják a médiafogyasztás változását a The Next Webnek nyilatkozó szakértő, Chris Stokel-Walker szerint, aki hozzátette, hogy a változás egyáltalán nem csak a fiatalok hírfogyasztását érinti. A YouTubers könyv szerzője megjegyzi, hogy a legnagyobb probléma abból eredhet, ha a tartalomkészítők a hamis híreket és konspirációs elméleteket hírekként tálalják, de a szakértő meglátása szerint a felhasználók a digitális műveltség fejlődésével egyre jobban meg fogják tudni különböztetni az igazi híreket az álhírektől.

Metodológia

A SurveyMonkey kérdőíves cég és a Common Sense Media gyerekeknek és családoknak szóló nonprofit szervezet 2019. június 14-25. között végezte a felmérést 1005 tizenéves körében. A kitöltők az Egyesült Államokban élő 13-17 éves fiatalok, akiket az amerikai demográfiai adatok alapján választott ki nemük és életkoruk alapján a cég a reprezentativitás érdekében.

(hsw 2019. augusztus 16., péntek)

Az OTP lett az ország legjobb digitális bankja

A Global Finance magazin listája szerint a magyar bankok közül a legjobb az OTP, az egyes kategóriákban azonban nem arattak a hazai banki megoldások. Itt a lista, kitől lehetne tanulni.

Az OTP Bank lett a Global Finance magazin szerint az ország legjobb digitális bankja. A New York-i székhelyű magazin 2019-es listája érdekes olvasmány: országonként és kategóriánként is hirdetnek nyertest.

Az OTP Bank a magyar digitális bankok között lett a legjobb. Erre bőven lehet büszkének lenni, a magyar bankok rengeteg digitális fejlesztésen, kényelmesebb rendszerek bevezetésén vannak túl, erős a verseny. Igaz, ez a verseny azzal járt, hogy a más, kevésbé látványos fejlesztések – ide értve az azonnali utalás elindításához szükséges munkát – örületésben vannak.

„Rengetegen dolgoznak az OTP Csoportnál azon, hogy az ügyfelek minél kényelmesebb, gyorsabb és biztonságosabb szolgáltatásokat kapjanak. Az innovációk közül kiemelkedik az Apple Pay magyarországi bevezetése, a sokoldalú Simple by OTP applikáció, a teljesen online igényelhető személyi kölcsön és számlacsomagok. Az internetbanki szolgáltatásokat több mint 1,3 millió ügyfelünk, a mobilbankot közel félmillió ügyfelünk használja rendszeresen” – nyilatkozta a díj kapcsán Csányi Péter, az OTP Bank ügyvezető igazgatója a bank által kiadott közlemény szerint.

Érdekes azonban olyan szemmel is megnézni a listát, hogy az egyes kategóriákban kik bizonyultak a legjobbnak. A legjobb online befektetési és hitelmegoldásai a Tinkoff Banknak vannak, a legjobb weboldallal a Bank Millenium dicsekedhet, a TBC Banké a legjobb banki mobilapp. És figyelemre méltó még a szlovák Tatra Banka, amely a leginnovatívabb digitális bank díját vihette haza. Emellett érdemes azon is elgondolkodni, hogy ezen a második, kategória alapú listán nincs magyar szereplő. Amennyiben a hazánkban is jelen lévő Citi bankot – legjobb API – nem tekintjük annak.

(fintechradar.hu – FTR 2019. augusztus 16., péntek)

Mit mér és mire panaszkodik a magyar netező?

Négyéves a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) szélessávú szolgáltatásokat összehasonlító portálja, a Szélessáv.net, amely az elmúlt egy évben 211 kihelyezett mérőeszközzel több mint 1,3 millió mérést végzett el.

Ezzel kapcsolatban a hatóság egy reprezentatív felméréséből az is kiderült, hogy 2018-ban az internetezők - 58 százaléka - leginkább az otthoni internetes telefonálásra panaszkodott, amit a videotelefonálásra (56%) és az online filmnézésre (52%) vonatkozó elégedetlenség követett.

A szélessávú szolgáltatásokat valós időben és a szolgáltatóktól független mérésekkel összehasonlító Szélessáv.net oldalt 2015. augusztus 19-én indította el a hatóság, a beérkező adatok alapján pedig jól felrajzolható az ország szélessáv-ellátottsága. Négy év alatt az ingyenesen igényelhető felhasználói mérőeszközön 9,2 millió mérést, a weboldalon keresztül a regisztrált vagy anonim fogyasztók 750 ezer szoftveres, míg az NMHH mérőautói körülbelül négy milliárd mérést végeztek. Mindeközben a rendszer folyamatosan fejlődik: tavaly óta a szoftveres mérőrendszer a le- és feltöltési sebességen és késleltetésen túl a késleltetés ingadozását (jitter) és a csomagvesztést (packet loss) is méri, az idén bevezetett új otthoni mérődobozok pedig már a gigabites sebességmérő tartományban is ellenőrzik az értékeket.

Tényleg azt adják a szolgáltatók, amit ígérnek?

Összevetve a szolgáltatók, a technológiák és a csomagok számát a mérőhelyek számával és eloszlásával a mérési eredmények ugyan nem tekinthetők reprezentatívnak, de óvatos általános megállapításokat le lehet vonni belőlük. Ez alapján minden letöltési

sebességtartományban markáns javulás figyelhető meg 2017-hez és 2018-hoz képest. A 0-100 Mbit/s tartományokban a kínált letöltési sebesség 70 százalékát a mérési pontokon elvégzett mérések nagy részében el lehetett érni, de még 80 százaléknál is magas a megfelelési arány. 100 Mbit/s felett már kevésbé tudják valóban biztosítani a szolgáltatók a kínált letöltési sebességeket, viszont az ilyen hozzáférések száma és aránya mind a mintában, mind országosan jelentősen alacsonyabb, és ilyen magas érték vizsgálatakor a felhasználó számára sem feltétlenül érzékelhető, ha ennél alacsonyabb a sebesség. A 2018. május 1. és 2019. április 30. közötti időszakra vonatkozó részletes eredményeket a hatóság hálózatszemlegességi jelentése részletezi.

NMHH-kutatás: a vezetékes internetes telefonálás ad okot leginkább panaszra. Mindezzel összhangban van, hogy az NMHH több éve tartó kutatási sorozata a háztartásokban rendre magas elégedettségi szintet mér az otthoni vezetékes internet sebességével kapcsolatban - 80-85 százalékot -, a legfrissebb - 2018. őszi - elemzés pedig 85 százalékot mutatott ki. A netes problémát észlelők leginkább az otthoni vezetékes internetes telefonálásra (58%), a videotelefonálásra (56%) és az online filmnézésre panaszkodtak (52%). A zenehallgatás és klipnézés az otthoni vezetékes interneten kevesebb gondot okozott, de itt is viszonylag sokan számoltak be (38%) akadozó, torz, rossz minőségű hangról. Gyakori, visszatérő problémákról azonban csak a használok kevesebb mint 10 százaléka nyilatkozott. Az összes minőségi kifogást együttesen nézve az otthon vezetékes internetet használók fele tapasztalt ilyen jellegű kellemetlenséget a felmérést megelőző egy évben.

Az internetsebességgel kapcsolatos fogyasztói élményt vagy esetleges konkrétan jelzett elégedetlenséget leginkább az internetező életkora és minden ehhez kapcsolódó jellemző - például a gazdasági aktivitása - befolyásolja; a használt internetes technológia vagy a fogyasztók lakhelye erre egyáltalán nem volt hatással. A problémákat legnagyobb arányban, 67 százalékban a 30 éven aluliak jelezték. A legelégedetlenebbek közé tartoznak még a magas jövedelmű (63%) és vagyoni helyzetű fogyasztók (58%), a tanulók és az inaktív felnőttek (72%), a legfeljebb nyolc osztályt végzettek (57%), a profi (60%) vagy átlag feletti ügyességű internetezők (59%), valamint azok, akik négy vagy több eszközzel egyszerre wifiző háztartásokban élnek (60%), a telefonon (is) filmet néző internethasználók (83%), valamint a Digi ügyfelei (57%).

A wifi leterheltsége és a használt készülékek tudása is befolyásolja az érzékelt sebességet. Számos olyan tényező lehet, amelyek az internethálózat minőségétől és leterheltségétől függetlenül befolyásolhatják a minőséget. Ilyen például, ha a vezetékes internet kábelét nem közvetlenül abba a számítógépbe dugjuk, amelyen internetezünk, hanem wifit használunk, valamint ha eltávolodunk a jeltől vagy sok készülék kapcsolódik egyszerre ugyanarra a wifire. Márpedig ezek a használati szokások már nagyon elterjedtek. Az otthoni vezetékes internetet használók közül például csak minden nyolcadik ember mondta, hogy nem szokott wifizni, és ahol wifiznek, ott sok esetben (43%) három vagy több készülék is csatlakozik ugyanahhoz a jelhez. Összességében az otthoni vezetékes internetet használók túlnyomó része, 71 százaléka már legalább olyan gyakran wifizik otthon, mint ahányszor a kábellel összedugott számítógépet használja, sőt 45 százalékuk már leginkább a wifit használja. Hasonlóan rontja a szolgáltatás minőségét, amikor a fogyasztó nem eléggé jó minőségű, nem elég nagy kapacitású készülékkel próbál nagyobb adatforgalmat generálni. Nemcsak a képernyőméret lehet az oka annak, ha valaki egy idősebb okostelefonon rosszabbnak látja egy online nézett film minőségét, mintha ugyanazzal az internetkapcsolattal egy modern okostévéen látná. A vezetékes internetes előfizetésükön otthon filmet nézők közül már tízből hárman telefonon (is) néznek az interneten keresztül filmeket, nem csak számítógépen.

Miben különbözik a Szélessáv.net a többi internetsebesség-mérő oldaltól?

A Szélessáv.net oldal más hasonló sebességmérő oldalakkal ellentétben a szolgáltatások főbb jellemzőit egy internetszolgáltatótól független helyen lévő szerverrel méri. A rendszer komplex: abban is többlet nyújt a fogyasztóknak, hogy a le- és feltöltési sebesség, valamint késleltetés mérésén túl lehetővé teszi a csomagvesztés ad hoc jellegű, böngészőből indított és rendszeres mérődobozos mérését, továbbá rendszeresen mér mobilinternet-sebességet is. Az NMHH szélessáv-mérő-rendszere így növeli az átláthatóságot és a piaci versenyt. Ezért is fontos, hogy országosan minél több internethasználónál legyen mérőeszköz, illetve hogy a portálon rendszeresen végezzenek egyéni méréseket a hatóság által felvett adatok mellett. A gyakran frissülő eredményekkel a fogyasztók egyre több információhoz jutnak az általuk igénybe vett és a versenytárs szolgáltatásainak minőségéről, és ezek ismeretében felkészültebben tudnak választani a szolgáltatók, illetve azok alternatív szolgáltatásai közül is.

(Computerworld 2019. augusztus 16., péntek)

Forint: hamarosan véget ér egy korszak

Néhány nap múlva véget ér egy hosszú korszak: augusztus 30-án lehet utoljára beváltani a Bartók Bélával díszített ezer forintos és az Ady Endre fémjelezte ötszáz bankjegyet. Ezeket még 1999-ben vonták be, de szeptemberig a Magyar Nemzeti Bank (MNB) még névértéken beváltja a megmaradt bankjegyeket. Azért lesz ez egy korszak vége, mert ezek voltak az utolsó bankjegyek, amelyeken nem király, fejedelem vagy egyéb politikus szerepelt, hanem művész - emlékeztet a Bank360.hu.

A bankjegycsere folyamatos, a jegybank megújítja és korszerűbbé teszi azokat, hogy a hamisítóknak minél nehezebb dolga legyen. A legtöbb ráncfelvarráson az ezres esett át, a régi zöld Bartók mellett ugyanis két bevont Mátyás király is várja az átváltási határnapját. Az MNB csereprogramja keretében az elmúlt években minden címlet megújult, ezek egységes biztonsági elemeket kaptak, néhányuknak a színe is más lett.

Lejáratához közeledik a 20 éve bevont forintbankjegyek átváltási határideje

Napi.hu

Forrás: mnb.hu

Továbbá már csak október 31-ig lehet fizetni a régi ötszázassal, december 31-ig pedig a régi tízezes bankjeggyel. Persze mindkét bankót el lehet még sütni a bankfiókban és a postákon további három éven át. 2027-ben az első kék színű, Mátyás királyos ezres - ezen még nincs fémszínű csík, csak valamilyen sárga sáv - átváltási ideje jár le. Ebből a bankóból

azóta már a harmadikat fogyasztjuk, a második széria 2038-ig lesz átváltható a jegybankban és még két évig fogadják el a Postán és a bankfiókokban.

A bankok és posták még egy évig fogadják el a régi, narancssárga húszezrest, a lila ötezrest és az első szériás kétezer forintos bankjegyet.

A bevont bankjegyekkel a bevonási határidő után már nem lehet fizetni, azt nem fogadják el fizetőeszközként. Ezt követően még három évig ugyanakkor bármely posta és bármely bankfiókban beváltják a bevont bankjegyeket - a bank dönthet úgy, hogy ezt követően is elfogadja befizetéskor vagy átválthatja, de erre csak három évig kötelezhető. Ha a bevonást követő három év után is rábukkanunk egy köteg bankjegyre, akkor sincs ok az aggodalomra: az MNB a bevonást követő húsz évig ugyanis még átveszi és beváltja azt. Szűkíti ugyanakkor a lehetőségeket, hogy erre kizárólag a jegybank lakossági pénztárában van lehetőség.

Ha pedig valaki nem akar órákat utazni pár régi ezres miatt, akár levélben is feladhatja a bevont bankókat. Ehhez azonban értéknnyilvánítást kell kérni a postán, amelynek díja van: tízezer forint értékig 535 forintba kerül és sávosan emelkedik, 150 ezer forint felett 9980 forintot kell fizetni. Ha valaki így adja fel a bevont bankókat, kérheti, hogy a jegybank utalással teljesítse az átváltást, így legalább a visszaküldés díját nem kell megfizetni. Arra pedig nincs megkötés, hogy legfeljebb hány darab vagy milyen névértékű bankjegyet lehet egyszerre átváltatni.

(Napi.hu 2019. augusztus 16., péntek)

Egy nap alatt 1300 kilométert tettek meg elektromos autóval Magyarországon

Pár éve még komoly szervezést igényelt, ha valaki elektromos autóval akarta körbejárni az országot, sőt, lehet, hogy nem is sikerült volna. Ma már azonban bátran, szinte kompromisszumok nélkül elindulhatunk elektromos autóval akár Debrecenből Szombathelyre, hiszen az NKM Mobilitás Kft. által telepített elektromos töltők már országos átjárhatóságot biztosítanak minden e-autós számára.

Azért, hogy letehetjük, ez a valóságban is így van, a hét elején, hétfőn hajnalban indult el a Mobiliti országjárás, amely

érintette a Mobiliti összes villámtöltővel rendelkező töltőpontját.

A roadshow 04:32 órakor indult, Veresegyháztól, majd Hatvan, Miskolc, Debrecen, Balástya, Kecskemét, Dunaújváros, Székesfehérvár, Sormás, Zalaegerszeg, Szombathely, Győr, Budaörs, Budapest – Köki Terminál, Maglód, Csömör, Dunakeszi megállókat érintve járta körbe az országot. Az utolsó helyszínre éjjel, 01.43-kor érkezett meg a csapat.

A tesztautó segítségével kevesebb, mint 24 óra alatt és közel 1300 km-t autóztak a villanyautosok.hu és a Mobilitás Kft. munkatársai, útba ejtve a Mobiliti összes villámtöltőjét.

Az eseményt az NKM Facebook oldala folyamatosan közvetítette, és a villanyautósok közreműködésével a térképes, valós idejű követésre is lehetőség volt.

A megmozdulást kiemelt figyelemmel kísérte a villanyautós közösség. Szombathelyen egy kisebb társaság várta a csapatot, ezzel további erőt adva az akkor még hátralévő 300 km-re.

(Origo 2019. augusztus 16., péntek)

Pálmaolaj – vele vagy nélküle?

Friss a hír, miszerint a Tudatos Vásárlók Egyesülete több áruházláncot is felszólított hazánkban, hogy azok alakítsanak ki pálmaolajmentes termékeket tartalmazó polcokat áruházukban. A felszólítás célja, hogy a vevőknek ne kelljen minden egyes termék összetevőjét végignézni, ha nem akarják a pálmaolaj iparágát támogatni vásárlásukkal. Nem is gondolnánk, mennyi termékben van jelen ez az összetevő, de miért is ilyen nagy az ellenállás a pálmaolaj ellen valójában? Ennek néztünk utána ezen a héten.

Nyílt levélben szólította fel a Tudatos Vásárlók Egyesülete a Szókimondóka készségfejlesztő programmal, a Humusz Szövetséggel, a Jane Goodall Intézettel és a Felelős Gasztrohósszal a magyarországi Aldit, Spart, valamint Lidlt, hogy árulják külön polcon a pálmaolajmentes termékeiket. Az esőerdők irtása ellen kiállva, így akarják elérni, hogy az áruházláncok üzleteiben a tudatos vásárlók könnyedén tudják beszerezni a pálmaolajmentes termékeket.

A pálmaolaj az egyik legkeresettebb növényi olaj, amelyet számos termékben használnak a pékáruktól kezdve, a kozmetikai termékekig. Az olaj használata azonban jelentős természeti károkat okoz – az ültetéséhez ugyanis esőerdőket kell kiirtani, fajok kihalását és komoly szén-dioxid-kibocsátást idézve ezzel elő.

A mindent tudó olaj

A pálmaolaj népszerűségének több oka is van. A szobahőmérsékleten félig szilárd halmazállapotú olaj telített zsírokban gazdag, jól keverhető más olajokkal, illetve a melegítést szinte az összes többi növényi olajnál jobban bírja. Ezért is annyira elterjedt, az élelmiszeriparban például stabilizátorként használják, melytől krémesebb lesz a csoki, a fagyi, de rúzsok is. Biodízel üzemanyag is készül belőle, de rendkívül népszerű alapanyaga a vegyiparnak is: mélyen hidratálja a bőrt, megköti a szabadgyököket napozást követően, és ránceltávolító hatású. Jót tesz a hajnak is, ezért samponokban is megtalálható, csakúgy, mint tusfürdőkben, tisztítószerekben, gyógyszerészeti termékekben, legnagyobb mennyiségben pedig a szappanokban használják.

Annak ellenére, hogy a legtöbb kozmetikumban megtalálható az olaj, a tudatos vásárlóknak nem könnyű a dolguk. Nehéz kiszűrni, mivel sokszor nem pálmaolajként jelölik az összetevők listáján. Ilyen például a tusfürdők, gyereksamponok és érzékeny bőrre szánt termékek fontos alapanyaga, amelyet részben egy decanol nevű zsíralkoholból állítanak elő – ezt pedig leggyakrabban a pálmaolajból vonják ki.

Ugyan számos kozmetikumban és tisztítószerekben megtalálható, a kinyert pálmaolaj jelentős részét mégis az élelmiszeripar használja fel. A legtöbb általában a feldolgozott, csomagolt élelmiszerekben található (például a fagyasztott pizza, félkész sütemények, csokoládék stb.). Az eddig említett tulajdonságok mellett az ipar számára további nagy előnye, hogy olcsó, hiszen gyorsan nő és bőséges termést hoz.

Termelés és tisztítás

Az olajpálma az egyenlítői klíma alatt fejlődik a legjobban, nagyrészt a harmadik világ országaiban termesztik – a világ pálmaolaj termelésének 85 százalékát Indonézia és Malajzia adja – ahol olcsó a munkaerő, a környezetvédelmi szabályozások pedig gyakorta hiányosak.

A növény termesztéséhez a leggyakrabban esőerdők irtásával nyernek termőterületet, amelyeket melleleg nem lehet sokáig művelés alatt tartani, mivel a tápanyagtartalmuk hamar kimerül. Ezért tehát folyamatosan újabb erdőket kell felégetni, veszélyeztetve ezzel számos állatfajt – hosszú távon pedig az emberiséget is. Az erdőirtások legnagyobb elszennvedői többek között az orangutánok, akik a tevékenység következtében veszélyeztetetté váltak és a kihalás fenyegeti őket, az elmúlt húsz évben életterük 90%-át veszítették el. Ebben az időintervallumban számítások szerint több mint félmillió orangután

pusztult el. A növények felhasználásának folyamata sem kevésbé káros – a feldolgozó üzemek ugyanis szennyezik a folyókat.

Mi lehet a megoldás?

A nagyobb probléma megelőzése céljából jött létre a Fenntartható Pálmaolaj Kerekasztal (Roundtable on Sustainable Palm Oil, RSPO) nonprofit szervezet olyan irányelveket megfogalmazva, melyek betartásával a pálmaolaj iparának működése fenntarthatóvá alakítható. A szervezet csak azon termékekhez adja a nevét, amelyek előállításához figyelembe vették a környezet megóvását és az ott élő, dolgozó emberek érdekeit. Az irányelvek magukban foglalnak jogi, gazdasági, környezetvédelmi és természeti szempontokat is. A szervezetnek ugyanakkor akadnak kritikusai is, akik szerint azok csak a pálmaolaj kifehérítéséért alakultak és nem a valódi problémák megoldása miatt.

A pálmaolaj felhasználásának kérdésköre rendkívül nehéz ügy, ugyanis noha jogosan merül fel tudatos vásárlóként bennünk a pálmaolajat tartalmazó termékek bojkottálásának gondolata, ha más, hasonló növényi olajat (például szójaolajat, repce- vagy napraforgóolajat) kellene azonos mennyiségben termelni, az még inkább megterhelné a környezetet, mivel ez még nagyobb földterületet igényelne.

A vegyi iparban már vannak kezdeményezések, ahol például algaolajjal próbálják helyettesíteni a pálmaolajat, illetve számos cég igyekszik figyelmet fordítani arra, hogy legalább ellenőrzött térségből szerezze be az olajat. Civil szervezetek, például a WWF már készített olyan útmutatót, amelyben segítenek a fogyasztóknak eligazodni a pálmaolajjal kapcsolatos kérdésekben. Az egészen biztos, hogy igényel némi időt és utánajárást, ha el szeretnénk kerülni a termék fogyasztását – de lényegesen kevesebbet, ha külön dedikált polcok lesznek az ilyen termékek részére kialakítva a hazai áruházakban.

(chikansplanet 2019. augusztus 16., péntek)

Őrület, mennyi elektronikai hulladékot termelnek a magyar családok

Egy friss felmérés szerint egyre nő az Európai Unió által kitermelt elektromos és elektronikai hulladék mennyisége, melyeknek jelentős részét háztartási nagygépek teszik ki. Az egyes EU-tagállamok között jelentős a különbség e-hulladék felhalmozásban: míg a norvégokra 19,6 kg, a svédekre 16,5 kg jutott fejenként 2016-ban, addig a románokra csak 1,6 kg. A magyarokra éves szinten 6 kg e-hulladék jut.

Az elektronikai és számítástechnikai eszközökből 10,1 millió tonna került a piacra 2016-ban, ami 2,9 százalékos növekedést jelent az előző évi adatokhoz képest. Az ilyen eszközök gyors avulása miatt egyre növekszik azoknak a berendezéseknek és alkatrészeknek a mennyisége, melyek tulajdonosaik számára értéktelenné válnak, tehát elektronikai hulladék válik belőlük. A hulladékot fontos megkülönböztetni a szeméttől: a köznapi értelmezés szerint azokat az anyagokat nevezzük szemétnak, amelyek nemcsak számunkra váltak haszontalanná, de a termelésben, hasznosításban sem tudják már semmilyen célra felhasználni. Ezzel szemben hulladéknak nevezzük azokat az anyagokat, amelyek számunkra haszontalanná váltak ugyan, de anyagfajtánként különgyűjtve még másodlagos nyersanyagként hasznosíthatók valamely termelési, gyártási folyamat során. Ilyen például a PET palack is.

Az elektromos és elektronikai hulladék gyűjtése, és újrahasznosítása azért nagyon fontos, mert ha ezek az eszközök a kukába kerülnek, akkor a bennük található veszélyes anyagok kimosódhatnak vagy a levegőbe juthatnak, jelentősen szennyezve a környezetet és károsítva az egészséget. A 2016-os adatok alapján a összegyűjtött elektronikai hulladék mennyisége a vizsgált európai országokban 4,5 millió tonna volt.

Ennek 55,6 százalékát tették ki a háztartási nagygépek.

Hatalmas eltérések mutatkoznak országoként abban, hogy mekkora mennyiségű elektromos és elektronikai hulladékot állítanak elő évente. A legrosszabb helyen Norvégia végzett a statisztikában 19,6 kilogrammal, Svédország pedig követi 16,5 kilogrammal. Az Egyesült Királyságban az e-hulladék éves mennyisége 14,8 kg volt fejenként, és Lichtensteinben is 13,9 kg. A vizsgált országok közül a legkevesebb e-hulladékot a románok termelték, 1,6 kilogrammot fejenként, de Lettország (2,5 kg), Ciprus (2,9 kg), Málta (3,6 kg), és Litvánia (4,5 kg) is 5 kg alatt maradtak.

Érdekes viszont megvizsgálni azt is, hogy a forgalomba helyezett elektromos és elektronikai cikkek arányában mekkora hulladéktermelés zajlik. Ebben a statisztikában már kevésbé gyászos a svéd (66,4%) és norvég (57%) helyzet, a bolgárok 97, a horvátok 94,1 és az észtek 66,4 százalékához képest. Ebben a statisztikában sajnos mi sem szerepelünk olyan jól: 63,5 százalék volt a e-hulladék aránya az új e-berendezéseinkhez képest 2016-ban.

Az e-hulladék helyes feldolgozásával, újrahasznosításával még rengeteg hasznos anyag lenne kinyerhető: számítások szerint például 1 millió mobiltelefon szétbontásával 18 kg aranyat, 200 kg ezüstöt, 7 kg palládiumot és 7500 kg rezet lehetne kinyerni.

Magyarországi helyzet

Az e-hulladékok többségét a kiöregedett háztartási nagygépek, mint a mosógépek, mikrohullámú sütők, hűtők, stb. teszik ki, viszont a szórakoztatóelektronikai (pl. tévé vagy hifi), illetve a számítástechnikai és telekommunikációs eszközök (pl. PC, laptop, tablet, mobiltelefon) is komoly mennyiséget jelentenek. A Magyarországon forgalomba hozott elektromos és elektronikai cikkeknek 59,1 százalékát teszik ki a háztartási nagygépek, 10,5 százalékát pedig a háztartási kisgépek (mint pl. a vízforraló). A fogyasztói berendezések 9,6 százalékot, az IT és telekommunikációs eszközöt 9,4 százalékot jelentenek. További 6 százalékot tesznek ki elektromos és elektronikus szerszámok, és 4,2 százalékot a lámpák. A legkevesebb mennyiséget a gyógyászati segédeszközök (0,7 százalék), sport berendezések és elektronikus játékok (0,6 százalék) teszik ki.

Magyarországon 6 kilogram e-hulladék jut fejenként a lakosokra a 2016-os adatok szerint, mely egyre növekvő tendenciát mutat: 2008-ban még csak 4,5 kg/fő volt a magyar termelés.

(Pénzcentrum 2019. augusztus 16., péntek)

Budapest telítődött a turistákkal, és nem tudunk mit kezdeni a helyzettel

Csütörtök este lakossági fórumot tartott az első kerületieknek a Várunk - I. kerületi választási együttműködés, V. Naszályi Márta, a kerület párbeszédese polgármesterjelöltje és a Zöldike Klub, ahol a turistabuszoktól szenvedő lakosság kérdéseire turisztikai szakemberek és a buszozásban érdekelt vállalkozók, szakértők válaszoltak. A Várnegyedben az elmúlt években néhány utca már szinte élehetetlen lett az egymást kerülgető turistabuszok miatt, és egyelőre úgy tűnik, az ország- és városvezetés úgy tesz, mintha a probléma nem is létezne. A magyar és külföldi turistabuszok ellepték a fővárost, nemcsak a Vár környékét, de szinte az egész belvárost. Arról, hogy ennek köszönhetően egyre pokolibb a budapestiek élete, korábban mi is írtunk már.

Tudják ők is, hogy para van

Abban az összes meghívott vendég egyetértett a fórum résztvevőivel, hogy kaotikus a helyzet, és ha nem szabályozzák, előbb-utóbb tényleg baj lesz. „Telítődik a város, és nem tudunk mit kezdeni vele. A túlélésre játszunk” - mondta György Anita, aki a Magyar Beutaztatók Szövetségét képviselte a rendezvényen. Szerinte a Citadella és a Jászai Mari tér

környékén konkrétan életveszélyessé vált a helyzet, mert nem tudják garantálni a turistabuszból ki- és beszálló turisták biztonságát. A szakemberek nem győzték hangsúlyozni, hogy nekik is fontos lenne, hogy a városvezetés, a kormányzat végre figyelembe vegye a javaslataikat, és nemcsak új szabályozásra lenne szükség, de azt a hatóságoknak be is kéne tartatniuk. „Egy hajóban evezünk” - mondta Stumpf Éda, a Magyar Idegenvezetők Egyesülete (MIE) tiszteletbeli elnöke, amiben mondjuk nem feltétlenül volt igaza, de abban igen, hogy a turizmusban dolgozók számára legalább olyan fontos lenne a helyzet rendezése, mint a városlakók számára.

A Várba és a Mátyás templomba naponta 30 ezer látogató érkezik, ami nyilvánvalóan óriási forgalmat jelent. Ez a forgalom csak fokozódni fog, amikor a tervek szerint felköltözik több minisztérium is, ami azt jelenti, hogy naponta 3-4 ezer dolgozó fordul majd ott meg. Erről a közúti fuvarozókat képviselő Jakus József beszélt, aki kész megoldásokat kínál a helyzet rendezésére, többek közt javasolja a parkolás rendezését, illetve egy mozgójárda létesítését a megnövekedett forgalom enyhítésére. A közlekedési szakértő válaszolt a napokban újra felmerült kérdésre is, miszerint használhatják-e a Lánchidat a turistabuszok. Természetesen nem, a 16 tonnás járművek behajtását tiltó tábla ezt egyértelművé teszi, de ezt rengeteg buszsofőr semmibe veszi, ami nem meglepő, tekintve, hogy soha nem büntetik meg őket.

Védett útvonal, láthatatlan turisták

A fórumon részt vevő turisztikai szakemberek nagyon mereven elzárkóztak minden javaslatától, ami a turistabuszok mozgását korlátozná a belvárosban, a többség inkább a védett útvonalak kialakítását szorgalmazza. A nem túl szerencsés elnevezés egy olyan projektet takar, mely szerint olyan útvonalakon haladhatnának a turistabuszok, melyeknek köszönhetően a legkevesebb időt töltenék a városlakók feltartásával. Nem mellesleg ez nagyon jó lenne a turisták számára is, hiszen jóval kevesebb időt töltenének a buszon, és sokkal több idejük jutna a turistáskodásra. A szintén a fuvarozókat képviselő Pencz Zoltán szerint ez a főváros lakói számára is kedvező lenne, mert kvázi eltüntetné a turistákat a szem elől, és nem zavarnának annyira bele a városlakók mindennapjaiba. Más nagyvárosokban már működő modellről van szó, és a turisztikai és közlekedési szakemberek már több javaslatot is tettek a bevezetésére, eddig mindhiába.

Ugyanakkor joggal merül fel a kérdés, hogy mégis miért fontosabbak a turisták érdekei a fővárosban élőkénél?

Erre a válasz mindig szinte ugyanaz volt: a pénz, hiszen nagyon sokat költenek nálunk a szervezett utakon érkező turisták. Arról meg szerintük nem az utaztatásban dolgozók tehetnek, hogy ebből a rengeteg pénzből a fővárosiak nem látnak semmit, a hiba a rossz elosztási rendszerben keresendő. Hogy akkor mégis miért kéne örülni a Szirtes út vagy a Hunyadi János út lakóinak, hogy élehetlenné váltak otthonaik az ott nyüzsgő turistabuszok miatt, nem derült ki. A fórumon inkább a lakók érdekeit képviselő Balogh Samu várostervező szerint elvek mentén kéne tervezni a városi közlekedést, és figyelembe kéne venni, hogy az örökség elsősorban a budapestieké, és nem a turistáké. Balogh a védett útvonalak tervétől sem hatódott meg, fel is tette a kérdést, miért fontosabb, hogy a turisták gyorsabban érjenek oda úti céljukhoz, mint a budapestiek? „A szállodahajó a fontosabb vagy a budapestiek?” - hangzott el aztán az este folyamán rendszeresen visszatérő kérdés.

Idős, pénzes turisták

A tömegturizmus egyik legneuralgikusabb pontja a rakpart lett, ahol a szállodahajóknak köszönhetően állandósult a tömeg, a turistákat felszedő buszok miatt pedig a közlekedés is elviselhetetlen lett. A fórumon elhangzott, hogy ennek sem kéne így lennie, hiszen a kalandos életű Bálnánál egy jó nagy parkolót alakítottak ki, ahol a buszok simán parkolhatnak. Nagy kár, hogy ide nem engedik be őket, az üresen álló részt szalagokkal zárják le már jó ideje. Hogy ez miért van így - a nem túl készséges kormányzati

kommunikációnak köszönhetően - eddig nem derült ki. (A Várkert bazárnál található mélygarázsba pedig a turistabuszok egész egyszerűen nem férnek be.)

A szállodahajókról egy helyi lakosnak is eszébe jutott a kérdés: mit is adnak ezek Budapestnek? Jakus József válasza szerint egy szezonban több mint 500 ezer (!) turista érkezik a fővárosba hajón, átlagosan háromszor-négyszer szállnak ki, és fejenként 300-350 eurót költenek. Ez az utaztatásban érdekeltek számára nyilván meggyőző érv, de a fórumon résztvevőket érthető módon nem nyugtatta meg.

A turistabuszon és szállodahajón, szervezett csoportos utazásokon hazánkba érkező turisták többsége idős ember, nehezükre esik a hosszas gyaloglás - ezzel próbálták magyarázni a szakemberek, hogy ahelyett, hogy elsétálnának a Bazilikához vagy fel a Citadellához, buszokkal szállítják őket. Pencz Zoltán azzal érvelt a buszoztatás mellett, hogy a főváros több pólusú, így nem elvárható, hogy az idős turisták mindenhova gyalog menjenek.

Jó példák külföldről

A turistabuszok és a túlturizmus problémája nem új dolog, más városokban már évekket ezelőtt kialakult a budapestihez hasonló helyzet, amit különböző módszerekkel próbáltak orvosolni. A külföldi példák a fórumon is sokszor előkerültek, de nem túl meglepő módon a szakemberek nem az olyan radikális döntéseket hozták fel, mint amiket Párizsban vagy Rómában hoztak (a turistabuszok teljes kitiltása a belvárosból). Ugyanakkor kiderült, ők maguk is jó ötletnek tartják a turistabuszok durva sarcoltatását, ami talán elveszi néhány cég kedvét attól, hogy a még talán tolerálható időnél többet töltsenek a buszok le- és felszálló, illetve parkolóhelyeken.

Jó példaként a leggyakrabban Bécs városát emlegették, ahol egyébként turistabusz nem parkolhat a belvárosban, csak a le- és felszállást engedélyezik, és ha az indokoltnál tovább várakozik, biztos, hogy megbüntetik. Jakus József említette, hogy Salzburgban például buszonként 50 eurót kérnek a behajtásért. Igaz, azt nem tette hozzá, hogy itt a belvárosba reggel nyolc és este hat között turistabuszok egyáltalán nem hajthatnak be.

Hatósági jelenlét, rendőri intézkedés

Az a beszélgetésen teljesen egyértelművé vált, hogy a szakemberek szerint a hatóságok jóformán semmit nem tesznek a helyzet javítása érdekében. Nem büntetik a buszsávban közlekedő, illetve ott megálló buszokat, ahogy azokat sem, amelyek a rakparton fordulnak meg, tiltott helyen intézik a le- és felszállást, felkanyarodnak a Lánchídra, vagy álló helyzetben járatják a motort meg a léghondit.

A fuvarozókat képviselő vendégek részéről visszatérő védekezés volt, hogy a turistabuszok sokszor azért akadályozzák a forgalmat, mert a számukra kialakított buszparkolóban személyautók foglalják el a helyeiket. Józan ésszel azért az ember érzi, hogy talán nem ez a legsarkalatosabb probléma, de azt, hogy a főváros és a hatóságok mennyire kívánnak részt venni akár ilyen könnyen megoldható részproblémák orvoslásában, kiválóan jelzi, hogy Pencz Zoltán szerint évek óta hiába kéri, hogy rakjanak ki egy táblát, amely a személyautók parkolását tiltja az említett parkolóhelyeken.

Pozitív példaként hozták fel a Hősök terén posztoló rendőröket, akik arra vigyáznak, egy turista se akarjon felmászni hét vezérünk valamelyikének társaságába szelfizni. Csakhogy az ötlet, hogy a magyar rendőrök legyenek a szerényebb képességű turisták dajkái, minimum hülyeségnek hangzik. Nem nehéz belátni, hogy többet tesz a fővárosért az agyalágyultabb turistákat a helyes útra visszaterelő közterületfelügyelő, mint az, amelyik hajléktalanokat vegzál, vagy amelyik az egy perce lejárt parkolás miatt büntet. Nyilván van, aki tök jól ki tudná találni, hogyan lehetne ezt jól megoldani, de amíg a problémát sem ismerik be, nehéz lesz kitörni a mostani keretek közül.

(444.hu 2019. augusztus 16., péntek)

Követni lehetett a Kaspersky termékeit használókat

Minden weblapba egyedi azonosítókódot szúrtak be a termékei.

Újabb botrányba keveredett az amúgy is erősen megtépzott hírnevű Kaspersky, miután a német c't magazine egyik munkatársa még februárban felfedezte, hogy a biztonsági szoftvereit használókat egyenként követni lehetett az interneten. Mint kiderült, az antivírusai minden egyes meglátogatott weblap kódjába erőszakosan beszúrnak egy a Kaspersky webhelyéről származó JavaScript kódot, amelynek elvileg a kártékony linkek detektálása a célja.

Ez már önmagában is elég rosszul hangzik, azonban a Kaspersky szoftvereinek telepítése után minden egyes számítógépen létrejön egy egyedi azonosító, ezt az azonosítókódot pedig az orosz szoftvercég **beszúrta a kérdéses JavaScriptet betöltő linkbe.**

Ez akkor is igaz volt, ha valaki inkognitómódban böngészett az interneten.

A meglátogatott webhelyek, és persze a beléjük ágyazott reklámkódok egy szimpla JavaScripttel képesek voltak kiolvasni a felhasználók egyedi azonosítókódjait.

A trükkkel a hirdetés kiszolgálók totális bizonyossággal azonosítani és követni tudták volna a netezőket a világhálón.

A magazin munkatársa még februárban értesítette a Kasperskyt a felfedezéséről, mire a cég július 11-én végre kiadott egy frissítést a 2019-es évjáratú biztonsági termékeihez. A telepítése után az antivírusok ugyanúgy megpróbálják beszúrnia a cég webhelyéről származó JavaScriptet a weblapokba, csupán annyi történt, hogy a portálok már nem képesek kiolvasni a felhasználók egyedi azonosítóit. Helyette olyan azonosítókódokat szűr be a cég, amelyből csak a használt Kaspersky szoftver típusa olvasható ki.

Magyarán továbbra is megállapíthatják a webhelyek és a reklámcégek, hogy a látogatójuk a Kaspersky védelmét használja, és azt is kideríthetik, hogy melyik kiadást.

Ez továbbra is segítheti a felhasználók követését, továbbá megkönnyítheti a célzott támadást kivitelezni próbálók dolgát. Az információ birtokában a kémkedni vagy bűnözni próbálók például a Kaspersky szoftvereiben lévő sebezhetőségeket kihasználó, vagy a védelmi szoftverei által még nem detektált kártevőket próbálhatnak eljuttatni az áldozataikhoz.

A böngészőn keresztül nem szabadna kiszivárognia, hogy milyen védelmi szoftver fut a számítógépen.

A Kaspersky szerint az adatszivárogtatás 2016-os évjáratú szoftvereitől kezdve valósult meg, azaz közel négy éven át követhették a webhelyek és a hirdetőcégek a biztonsági szoftvereit használók millióit az interneten.

Nem úgy tűnik, mintha a cég bármit is tervezne tenni a termékei adatszivárogtatása ellen, de a felhasználók a biztonsági szoftverek beállítóménüibe könyékig belemászva kikapcsolhatják a JavaScript beszúrását. Angol nyelvű felhasználói felület esetén az opció a fogaskereskes ikon > Additional > Network > „Inject script into web traffic to interact with web pages” helyen található.

(Origo 2019. augusztus 17., szombat)

Ez a 25 legjobb cukrászda és fagyraltozó 2019 nyarán a Balaton partján

A balatoni nyaralás elképzelhetetlen hűsítő fagyalt nélkül! A HelloVidék összegyűjtötte a legjobb fagyaltozókat és cukrászdákat a Balaton környékén: mutatjuk a listát!

A Balaton környékén igen sok lehetőségünk van kipróbálni a különféle gasztronómiai élményeket. A HelloVidéken az elmúlt hetekben már sorra vettük a legjobb balatoni strandbüféket, éttermeket, borászatokat-borétermeket és lángosozókat is, de még adósok maradtunk a legkedveltebb cukrászdák listájával. Jelen cikkünk ezt a hiányosságot orvosolja.

Bár rengeteg helyen fagyizhatunk, érdemes jól megválasztanunk, hogy hova térünk be egy süteményre, vagy fagyaltra, ugyanis a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei a nyári szezonális ellenőrzések alkalmával minden tizedik fagyaltkészítő, illetve -forgalmazó helyen találtak valamilyen hiányosságot. A helyzetet súlyosbítja, hogy tíz esetben fogyasztásra alkalmatlannak ítélték a kínált árut.

A HelloVidék újságírói utána jártak, melyek a legkedveltebb cukrászdák: minőségi fagyaltok és sütemények után kutattunk, olyan helyeket keresve, ahova bátran betérhet a vendég: nem fog csalódni! Az alábbi, egy szubjektív lista, melyet a legismertebb gasztronómiával foglalkozó szakemberek és szaklapok ajánlata alapján állítottunk össze, hogy olvasóink biztosan ne maradjanak üdítő, minőségi fagyalt, és krémes, ízletes sütemény nélkül balatoni nyaralásuk alkalmával.

(HelloVidék 2019. augusztus 17., szombat)

Se nyugdíj, se pótlék - ellátás nélkül az orvosok

A munkát választották az időskori ellátás helyett, de két hónapja nem kapnak nyugdíjpótlást a kormány késlekedése és az új szabályok miatt.

Immár két hónapja nem kap nyugdíjpótló ellátást a közkórházakban dolgozó idős orvosok egy része. Hiába adták be továbbfoglalkoztatási kérelmüket időben a kormánzatnak, késve kaptak választ. Így a munkáltatók nem igényelheték meg időben az ellátásukat, a problémát azóta sem sikerült megoldani. Hat évvel ezelőtt döntött úgy az Orbán-kormány, hogy a közsférában dolgozóknak választaniuk kell a nyugdíj és a munka között. Ugyanis nem kaphatnak egyidejűleg munkabért és időskori juttatást. Az egészségügyben a nyugdíjas korú orvosok és szakdolgozók továbbfoglalkoztatására is kizárólag akkor kerülhet sor, ha a munkáltatójuk előzetes kormányzati hozzájárulást szerez. Ha ez sikerült, akkor a nyugdíj helyett az azzal megegyező összegű jövedelemkiegészítést fizet az idősebb közalkalmazottainak. A rendszerben dolgozó mintegy 17 ezer közalkalmazott gyógyító közül 5-6 ezren dolgoznak úgy, hogy megkapják a közalkalmazotti bérüket, és mellé a nyugdíjuk helyett járó nyugdíjpótló jövedelemkiegészítést. Ez utóbbit azonban június óta főként azoknak az orvosnak nem fizették ki, akiknek idén járt le a három évre szóló engedélyük. Ezt ugyan a szükségesnél hetekkel később megkapták, de a munkabér mellé járó nyugdíjpótló ellátást nem. Egy érintett lapunknak azt mondta: ha nem lennének tartalékai, nagyon nehezen tudná biztosítani a megélhetését. Röntgenorvosként havi nettó 200 ezer forintot kap, ebből a közüzemi és egyéb számlák rendezése után nem sok marad. A járandósága elmaradásával kapcsolatban azonban hiába kérdezi munkáltatóját, az csak újabb papirokat kér tőle és zavaros válaszokat ad. Miközben a nyugdíjpótló összeg visszatartása alapjogokat sért, az érintett orvossal időközben a munkáltatója aláíratott egy nyilatkozatot, hogy problémájáról nem beszélhet a nyilvánosság előtt. Weltner János sebész egyike azoknak, akik két hónapja nem kapják meg a nyugdíjpótló ellátásukat. Szerinte az okozza a problémát, hogy egy friss és fontos jogszabály-változtatásról nem tájékoztatták az érintetteket. Ettől az évtől a nyugdíj

mellett dolgozó munkavállalóknak nem csak kormányzati továbbfoglalkoztatási engedélyre van szükségük a járandóságuk folyósításához, hanem be kell nyújtaniuk a munkáltatójuknak az időskori ellátás megállapításáról szóló legfrissebb és eredeti határozatot egyaránt. Az új adatvédelmi szabályok miatt ezt a munkáltató hivatalból csak akkor kérheti, ha arra az érintettől felhatalmazást kap. Kiderült: a nyugdíj mellett dolgozó orvosok jó része azért sem tudta a friss határozatot időben eljuttatni a munkáltatójához, mert az elmúlt másfél évben csak annak korigálták a törvényben meghatározott félszázalékkal az előző évi jövedelme után a nyugdíját, aki ezt külön kérvényezte. A korábbi években ezt a korrekciót a nyugdíjfolyósító automatikusan elvégezte. A változásról viszont a legtöbben nem értesültek. Így tehát nemcsak a pénzüket nem kapták meg, de sokaknál az automatikus emelés is elmaradt. A Népszavának sem a humán tárcát, sem a Magyar Államkincstárt nem sikerült az ügyben szóra bírni több heti levelezéssel sem. Választ csak a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől kaptunk. A hivatal azt írta: nyilvántartásuk alapján a munkáltatók mindösszesen 939 fő után igényelték meg a törvényben előírt 0,5 százalékos nyugdíjnövelés összegét, amelyet 2019. augusztus első napján utalványoztak. Azt innen sem sikerült megtudni, hogy még mennyien vannak azok, akik miután nem is tudnak arról, hogy igényelniük kellene, ezért továbbra sem kapják meg a jogosan járó emelést sem.

(Népszava 2019. augusztus 17., szombat)

Fontos egy sör pozicionálása, és figyelni kell a helyi igényekre

A hazai fogyasztási szokásokhoz illeszkednek a sörtermelési technológiák is. Ezekből látszik, még mindig van hova fejlődni. A termelők viszont arról beszélnek, hogy kezd a piac telítődni.

Mára eljutottunk oda, hogy a trendeket nem a nagy cégek, hanem a kis sörfőzdék diktálják – mondta Vásárhelyi István sörgasztronómus, sörblogger, aki rendszeresen publikál a sörkultúráról, illetve blogján beszámol az ezredforduló után Magyarországon is elterjedt sör- és gasztronómiai trendekről. Alapító tagja volt a Magyar Sörgasztronómiai Egyesületnek, amelynek mára szinte minden egyes tagja a hazai sörélet meghatározó szereplője (sörboltos, sörfőző).

Én nem lettem sörfőző, azonban a szállodaipari végzettségem és a munkáim miatt mindig is gasztronómiához közeli területen dolgoztam – tette hozzá. Az így szerzett tapasztalataiból is látja, hogy a hazai sör- és gasztroforradalomnak nevezett folyamatból profitált az ország, főleg ha azt nézzük, honnan is indult el a magyar sörpiac.

Vásárhelyi szerint Magyarországon a kilencvenes években, a nagy állami vállalatok leépítése, illetve a privatizáció időszakában a fogyasztási igényeket egyáltalán nem tudta kielégíteni a hazai söripar. A főzési technológiák fejlesztésére senkinek nem volt pénze, viszont a sör fogyasztására továbbra is jelentős volt az igény. A nagy sörgyárak leépítése, bezárása után mintegy háromszáz kisebb főzde osztozkodott a piacon, hogy kielégítse a helyi igényeket, azonban sok helyen továbbra sem mutatkozott érdemi fejlődés a minőség tekintetében.

A multinacionális cégek megjelenésével a főzdek száma jelentősen visszaesett, csak a valóban innovatív vállalkozások maradhattak talpon. Ezek az ezredforduló után a nemzetközi trendek és a kísérletező sörreceptúrák meghonosításával továbbra is ott voltak a piacon, majd az új alapítású főzdek ennek a folyamatnak az élére is tudtak állni. Vásárhelyi István szerint a hazai sörfogyasztók között is megvoltak a cseh, a belga vagy a brit sörök rajongói, azonban

az olyan fajták, mint például a felső erjesztésű IPA (India Pale Ale), csak az elmúlt években tudott nagyobb közönséghez is eljutni.

„Amikor a Soproni először megjelent a saját fejlesztésű IPA-val, az telitalálat volt. Minden kis boltba eljuttattak egy olyan terméket, amelyet pár évvel korábban az emberek kilencven százaléka még egyáltalán nem ismert” – tette hozzá. A nemzetközi sörtrendek utat törtek a magyar piacon, illetve több gyártó különböző külföldi márkákat is elkezdett forgalmazni az országban. A szakértő szerint a kétezres évek közepén a gazdasági válság éreztette hatását a hazai sörfogyasztásban is: a magyarok döntő többsége az olcsóbb fajtákat vette, ugyanakkor a prémium termékek fogyasztása is nőtt. 2016-tól azután megindult egy lassú bővülés a termelésben.

Jelenleg összesen 240 ezer hektoliter sört (60-70 főzde körülbelül 90 ezer hektónyit + a Pécsi Sörfőzde) állítanak elő a kis főzdek az országban, ez éves szinten a hazai termelésnek csupán a négy százaléka – mondta Vásárhelyi István, aki szerint a fogyasztási szokásokhoz illeszkednek a sörtermelési technológiák is. Ezekből látszik, még mindig van hova fejlődni. A sörtermelők viszont arról beszélnek, hogy kezd a piac telítődni: négy éve szinte mindent el lehetett adni, ma már igen kemény verseny van – tette hozzá.

Jelenleg nagyon fontos egy sör pozicionálása: miközben figyelni kell a helyi igényeket, jelen kell lenni a gasztronómiai fesztiválokon, emellett a minőségi feltételeknek is meg kell felelni egy piaci szereplőnek – mondta a sörgasztronómus.

„Ugyanúgy, mint a borkultúra területén, a tömegtermelés helyett itt is a minőség felé kell elmozdulni, és ahhoz képest, hogy a sörtermelés több mint húszéves lemaradásban van, szép eredményeket tud felmutatni. Az idén már nagyon sok helyen a sörvacsoráknak is van jelentőségük” – mondta. Vásárhelyi István szerint a kis főzdek kezdik felismerni, hogy össze kell fogniuk, hatékonyabbá kell tenniük a disztribúciót, a sörkultúra fővárosi koncentrációját pedig meg kell változtatniuk ahhoz, hogy az ország bármely pontján minőségi sört lehessen fogyasztani.

(VG 2019. augusztus 17., szombat)

Depresszióba taszítja az emberiséget a Facebook - Amerikában már korlátoznák a használatát

Régóta sejtjük, hogy a túlzott facebookozás nem tesz jót az embereknek, mára pedig kezd kikristályosodni, hogy ez tényleg így van. A legújabb kutatások immár kísérleti alapon bizonyították, hogy a túl sok közösségi médiahasználat árt az emberek pszichéjének: egyre többen lesznek miatta frusztráltak, vagy esnek depresszióba. Sőt, ma már azt is sejtjük, hogy mi állhat a háttérben. Úgy tűnik, hogy az egymás méricskélése egy ősi ösztön, ami nagyon fontos az embereknek, de a Facebookon sajnos hamis életképekkel találkozni, ami önértékelési zavarokat és elégedetlenséget szül. Az Egyesült Államokban már van, aki törvényileg korlátozná a Facebookon tölthető időt, de ez persze temérdek kérdést vet fel, és nem valószínű, hogy egyhamar jóváhagyásra kerül. Ugyanakkor igencsak elgondolkodtató, hogy az eddigi kutatások szerint valóban jót tenne az emberiségnek, ha kevesebb időt töltene virtuális közösségekben.

Már a fél világ fent van a Facebookon

Magyarországon a 6 milliót közelíti a Facebook-felhasználók száma jelenleg, és ezzel messze ez lett a legfontosabb közösségi platform itthon. A Facebookot az alapítója, Mark Zuckerberg azzal a szándékkal hozta létre, hogy végre összekösse az embereket. Lehetővé

akarta tenni mindenki számára, hogy elérhesse a másikat, legyen akár mekkora is a távolság közöttük. Az ötlete nyomán mára 2,4 milliárd havi szinten aktív felhasználója lett az oldalnak, vagyis nem túlzás kijelenteni, hogy szinte az egész Földet behálózta. Ez a cég átdefiniálta, hogy miként kommunikálnak egymással az emberek, a vállalatok és a politika. Tulajdonképpen egy külön univerzumot hozott létre az interneten, amelyre az életünk egyre több része kerülhet fel. Ismerkedhetünk, beszélgethetünk egymással, képeket és videókat nézegethetünk, híreket böngészhetünk, vagy akár üzletelhetünk is. Az egész felépítése pedig rendkívül addiktív: egyre tökéletesebb algoritmusok dolgoznak azon, hogy mindig a számunkra legérdekesebb tartalmat lássuk, megállás nélkül böngészhesük az újdonságokat, és alpból még a videók is maguktól elindulnak. Minden erejével azon dolgozik a Facebook, hogy a lehető legtöbb időt töltsék vele az emberek. Mi van, ha káros?

Adja hát magát a tudományos kérdés, hogy ez vajon jó-e nekünk? Az elmúlt években egyre több olyan kutatási eredmény látott napvilágot, amelyek szerint a túl sok közösségi médiahasználat az emberek rosszabbul érzik magukat. Ezek többsége ugyanakkor főként csak korrelációkon alapult, vagyis olyasmin, hogy amikor többet facebookozik valaki, akkor depressziósabbnak is mondja magát. A gond pedig az, hogy az ilyen esetekben nem lehet eldönteni, pontosan mi okoz micsodát. Talán eleve többet facebookoznak a depresszióval küzdő emberek, és így Zuckerberg univerzuma nem is tehet semmiről. Vagy netán egy harmadik, eddig figyelembe se vett tényező tehet mindenről.

Ahhoz, hogy megbizonyosodhassunk a közösségi média valós hatásairól, kísérletekre van szükség. Olyan kísérletekre, amelyek egyértelműen képesek azonosítani az okozati összefüggéseket. Ilyesmit persze nem egyszerű csinálni, de mára több próbálkozás is született, amik igen elgondolkodtató, és erősen egybecsengő eredményre jutottak.

Melissa Hunt és Jordyn Young kutatók a Pennsylvániai Egyetemen azt találták ki, hogy közel 150 diákot vonnak folyamatos megfigyelés alá. Az egyetemisták egyik csoportjánál napi 30 percben korlátozták a Facebook, az Instagram és a Snapchat használatát (10 perc platformonként), míg a kontrollcsoport bármennyi ideig lóghatott ezeken az oldalakon.

Három hétig tartott a megfigyelésük, amit követően úgy találták, hogy azok a diákok, akik számára lekorlátozták a közösségi média használatát, jóval ritkábban számoltak be magányról és depresszióról, mint a kontrollcsoportban lévő társaik. Egyszóval a Facebook nagyon úgy tűnik, hogy depressziót okozhat.

Mit tesz velünk a Facebook?

A fent idézett tanulmány így már okozati kapcsolatot mutat a Facebook-használat és a jóllétünk között, de ez természetesen egy újabb kérdést vet fel: miért leszünk depressziósak a túl sok közösségi médiától? A válasz feltehetően azzal kapcsolatos, hogy az emberi psziché számára nagyon fontosak a közösségen belüli összehasonlítások. Arról van szó, hogy az emberek a saját képességeik, illetve a saját élethelyzetük megítélése során a környezetüket veszik alapul. Különösen a hozzájuk valamilyen módon kapcsolódó barátaikat. A következő hétköznapi esetekre gondoljunk: ha neki autója van, akkor nekem is kell, ha őt előléptették, akkor én is arra törekszem majd - nagyjából ez játszódik le az emberek tudatalattijában, amikor az életükről gondolkoznak. A közösségi média pedig ehhez temérdek lehetőséget kínál, hiszen másról sem szól, minthogy betekintést nyújt az ismerőseink életébe. A gond csak az, hogy a kép, amit a Facebookon vagy az Instagramon látunk, általában egy idealizált világot mutat, hiszen a barátaink ritkán posztolnak az unalmas hétköznapiokról vagy a fájó kudarcokról. Márpedig, ha mindig a legjobb arcukat mutatják, folyamatosan csak a nyaralásokról meg a bulikról készült képeket teszik ki, akkor ez sokakat elkeseríthet. Úgy érezhetik a követőik, hogy az ő életük unalmas, vagy hogy ők valamiből folyamatosan kimaradnak. Ez utóbbira már külön szakszó is kialakult, ez az úgynevezett FOMO-jelenség,

amely az angol fear of missing out-ra utal, ami magyarul azt a félelmet jelenti, hogy valamiből kimaradunk.

Korábbi kutatások már megállapították, hogy ez a fajta társadalmi összehasonlítás kapcsolatba hozható a jóllétünkkel és a pszichés állapotunkkal (lásd például: Gilbert, Allan, Brough, Melley, & Miles, 2002; Troop, Allan, Treasure, & Katzman, 2003). Arra is fény derült például, hogy amikor valakit kisebbségi érzés tölt el, vagy magát valamiképpen alacsonyabb rendűnek látja másokhoz képest, akkor az nagyon gyakran önértékelési zavarokhoz és depresszióhoz vezet.

Elhisszük a Facebookon, hogy mindenki élete csodálatos

Nagyon valószínű tehát, hogy a közösségi média ezen a csatornán keresztül bizony erősen negatívan hat ránk. Beékelődik a tudatalattinkba, hogy a barátaink milyen szép helyen nyaralnak és mennyire boldogok, emiatt pedig a saját önértékelésünk sérül. Hogy ez így van, az ma már nem pusztán feltételezés, hanem vannak olyan kutatási eredmények is, amik éppen ezt támasztják alá.

Mai-Ly Steers, Robert Wickham és Linda Acitelli kutatók a Journal of Social and Clinical Psychology című neves folyóiratban pontosan egy ezt bizonyító tanulmányt publikáltak. Két különálló esettanulmányban is megvizsgálták, hogy a Facebook-használat, illetve az azon keresztül végzett társadalmi összehasonlítás, milyen hatással van az emberek pszichéjére. Az eredményeik egyértelműen azt mutatták, hogy a gyakori facebookozás, vagy az oldalon eltöltött sok idő (a kettő egyébként azonos hatással jár), azt eredményezi, hogy az emberek egyre inkább egymáshoz viszonyítják magukat. Ez a fajta méricskélés pedig végső soron depressziós tüneteket eredményez.

Nagyon úgy tűnik tehát, hogy a többség egyelőre nem képes felismerni a Facebook effajta hatását, vagyis nem észleli az ott látott képek és videók hiú torzítását. Emiatt pedig az emberek gyakran abba a csapdába esnek, hogy minden túl szépnek és jónak tűnik, ami aztán el is kezdi frusztrálni őket.

Tekintve, hogy mennyire egy mindent átható jelenséggé vált a közösségi média, mennyire sokan használják, és mennyire iradatlanul sok időt töltenek el rajta az emberek, ezeket a problémákat nagyon komolyan kell venni. Az utóbbi időben már felröppentek olyan ötletek is - különösen az Egyesült Államok konzervatív köreiből - hogy talán korlátozni kellene a közösségi médiahasználatot. Missouri állam junior szenátora, Josh Hawley még egy törvényjavaslatot is megfogalmazott, amely nagy médiavisszhangot szült. Egyelőre persze nem valószínű, hogy ilyen téren eredményt lehet elérni, de ki tudja még, mit hoz a jövő.

A fentebb bemutatott kutatások egyértelműen arra utalnak, hogy egy hasonló korlátozás tényleg jót tenne az emberiség pszichés állapotának. A gond csak az, hogy ezzel akkor meg a személyes szabadságukat korlátoznánk, plusz a Facebook és társai által nyújtott, vitathatatlanul hasznos társadalmi kommunikációnak is keresztbe tennénk.

Nagyon nehéz eldönteni, hogy ezek súlya miként viszonyul a mentális egészségünkhöz. Ahogy ezen gondolkodunk, talán egy hasonló társadalmi dilemmánál lyukadunk ki, mint amilyen az alkoholfogyasztás vagy a dohányzás szabályozása. Tudjuk, hogy az emberek szeretik, tudjuk hogy árt, próbáljuk visszaszorítani, de azért teljesen elvenni sem akarjuk, mert sokszor ezek adják a közösségi élet legfontosabb kapcsolódási pontját. A Facebook káros hatásaira még csak nemrég jöttünk rá, és valószínűleg itt is hosszú időbe telik majd, mire megtaláljuk az arany középutat.

(Portfolio 2019. augusztus 17., szombat)

Októbertől megváltozik a Media Markt

Átszervezik a Media Markt áruházak irányítását. Októbertől a most működő 24 kft. beolvad a Media Markt Saturn Holdingba. Ennek – mint néhány olvasónk velünk megosztott sztorijai mutatják – lehetnek gyakorlati következményei.

„A neten rendeltem, de amikor gond volt, a Media Markt online webshopja közölte, semmi köze az egészhez” – írt korábban felháborodottam egyik olvasónk. Mint kiderítettük: ilyen szituáció akkor áll elő, ha valaki a neten adja le rendelését, de áruházi átvételt választ. Áruházi átvétellel rögzített online rendelés esetében a választott áruház a szerződött partner, ami azért nem mellékes, mert jelenleg mind (a webshop és az összes áruház is) külön gazdasági egységekként működik.

Októbertől azonban változik ez a helyzet. Mint a Blokk.com megírta: még 2019 májusában született meg a döntés, hogy átszervezik a Media Markt 32 áruházának és webshopjának irányítását. Az a 24 kft. (ebből 22 a „normál” boltokra, egy a 10 tescós üzletre, egy pedig a webshopra jutott), amelyik jelenleg viszi az üzletet, beolvad az előbbieket eddig lazábban összefogó Media Markt Saturn Holdingba.

Előreláthatóan hiába szerez irányítást az Extreme Digitalban az eMAG, együtt sem hoznak majd annyit, mint a jelenleg – a kereskedelmi szakportál számolgatása szerint - második Euronics. A Media Markt első helyét még biztosabban tartja, áruházainak száma ugyanis harmadával megugrott (24-ről 32-re), ami legalább 35-40 milliárd forint pluszt hozhat.

A beolvadás hivatalos dátuma szeptember 30, a MM társaságok üzleti évének fordulónapja. A Blokk.com szerint az önálló áruházi kft-k beolvadása a kereskedelmi adatok iránt érdeklődők számára annyit jelent majd a sok-sok szervezési, irányítási kérdés egyszerűsítése mellett, hogy az MM áruházak éves beszámolóit már nem kell külön bogarászni. Szomorkodnak viszont azon, hogy ezentúl szaporodhat azoknak a webáruházaknak a köre, amelyek titkolják eredményeiket.

Úgy véljük azonban, a vevő szempontjából mindenképpen jó lesz, hogy nem kell külön gazdasági egységekkel „birkózniuk”, ha valami nem stimmel a netes rendelésnél. Esetleg számlakiállítási (ilyenről is beszámolt portálunknak valaki) problémái akadnak.

(Az Én Pénzem 2019. augusztus 18., vasárnap)

Önkormányzatok-ÁSZ-ellenőrzés

ÁSZ: az önkormányzatok biztosítják a gyermekétkeztetést, de ennek megszervezése nem mindig szabályszerű alapvetően biztosítják, azonban jelentős részüknél annak megszervezése nem szabályszerű - mondta a szervező Pulay Gyulát azzal kapcsolatban kérdezték, hogy az ÁSZ befejezte a gyermekétkeztetés rendszerének 2014-2018. társadalmi kérdés a gyermekétkeztetés, ezért ellenőrizte a számvevőszék.

Pulay Gyula közölte, a vizsgálat megállapította, hogy a gyerekek általában megkapták a szükséges étkeztetés előírást, például a térítési díjak megállapításakor, vagy a nyilvántartások vezetésénél.

Mint mondta, az ÁSZ azt is vizsgálta, az önkormányzatok belső ellenőrzési rendszere a három év alatt legalább azok kijavítására intézkedtek-e. Megjegyezte: az Országgyűlés kifejezetten felhatalmazza az önkormányzatokat a mennyiségben, pontossággal biztosítják-e az étkezést.

Hozzátette: ritka volt, hogy az önkormányzatok belső ellenőrzése vizsgálta volna az étkeztetést nyújtó vállalatokat. Elmondta azt is, összesen 69 önkormányzatnál végezték el a vizsgálatot és azt tapasztalták, hogy tíz százalék érintett önkormányzatok figyelmét a hiányosságok kijavítására.

(MTI 2019. augusztus 18., vasárnap)

Nagy sikert hozhatnak az összehajtható mobilok

Elemzői becslések szerint 2024-ben már 50 millió összehajtható mobilt szállítanak le. Az IHS Markit szakértőinek becslései szerint hamarosan beköszönt az összehajtható mobilok kora, 2024-ben pedig már 50 millió darabot adnak el ezekből. Amennyiben az összehajtható okostelefonok nem buknak el a következő 1-2 éven belül, hanem fellendül irántuk a kereslet, akkor ez logikus becslés lehet. Egyelőre viszont a technológia nem elég kiforrott ahhoz, hogy a mindennapok során kellően tartós és praktikus legyen egy összehajtható mobil, amelynek főként a kijelzője sérül meg nagyon könnyen (hiszen csak műanyaggal borítható, üveggel nem). Eközben az OLED-panelek eladásai 30 százalékkal emelkedhetnek a következő negyedévben, ráadásul a képernyőbe épített ujjlenyomat-olvasók iránti kereslet is egyre emelkedik. Mindezeket pedig az összehajtható eszközökben is használják.

(Origo 2019. augusztus 18., vasárnap)

Kiderült a sörtitok: ezzel itatják a magyarokat a gyárok

Egyre jobban rákaptak a drágább, ámde minőségi sörökre a magyarok: a boltok szerint eléggé megelégnék a kereslet az utóbbi időben, ámde mennyiség tekintetében még mindig az olcsóbb fajták vezetnek. No de mitől számít jónak egy sör? Mivel itatnak minket a gyártók? Ennek próbált utánajárni a Pénzcentrum.

Nem túlzás kijelenteni, hogy a magyarok egyik legkedveltebb itala a sör: a hazai sörpiacon 2018-ban 6,29 millió hektoliter sör fogyott a Magyar Sörgyártók Szövetségének adatai szerint. De pontosan mit is definiálhatunk sörként? Lehet, hogy például a te kedvenced nem is nevezhető sörnek? Ennek járt utána most a Pénzcentrum, és azt is megkérdeztük a boltoktól, melyek a magyarok kedvencei, és hogy tényleg ódzkodunk-e az alkoholmentes sörtől.

Kezdjük az elejétől

Pontos adat nincs arról, hogy hányféle sört lehet kapni Magyarországon, de a Nébih borászati laboratóriuma 2014-től mindösszesen mintegy 1400 terméktételt vizsgált ebben a termékkategóriában. Ugyanakkor a hivatal kérdéseinkre válaszolva kiemelte, hogy az alkoholos ital termékkategóriába tartozó termékek - ideértve tehát a sört is - Magyarországon jelenleg nem tartoznak a kötelező forgalomba hozatali minősítési eljárás alá vont termékek közé. Előállításuk és forgalmazásuk bejelentés-köteles a területileg illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi vagy növény- és talajvédelmi főosztályhoz, illetve ezen illetékes kormányhivatalokhoz tartozó járási hivatalhoz.

A Magyar Élelmiszerkönyv úgy definiálja a sört, mint

Malátából, valamint pótanyagokból vízzel cefrézett, komlóval ízesített, sörélesztővel erjesztett, szén-dioxidban dús, általában alkoholtartalmú ital.

Ízesített sör néven pedig csak olyan terméket lehet itthon forgalmazni, amelyhez az ízhatás kialakításához a komló helyett vagy mellett egyéb ízesítőanyagot is felhasználhatnak. Továbbá azt is leszögezik, hogy a sörjelleg kialakításához szükséges aroma felhasználásával készült alkoholmentes sör nem számít ízesített sörnek.

A hivatal megjegyezte, hogy a sörítalként (pl.: citromos sörítal - citromos radler) árult termékeket nem tekinthetjük ízesített sörnek, sokkal inkább üdítő és sör keveréke a jó meghatározás. Ennek megfelelően hívhatjuk sörkeveréknek, sörmixnek, sörtartalmú italnak vagy söritalnak az adott terméket, ezek a frissítő italok ugyanis több üdítőt tartalmaznak, mint amennyi sört. A sörítal, az üdítő és a sör különböző arányú keveréke. A fő összetevőkre (üdítő, sör) speciális, míg a késztermékekre, azaz a citromos söritalokra az általános előírások vonatkoznak.

Nem kukoricáznak

A legtöbb sör egy ideális világban a megfelelne a német tisztasági törvénynek: csak víz, maláta, komló, és élesztő felhasználásával készülne. De ne álmodozunk ilyen utópiáról, a Magyarországon ipari mennyiségben előállított sörök nagy részében bizony még kukoricadarát is felhasználnak. Minderre azért vetemednek a gyártók, mert egyfelől a malátázatlan gabona olcsóbb, és ráadásul a kukoricából több alkohol keletkezik, mint az árpából - így nem csak megvenni olcsóbb, de kevesebb gabonát kell logisztikázni egy bizonyos mennyiségű sörital előállításához. A szakmán belül, illetve a sörbarátok között is régi vita, hogy lehet-e kukoricát, vagy egyéb gabonát felhasználni a sörkészítéshez.

Ez mind szép és jó, de nem véletlenül határozza meg a Nébih és a szabályozás 30 százalékban a felhasználható kukoricagriz maximumát a sörökben. Azon felül, hogy a kukorica nem hagyományos söralapanyag, még a sörélesztő sem tudja magától lebontani: ahhoz külön hozzáadott enzimek szükségesek. Olyanok, amik az árpában például természetesen jelen vannak, így az képes tulajdonképpen önmagát cukorra alakítani a malátázás folyamata során. Emellett a kukorica egy elég jellegzetes ízt is ad a sörnek, amit vagy sikerül elnyomni a komlóval, vagy nem - az esetek többségében remekül meg lehet különböztetni a kukoricázott sört a rendestől.

A hivatal válaszában kiemelte, hogy alkoholtartalom alapján sörnek csak a 2,81 és 8 százalékos alkoholtartalmú italokat nevezzük. Emellett még négy másik kategóriát különböztetnek meg: az alkoholmentes sörben maximum 0,5 százaléknyi alkohol lehet, az alkoholszegényben 0,51 és 1,5 százalék között. Kis alkoholtartalmú sörnek hívjuk azt, amiben 1,51 és 2,8 százalék között van az alkoholtartalom, a nagy alkoholtartalmú kategória pedig 8 százalék fölött van.

Emellett az élelmiszerkönyv sok egyéb mást is előír a sörként árult termékek kapcsán:

A termék megnevezésében fel kell tüntetni a "sör", ill. "ízesített sör" kifejezést, és a színére utaló kifejezést. A szüretlen sörök, a jellegüknél fogva zavaros sörök, valamint - ízesített sörök esetében - az ízesítőanyag miatt a III. fejezet 3.1. bekezdésben említettektől elérő színű söröknél a megnevezésben nem szükséges utalni a színre.

Az alkoholtartalmat a megnevezéshez kapcsolódóan a III. fejezet 3.1. pont szerint fel kell tüntetni.

Az ízesített sörök megnevezésében az ízére, színére vagy egyéb jellegzetességére utaló szót is fel kell tüntetni. A termék előállítója "minőségi" jelzővel illetheti azt a terméket, amelynek eredeti extrakt tartalma legalább 11%.

Érdemes tisztázni, hogy a sörítalként (pl.: citromos sörítal - citromos radler) árult termékeket nem tekinthetjük ízesített sörnek, sokkal inkább üdítő és sör keveréke a jó meghatározás. Ennek megfelelően hívhatjuk sörkeveréknek, sörmixnek, sörtartalmú italnak vagy söritalnak az adott terméket, ezek a frissítő italok ugyanis több üdítőt tartalmaznak, mint amennyi sört - írta a Nébih. A sörítal, az üdítő és a sör különböző arányú keveréke. A fő összetevőkre (üdítő, sör) speciális, míg a késztermékekre, azaz a citromos söritalokra az általános előírások vonatkoznak.

Ezek a főbb szabálytalanságok

Jó hír viszont, hogy a csaknem 1400 vizsgálat után csak 26 esetben kellett eljárást indítania a Nébihnek, közlésük szerint külön kategóriába sorolhatók "kifogásolás" szempontjából mind

a nagy előállítók, mind a kisebb, esetleg kézműves termékeket gyártók, továbbá a nagy áruházak és a kisebb importőrök, kereskedők egyaránt.

Mindezek alapján, a "kisebb", esetlegesen kézműves előállítók esetében, gyakoribbak - a megengedett eltérések mellett - a nagyobb eltérések például a tényleges alkohol-tartalom mért értékében, összehasonlítva a gyártmánylapon jelzettel. Emellett nagyrészt minimális jelölési és gyártmánylaphoz kapcsolódó hiányosságok kerültek megállapításra, felülvizsgálatra. A nagyáruházak által forgalmazott termékek esetében inkább a nyomon követési követelmények betartása, pontatlan meghatározása volt jellemző, míg a kisebb kereskedők esetén az import termékek magyar nyelvű címkéjének pontatlansága volt megállapítható.

A legtöbb esetben a hatósági intézkedések meghozatala után a gyártók és forgalmazók igyekeztek határidőn belül megtenni a szükséges lépéseket a hiányosságok kijavítására és pótlására. Vendéglátó egységek hatósági ellenőrzésénél előforduló probléma például a lejárt minőség megőrzési idővel rendelkező termék forgalmazása. Ezeknél az eseteknél a hatóság azonnali hatályú termék megsemmisítésről gondoskodik, a jogsértés megszüntetése okán.

Mit itatnak velünk a boltok?

A Nébih mellett a nagyobb boltláncokat is megkérnyékeztük sör-ügyben. A többi mellett arra voltunk kíváncsiak, hányféle seritált kínálnak az üzletekben. A válaszokból kiderült, hogy:

A Lidl nyári állandó kínálatában több mint 40 féle - világos, barna, búza, cider, radler, craftbeer és alkoholmentes saját és márkás sör található meg. A nyári időszakban az akciós termékekkel az áruházlánc sörkínálata akár 50 féle különböző sörre bővül.

A Spar és az Interspar polcain 260-280 féle sört forgalmaznak aktívan.

Az Aldi kínálata alkoholmentes, többféle ízű radler, több márká, amerikai, cseh, spanyol sörökből, a legnagyobb magyar sörházak közismert termékeiből áll, ezzel párhuzamosan a kis kézműves sörfőzdék is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra. Az állandó és a szezonálisan elérhető kínálat révén mintegy 30 különböző sörtermékből választhatnak a vásárlók, ezen felül akciósan, a készlet erejéig a leghíresebb magyar és nemzetközi sörgyárak termékei is kaphatók az Aldi üzleteiben.

Az Auchantól cikkünk megjelenéséig nem kaptunk választ a kérdéseinkre, de a webáruházukban több mint 350 féle-fajta sört és cidert kínálnak eladásra. Természetesen amint válaszolnak, frissítjük a cikket.

A Tesco is adós még a válaszokkal, de az online áruházban összesen 204 termék található a sör és cider kategóriában, 71 márkát jelentet meg a rendszer. Amint bővebben kifejtik a dolgot, az ő válaszaikat is beletesszük az írásba.

A CBA-Príma sem reagált még a megkeresésünkre, így az ő esetükben is csak a Príma webáruházra hagyatkozhatunk: ebben 46 márká 123 termékét kínálják eladásra.

Szörnyű rögvalóság: keményen megdrágult a sör

Árak tekintetében is elég vegyes a felhozatal: a KSH legfrissebb adatai szerint a minőségi világos sörből átlagosan 248 forintba kerül egy fél literes palackkal. A sima világos sörből pedig 213 forint egy fél liter. A tendenciákat vizsgálva rossz hírt kell közölnünk: a sör iszonyatosan megdrágult 2015 óta. Akkor még a minőségiből 218 forint volt fél liter (volt egyébként ennél olcsóbb is, 2016. decemberében 212-ig lement), a "tucat világos sörből" hat éve még 191 forint volt fél liternyi, de a hónapok során többször is bebukott 190 forint alá az árfolyam - a csúcsdrágaság idején, idén márciusban átlagosan 216 forint volt egy palack nem minőségi világos sör.

A boltoknál még nagyobb a szórás: az Aldi elárulta, hogy a sörök esetében az állandó és a szezonális kínálatában 119 forint a legkedvezőbb, míg 249 a legmagasabb árú termék. Az akciós termékek ára ennél szélesebb skálán mozog, mivel 199 forinrtól egészen a 7-800 forinthez közelítő kézműves sörökig mindenféle kapható a boltjaikban.

A Lidlben a sajátmárkás sörök ára 119-209 forint között alakul (ezt fél literenként kell érteni), a kétliteres kivitelért 449 forintot kell fizetni, míg a craftbeer 0,33 literes kivitelben 329 forintba kerül.

Maczelka Márk, a Spar kommunikációs vezetője pedig arról számolt be, hogy ők több kategóriát is megkülönböztetnek az elsősíras belépő kategóriáktól kezdve a szuper prémium sörökig bezárólag. "Az átlagár nem igazán releváns a csoportokat figyelve, hiszen egy-egy csoport (pl. prémium sörök) átlagárát a bennük lévő termékek fogyasztói árának és eladási mennyiségének súlyozásával kapjuk meg, amit nagy mértékben befolyásol a termékek disztribúciója, egy-egy új termék sikeres bevezetése a piacra, vagy az esetleges akciós- nem akciós kitétségek is" - fogalmazott, majd pedig elárulta: a vásárlásaik zöme a 250-260 forintos átlagáron realizálódik.

A Tescóban a webáruház tanúsága szerint a legolcsóbb alkoholos sör a 4 százalékos Rastinger világos sör, amiből 129 forintba kerül egy fél literes dobozzal. A legdrágább külön - tehát nem pakkban, vagy hordóban, hanem 0,5 liter alatti kiszerelésben - kapható ser pedig a MONYO Flying Rabbit American IPA típusú szüretlen felsőerjesztésű sör, amiből 799 forintba kerül 0,33 liter.

A Príma webáruházban 189 forintba kerül a fél literes Steffl világos sör, illetve a 0,33-as Dreher gold is. A legdrágább pedig a HopTop Brewery Double Check imperial IPA kraft sör, amiből 0,33 liternyi 899 forintba kerül.

Az Auchan webáruházában akciósan 129 forintba kerül a fél literes Aranyszarvas sör, ennél olcsóbbat nem találtunk, a legtöbbbe pedig a Hedon Charlie Firpo rozsos APA félbarna sör kerül, amiből fél liter 1099 forintért kapható.

Ezeket keresik a magyarok

A vásárlók körében a legnépszerűbbek a világos sörök és az alkoholmentes sörök, de az utóbbi időkben nagy az érdeklődés a craftbeer és a cider iránt is - írta kérdésünkre a Lidl. Összességében pedig elmondható, hogy a minőségi sörök iránti érdeklődés évről évre nő. A craftbeer esetében is megfigyelhető a növekedés, mely azért is jelentős, hiszen a Lidl saját márkás craftbeer termékei tavaly évben elnyerték az Érték és Minőség Nagydíjat. Továbbá az is megállapítható, hogy a vásárlók körében egyre népszerűbbek az ízesített sörök és a saját márkás alkoholmentes sörök is.

A Spar-Interspar szerint is komoly prémiumizáció figyelhető meg sörfronton: az utóbbi időben népszerűek a kézműves, kraft sörök, valamint a prémium kategóriás lager sörök forgalma is két számjegyű növekedést mutat az első hét hónapban.

Rengeteg minőségi és prémiumsört keresnek a vevők az Aldinál is: mint írták, a legnagyobb mértékben ezen termékek eladásai nőnek, ugyanakkor nagy mennyiségben még mindig a kedvező árú sörök fogynak. Kiemelkedő az az alkoholmentes sörök értékesítése és folyamatosan nő a kereslet az ale sörök (IPA, APA stb.) iránt is. Az ALDI a sörök területén is gondol az étel-intoleranciával érintettekre, így a közel 70 gluténmentes élelmiszer között immár gluténmentes sört is kínál, amely rendkívül kelendőnek bizonyult vásárlói körében.

(Pénzcentrum 2019. augusztus 18., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam – 2019.33. hét

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatosan Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)